

Lieksa Ruunaan alue

Kulttuuriperintökohteiden inventointi / KMO (00434)

Osa A. Raportti.

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2010
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	5868/41/2010
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ			
TEKIJÄ(T)	Jouni Taivainen		
JULKAISUN NIMI	Liekka Ruunaan alue 2010. Kulttuuriperintökohteiden inventointi / KMO (00434)		
TIIVISTELMÄ	Metsähallituksen KMO kulttuuriperintöinventointihanke inventoi kesä-heinäkuussa 2010 Ruunaan retkeilyalueen (pl. suojelualueet) ja siihen liittyviä metsätalousmaita yhteensä noin 12 000 hehtaaria. Kenttätöaika oli noin kuukauden. Alueelta tunnettiin ennen inventointia neljä muinaisjäännöskohdetta. Inventoinnissa löydettiin uusia muinaisjäännöksiksi ehdotettavia kohteita 23 kpl, joista yksi on kivikautinen asuinpaikka, kaksi tarkemmin ajoittamatonta pyyntikuoppakohdetta ja loput historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöskohteita, enimmäkseen hiilen valmistukseen liittyviä miilun ja miilumajojen jäännöksiä sekä rännityypin tervahautoja. Vanhan kirkkotien varresta löydettiin myös yksi karsikkopuukohde. Inventoinnissa kiinnitettiin huomiota myös muihin metsien kulttuuriperintökohteisiin, joita alueella ovat mm. tukinuittoon liittyvät kiviset patorakenteet, metsätyökämppejen ja turvelatojen sekä autioituneiden maatilojen jäännökset. Tällaisia kohteita kartoitettiin kaikkiaan 22 kpl. Nämä kohteet eivät nuoruutensa vuoksi ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettavia kohteita. Inventoinnin jälkeen alueelta tunnetaan 49 kulttuuriperintökohdetta, joista kahta ei inventoinnissa tarkastettu, eivätkä ne sisälly tähän raporttiin (Mjrekisterin kohteet Saunasalmi ja Naarasalmi E).		
AVAINSANAT	Ruunaa, Kulttuuriperintöinventointi, arkeologia, Metsähallitus, KMO		
MUUT TIEDOT	Kannen kuva: Siikakosken kivisen uittopadon jäännös Ruunaan koskilla. Jouni Taivainen. Metsähallitus.		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU) ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	12 + 146 + liitteet	KIELI	
KUSTANTAJA		PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA	

Tiivistelmä

Taulukko 1

Tutkimuskohteen koko nimi	Lieksa Ruunaan alue 2010. Kulttuuriperintökohteiden inventointi / KMO (00434)
Kunta/kaupunki, kylä/kaupunginosa, tila/kortteli tontti	<i>Lieksa</i>
Tutkimuksen laji (inventointi, kartoitus)	<i>Inventointi</i>
kohteen ajoitus	
peruskarttalehti/-lehdet	
Kohteen sijainti yhteiskoordinaatistossa	
Maanomistaja	Metsähallitus
Tutkimuslaitos	
kenttätöyönjohtaja	<i>Jouni Taivainen</i>
Tutkitun alueen laajuus	12 000 ha
Tutkimuksen kustantaja ja tutkimuskustannukset	Metsähallitus
löydöt (nrot), diarointi pvm. kokoelma, tallennuspaikka	KM 35581, diar. 10.12.2010 Kansallismuseo
rahakammioon toimitetut rahat	
rakennusfragmentit (nrot)	
mustavalkonegatiivit, diapositiivit ja digitaaliset kuvatallenteet (nrot)	Kuvat on tallennettu Metsähallituksen arkistoon. Tekijänoikeus kuviin on Metsähallituksella.
aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit	Maarit Lönnberg 1971. Pielisjärven kunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventointikertomus. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto. Pesonen, Petro 2005. Lieksan arkeologinen inventointi. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto. Helsinki.
arkistoitu kirjeenvaihto (tutkimusluvan diaarino, lausunnot)	
mahdolliset tutkimuskohdetta koskevat julkaisut	
tutkimuskertomuksen sivumäärä	12 + 146 +liitteet
Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka ja kopioiden säilytyspaikat	Metsähallitus arkisto. Asianro 5868/41/2010

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	6
2 INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ.....	8
3 ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA.....	9
4 TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	10
ALLEKIRJOITUS	12
LÄHTEET	12
5 KOHDETIEDOT, OSA B.....	1
5.1 ARKEOLOGISET KOHTEET, MUINAISMUISTOLAIN MUKAISET	1
5.2 MUUT KULTTUURIPERINTÖKOHTEET	78

LIITTEET:

LÖYTÖLUETTELO

KARTTA TUTKITUISTA ALUEISTA

Luettelo kohteista (kohdekuvaukset Osa B)

Taulukko 2. Luettelo kohteista. Kaikki kohteet sijaitsevat Lieksan kaupungissa.

Reiskanro	MJ-rek.nro	Kohteen nimi	Ajoitus	Mj-luokka	Löytötapa	Sivunro
56628	1000004740	Siikalahti - esihistoriallinen asuinpaikka	Kivikausi	2	Mjrek.	1
56629	1000004739	Naarajärven itäranta - esihistoriallinen asuinp.	Kivikausi	2	Mjrek.	4
104733		Neitisaari 1 kivikautinen asuinpaikka	Kivikausi	ehd. 2	U	7
96183		Kuikkasuo 1 pyyntikuoppa	Ajoitus epäselvä	ehd. 2	U	10
96338		Siklahti 4 pyyntikuoppa	Ajoitus epäselvä	ehd. 2	U	13
96126		Hirsikangas 1 hiilimiilu ja miilumaja jäännös	Uusi aika	ehd. 2	Pk	16
96141		Kirkkotie 1 merkipuu	Hist.aika	ehd. 2	H	20
96143		Särkkävaara 1 kuoppa	Hist.aika	ehd. 2	H/SutiGis	24
96185		Murroonkangas 1 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	27
96229		Kattilakosken kangas 3 kuoppa	Hist.aika	ehd. 2	U	30
96287		Siklahti 2 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	33
96322		Siklahti 3 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	36
96340		Siklahti 6 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	39
96342		Siklahti 7 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	42
96343		Siklahti 8 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	45
96344		Saunaniemi 1 kiuas jäännös	Hist.aika	ehd. 2	U/M	48
96345		Naarajärvi 1 hiilimiilu	Hist.aika	ehd. 2	U	51
96346		Naarajärvi 2 hiilimiilu	Hist.aika	ehd. 2	U	54
96347		Naarajärvi 3 hiilimiilu	Hist.aika	ehd. 2	U	57
96397		Naarajärvi 4 hiilimiilu	Hist.aika	ehd. 2	U	60
104561		Miikkulankangas 1 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	63
104655		Kakkisenpyörre 1 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	U	66
116165		Kasarmikangas 1 tervahauta	Hist.aika	ehd. 2	Pk	69
116166		Kasarmikangas 2 pyyntikuoppa	Hist.aika	ehd. 2	U	72
124182		Kalmankangas 1 mylly jäännös	Uusi aika	ehd. 2	H	75
96142		Hiiskorva 1 kuoppa	Uusi aika	ei mj.	H	78
96144		Siikakoski 1 uittopato	Uusi aika	ei mj.	Pk	81
96145		Siikakoski 2 uittopato	Uusi aika	ei mj.	Pk	84
96146		Autiokangas 1 lato jäännös	Hist.aika	ei mj.	U	87
96166		Autiokangas 2 kiviröykkiö	Hist.aika	ei mj.	U	90
96167		Horkkakangas 1 metsänvartijatila jäännös	Hist.aika	ei mj.	H/Hk	93
96171		Horkkakangas 2 kuoppa	Hist.aika	ei mj.	U	97
96182		Kakkisenvaara 1 asuinpaikka	Uusi aika	ei mj.	H	100
96184		Hirsikangas 1 pykälikköpuu	Hist.aika	ei mj.	U	103
96186		Kattilakoskenkangas 1 pykälikköpuu	Hist.aika	ei mj.	U	106
96188		Kattilakoskenkangas 2 pykälikköpuu	Hist.aika	ei mj.	U	109
96253		Siklahti 1 kuoppa	Hist.aika	ei mj.	U	112
96339		Siklahti 5 laavu jäännös	Hist.aika	ei mj.	U	115
96493		Änisenvaara 1 muistomerkki	Uusi aika	ei mj.	H/Pk	118
96533		Hilolanvaara 1 maatila jäännös	Uusi aika	ei mj.	HK	121
104502		Kanervavaara 1 maatila jäännös	Uusi aika	ei mj.	HK	125
104572		Miikkulanlampi 1 metsätyökämpä jäännös	Uusi aika	ei mj.	H	129
116163		Neitisaari 2 konttipuu	Uusi aika	ei mj.	SutiGis	132
116164		Ämmäkoski 1 uittopato	Uusi aika	ei mj.	Pk	135
116167		Patosaari 1 uittopato	Uusi aika	ei mj.	Pk	138
116168		Vastuuniemi merkipuu	Uusi aika	ei mj.	H	141
124181		Ketveleensuo 1 turvelato jäännös	Uusi aika	ei mj.	U	144

U = uusi löytö maastossa, Pk = peruskartta, H = haastattelu, Hk = historiallinen kartta, M = muu arkistolähde

1 Johdanto

Metsähallitus teki Kansallisen metsäohjelman 2015 toteuttamiseen liittyvän kulttuuriperintöinventoinnin Lieksan kaupungissa Ruunaan retkeilyalueella (pl. suojelualueet) ja siihen liittyvissä talousmetsissä kesä-heinäkuussa 2010. Inventoinnissa huomioitiin arkeologiset kohteet kivikaudelta n. 1960 –luvun alkuun sekä rakennukset ja arvokkaat maisemat.

Inventoidun alueen pinta-ala on noin 12 000 hehtaaria ja se koostuu retkeilyalueesta (pl. suojelualueet) sekä sitä ympäröivistä talousmetsistä. Kenttätöitä tehtiin 15.6-8.7.2010 (n. 4 viikkoa). Inventoinnissa alue saatiin kattavasti tutkittua ja alueen kulttuuriperinnön yleispiirteet hyvin selville. Inventoinnin maastokattavuus on arviolta noin 8-10 %.

Inventoinnin esivalmistelutöissä ja kenttätöiden suunnittelussa käytettiin alueeseen liittyvää historiakirjallisuutta, historiallista kartta-aineistoa, lähinnä 1900 –luvun metsätalouuskarttoja, vanhoja peruskarttoja sekä sotahistoriallisia karttoja toisen maailmansodan ajalta. Lisäksi käytössä olivat Lieksan kunnassa aiemmin tehtyjen arkeologisten inventointien raportit, Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tiedot sekä Metsähallituksen SutiGis- ja Reiska –tietojärjestelmien tiedot. Ennen kenttätöiden alkua haastateltiin Metsähallituksen Lieksan toimipisteen henkilöstö, jolloin saatiin tietoon lisää tarkastettavia kohteita. Kenttätöiden aikana haastateltiin paikallisia henkilöitä, joilta saatiin runsaasti tietoa metsissä sijaitsevista kohteista.

Inventoinnin esivalmisteluvaiheessa ja haastatteluissa tietoon saadut kohteet tarkastettiin maastotöiden aikana ja samalla etsittiin uusia kohteita. Maastotyöt painottuivat alueella Lieksanjoen ja muiden vesialueiden varsille. Lisäksi liikuttiin soilla ja kankailla. Tavoitteena oli inventoida kaikenlaisia maisema/maastotyyppejä.

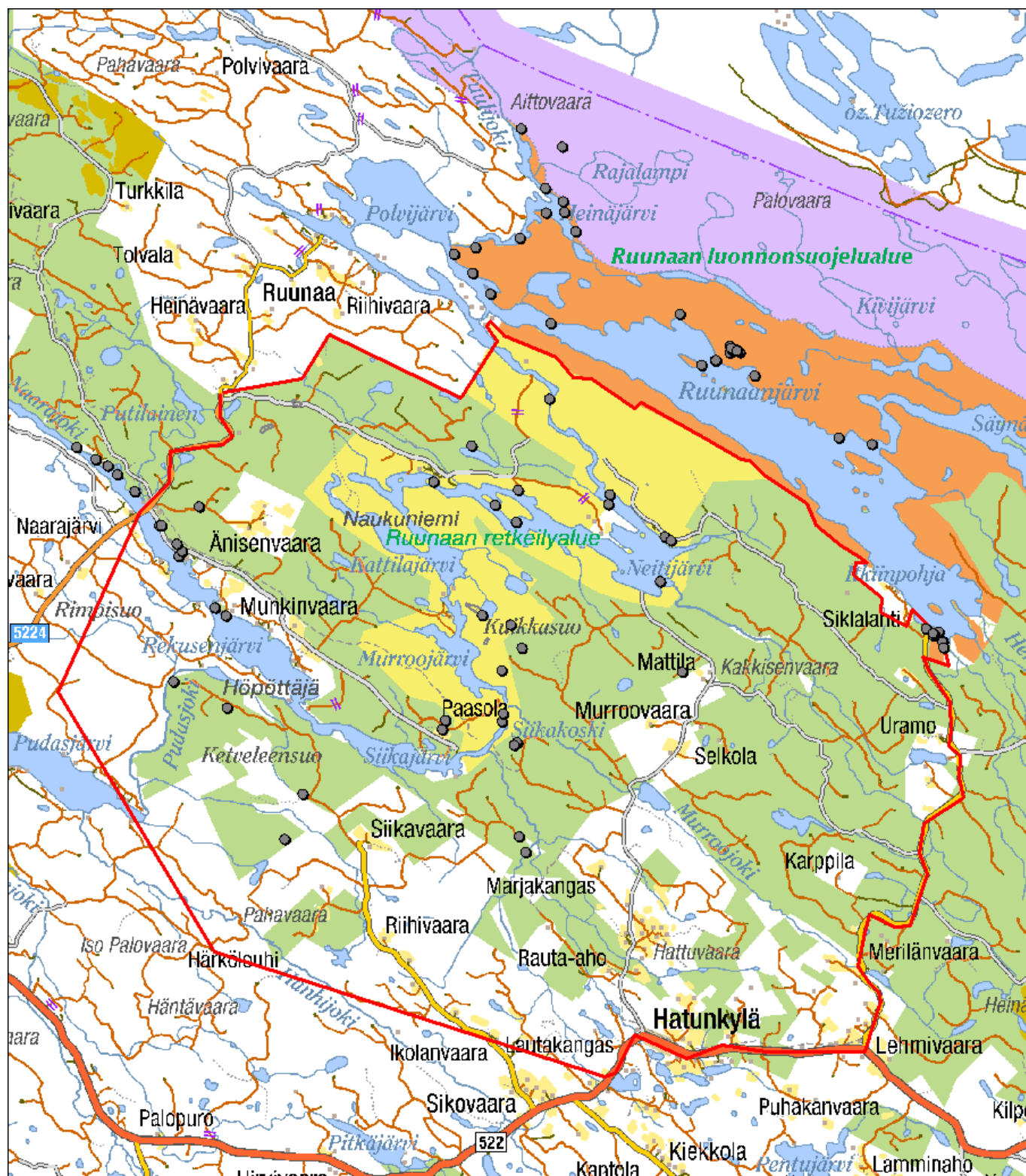
Inventointi tehtiin parityöskentelynä. Päävastuullisena inventoijana toimi arkeologi Jouni Taivainen, jolla oli apunaan metsuri Markku Oinonen (n. 2 viikkoa) ja metsänhoitaja Eero Kakkuri (2 viikkoa). Havaitut kohteet dokumentoitiin valokuvaten (digikamera) sekä mitaten. Joistakin kohteista tehtiin kaaviopiirros. Tarpeen mukaan kohteissa suoritettiin kairauksia ja tehtiin koepistoja. Kohteet paikannettiin maastotietokoneen Gps-paikantimella pistehavaintoina. Aluerajaukset tehtiin raportointivaiheessa inventointihavaintojen perusteella (näkyvät rakenteet, kairaukset, koepistot, havaintojen levintä, topografia).

1:120000

KARTTA

© Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Inventointialue rajattu punaisella. Valkoiset alueet ovat yksityismaita eivätkä kuulu inventoituun alueeseen. Kulttuuriperintökohteet merkitty harmailla palloilla ja aluerasteroinneilla

2 Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Ruunaan retkeilyalue muodostaa yhdessä Ruunaan luonnonsuojelualueen ja Ruunaanjärven kanssa Ruunaan Natura 2000 –kohteen (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, kuvailulehti).

Pinnanmuodoiltaan retkeilyalue lähialueineen on tyypillistä mäkimaata, jossa suhteelliset korkeuserot ovat 20-50 metriä. Retkeilyalueen tuntumassa muutamat vaarat ovat yli 200 metriä merenpinnan yläpuolella. Retkeilyalueen korkein paikka on Neitijärven kaakkoisrannalla sijaitseva Huuhkajavaara, jonka laki on 183 metriä meren pinnan yläpuolella. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 56).

Ruunaan alue ympäristöineen kuuluu kallioperältään Fennoskandian prekambriksen kilpialueen karjalaiseen pääalueeseen. Tämä Itä-Suomen graniittigneissivyöhyke on ikivanhaa arkeista manneraluetta, jonka kivet ovat valtaosin 2,0-2,8 miljardia vuotta vanhoja. Vallitsevina kivilajeina ovat pääasiassa raitaiset granittigneissit – etenkin alueen pohjoisosassa- sekä pienempilaisesti graniittia, granodioriittia ja tonaliittia eteläosassa. Merkittäviä ultraemäksisten tai emäksisten kivilajien esiintymiä ei retkeilyalueella ole. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 56-57).

Retkeilyalue on suurelta osin vedenkoskematonta aluetta, jonne mikään viimeisen jääkauden jälkeisistä muinaisista Itämeren, Yoldiameren tai Pielisen järven vaiheista ei ole ulottunut. Peruskallio on muutamien vaarojen, esimerkiksi Huuhkajavaaran, rinteillä osaksi näkyvissä. Yleensä kallion peitteenä on vaihtelevan paksuinen moreenikerros. Hiekkamaita esiintyy jonkin verran. Varsinaisia moreenimuotoja edustavia luode-kaakkosuuntaisia selänteitä (drumliineja) löytyy alueelta, kuten esimerkiksi Neitikosken yläpuolinen Neitisaari, molemmiin puolin Neitijärveä olevat rantakankaat ja Naukuniemi. Varsinaisia harjumuodostelmia ei retkeilyalueella ole. Lähimmät harjujaksot ovat alueen eteläpuolella sijaitsevat Viisikonsärkkä-Myllysärkkä ja Kyrönsärkkä sekä Ruunaan luontokeskuksen pohjoispuolella oleva Junginsärkkä. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 57).

Olennainen osa Ruunaan retkeilyaluetta on voimakkaasti luode-kaakkosuunnassa polveileva Lieksanjoen vesistöreitti ja siinä sijaitseva koskiketju. Vuoksen vesistöön kuuluvan Pielisen latvoilla sijaitseva Lieksanjoki saa alkunsa Venäjän Karjalan puoleisista kahdesta suuresta järvestä, Lieksajärvestä ja Tuulijärvestä. Osa näiden järvien äärimmäisistä latvapuroista saa vetensä Suomen puolelta Kuhmon Viiksimon seuduilta. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 57).

Päävesistön lisäksi retkeilyalueella ovat Kattilaniemen eteläpuolella sijaitsevat Pieni- ja Iso Onkilampi sekä Kuikkalampi. Alueella on myös muutamia Lieksanjokeen laskevia pienempiä joki- ja purovesiä. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 58). Retkeilyalueen ulkopuolisella inventointialueella sijaitsee lisäksi Ruunaajärven kaakkoispään etelärantaa sekä joitakin lampia.

Valtaosa Ruunaan alueen metsistä on kuivahkojen kankaiden valoisia männiköitä. Tuoreen ja kuivankankaan metsiköitä on vähemmän ja lehtomaisen kankaan metsiksi on määritelty vain yhden hehtaarin alue. Puustolle ominaista ovat vanhat, edellisen puusukupolven aihkimänyt. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 58).

Retkeilyalueen suot ovat pääosin luonnontilaisia ja ne kuuluvat yhdessä luonnonsuojelualueen soiden kanssa soidensuojelun ohjelmaan, valtakunnallisesti merkittäviin soihin. Karsikko-, Kuikka- ja Vilakansuo ovat laajimpia yhtenäisiä suoalueita. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 59).

3 Alueen tutkimushistoria

3.1. Arkeologiset inventoinnit

Lieksassa (aiempi Pielisjärven kunta) on aiemmin tehty kaksi arkeologista inventointia:

- Maarit Lönnberg 1971. Pielisjärven kunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventointikertomus. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.
- Petro Pesonen 2005. Lieksan arkeologinen inventointi. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.

Näissä inventoinneissa ei juurikaan ole liikuttu nyt kyseessä olevalla tutkimusalueella, paitsi sen verran, että Pesonen löysi vuonna 2005 neljä kivikautista asuinpaikkaa alueen luoteisrajalta Naarajärven itärannalta. Löydetyt kohteet sijaitsevat Ruunaanjärvestä Pieliseen laskevan Lieksajoen reitillä. Lisäksi tutkimusalueen ulkopuolelta, sen koillispuolelta, tunnetaan Ruunaanjärven rannoilta kivikautisia asuinpaikkoja.

Käytännöllisesti katsoen inventointialueella ei siis ole aiemmin tehty arkeologista/kulttuuriperintöinventointia.

3.2 Alueen historia aiemman tutkimuksen valossa

Lieksanjoki on ollut tärkeä kulkureitti idän- ja lännen välillä jo varhain. Vanhin tiedossa oleva maininta löytyy vuodelta 1556. Varsinkin 1500 –luvulla reitti on ollut vilkkaassa käytössä, sillä Pielisjärvi kuului tuolloin venäläisten alaisuuteen. Stolbovan rauhassa vuonna 1617 alue siirtyi pysyvämmiin Ruotsin alaisuuteen (Potinkara 1997, 15).

Metsästys ja kaskeaminen lienevät olleet varhaisinta alueen hyötykäyttöä kulkemisen lisäksi. Vaarojen rinteiltä löytyi reheviä kaskiviljelyyn sopivia maita ja kaikki alueen talot rakennettiin vanhoille kaskiahoille. Nevojen ja jokivarsien luhtaniityiltä kerättiin karjalle saraheinää. (Potinkara 1997, 16-17)

Ruunaan alue tuli metsäteollisuuden vaikutuspiiriin kun Joensuun seudulle perustettiin sahoja 1800-luvulla. Sahoille ostettiin järeää puutavaraa 1800-luvun puolivälin jälkeen, minkä seurauksena Lieksanjoesta tuli tärkeä uittoväylä. Talvisin

suuret hakkuutyömaat työllistivät satoja miehiä hevosineen. Toissä käytiin myös Venäjän puolella. 1860-luvulta lähtien Lieksanjokea käytettiin myös rajauittoväylänä. Tuulijoen kautta uitettiin pääosin rajantakaista puutavaraa 110 vuoden ajan, aina vuoteen 1970 saakka. Uittotoiminta loppui Lieksanjoessa kokonaan vuonna 1986, jolloin uitto Venäjältä päättyi. (<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=1048>).

Likimain kaikki alueen metsät on ainakin kerran hakattu. Aina 1970 –luvulle saakka metsien käsittely ei juurikaan eronnut yleisestä hakkuukäytännöstä. Lieksanjoen uittosääntö purettiin vuonna 1993, minkä jälkeen väylän uittolaitteet poistettiin. Jäljelle jäivät vain kiviset uittopadot Haapavitjan alaosaan, Neitikoskelle (Ämmäkoski) ja Siikakoskelle sekä lyhyt pätkä puomitusta Naarajoen sillanpieleen. Alueella olleista uittokämpistä Neitiniemi ja Kattilakoski ovat siirtyneet Metsähallituksen hallintaan. Lähes kaikkia jokeen laskevia pikkujokia ja puroja on käytetty aikanaan uittoväylinä ja niihin on tehty uiton vaatimia rakennelmia. (Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2002, 60-61).

4 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Inventoinnin jälkeen tutkimusalueelta tunnetaan 49 kulttuuriperintökohdetta, joista 45 on uusia ennestään tuntemattomia. Kohteista 30 on muinaismuistolain mukaisia kohteita ja 19 muita kulttuuriperintökohteita.

4.1. Muinaismuistolain mukaiset kohteet

Vanhin ennestään tuntematon inventoinnissa löydetty kohde on Neitisaari 1:n kivikautinen asuinpaikka Neitijärvessä, joka kuuluu Lieksanjoen reittiin. Kohteesta löydettiin 16 kvartsi-iskosta. Löytö laajentaa Lieksan alueen kivikautisen asutuksen levintäkuvaa ja on eräänlainen välietappi Ruunaanjärven ja Naarajärven välillä. Löytö viittaa vahvasti myös siihen, että ainakin Lieksanjoen varressa on vielä löytämättömiä kivikautisia asuinpaikkoja, joista osa saattaa osin tai kokonaan olla veden alla (vrt. Naarajärven kohteet).

Kaikki muut löydetyt kohteet ovat historialliselta ajalta. Runsaslukuisimpana tyyppinä ovat tervahautojen ja hiilimiilujen jäännökset, joista jälkimmäiset todennäköisesti liittyvät Pankakosken ruukin aikaan, eli vuosiin 1825-1902. Ruukki valmisti rautaa järvimalmista.

Suurin hiilimiilukeskittymä on Naarajärven itärannalla ennestään tunnettujen kivikautisten asuinpaikkojen yhteydessä aivan rannan ja tien tuntumassa, joten ne soveltuisivat hyvin myös opastuskohteiksi. Lisäksi yksittäisiä miiluja sijaitsee eri puolilla tutkimusaluetta.

Tervahaudat edustavat ns. rännihautatyyppiä ja ne sijaitsevat pääasiassa Lieksanjoen varressa sekä Ruunaanjärven rannalla. Niiden ajoittaminen on vaikeaa, mutta mahdollisesti ainakin osa liittyy alueen tukinuittovaiheeseen, jolloin tervaa tarvittiin mm. veneiden ja köysien yms. tervaamiseen. Osa tervahautoista voi liittyä vanhempaankin aikaan.

Siikavaarasta Pudasjärven rantaan kulkevan vanhan kirkkotien varresta löydettiin kaatunut kelo ja kannonpätkä, joissa oli vanhoja kaiverruksia. Näistä saatiin tieto Siikavaarassa asuvilta noin 80 vuotiailta veljeksiltä (Urho ja Erkki Oinonen). Ne liittyvät aikaan, jolloin vainajat kuljetettiin polkua pitkin Pudasluhdassa sijainneeseen venerantaan ja sieltä edelleen Lieksan kirkolle haudattavaksi.

Lisäksi inventoinnissa tuli vastaan neljä pyyntikuoppaa, kaksi tarkemmin määrittelemätöntä kuoppaa, yksi myllynjäännös ja yksi kiukaan jäännös.

4.2. Muut kulttuuriperintökohteet

Inventoinnissa kartoitettiin muutamia 1960-luvun alussa asumattomiksi jääneitä ja sittemmin raunioituneita vaara-asuinpaikkoja. Lähdeaineistona oli M. Lönnbergin vuoden 1971 arkeologisen inventoinnin liitekartta vuodelta 1934, johon oli merkitty mm. tuolloinen asutus. Lisäksi asuinpaikoista saatiin täydentäviä tietoja haastatteluissa.

Kyseisiin vaara-asuinpaikkoihin liittyy tavallisesti useita rakenteita ja ne saattavat pinta-alaltaan olla varsin laajoja. Tyypillisesti ne ovat sijainneet vaarojen lakialueen tuntumassa. Päärakennuksen lisäksi niihin on kuulunut vaihteleva määrä talousrakennuksia, kaivo, kellari sekä ympäröivät pellot.

Nykyisin asuinpaikat erottuvat metsitettyinä tai jo hakattuina alueina, joilta saattaa löytyä rakennusten kivijalkoja, tulisijojen jäännöksiä, erilaisia kuoppia, kaivon jäännökset, maatuneita pelto-oja sekä sammaloituneita pelto/kaskikiviröykkiöitä ja kaikenlaista roinaa. Kaikkia alueen autioituneita asuinpaikkoja ei ehditty kartoittaa.

Maatalouteen liittyviä kohteita olivat lisäksi kaksi turveladon jäännöstä. Soilta on kerätty turvetta karjan kuivikkeeksi navetoihin. Turpeet on ensin ladottu kuivamaan esim. seipäille ja sitten kannettu läheiseen, suon reunassa olevaan latoon odottamaan jatkokuljetusta.

Metsätalouden ja uiton historiasta kertovat alueelta kartoitetut metsätyökämppien jäännökset ja kivisten uittopatojen jäännökset sekä yksi merkkipuu, johon oli lyöty risti ja leimakirveen kruunumerkki salaman tappaman tukkijätjän muistoksi.

Lisäksi metsien käyttöön liittyviä kohteita ovat pyälletyt kelo puut, joista osa saattaa liittyä kaskeamiseen, osa tervaspuiden koloamiseen ja osa ehkä hirsien tai uittopuomien valmistamiseen.

4.3 Johtopäätökset

Inventointitulokset kertovat, että Ruunaan alueella on liikuttu ja oleskeltu jo kivikaudella. Lieksanjoen reitti on jo tuolloin ollut merkittävä kulkutie ja luultavasti alueella on harjoitettu metsästystä, kalastusta ja keräilyä.

Kivikautta seuraa pitkä huonosti tunnettu ajanjakso. Mitään pronssi- tai rautakautiseen toimintaan viittaavaa ei alueelta tunneta edelleenkään. Historiallisen ajan kohteetkin painottuvat viime vuosisadoille ja liittyvät alueen metsävarojen hyödyntämiseen sekä liikkumiseen.

Allekirjoitus

Hämeenlinna 27.12.2010

Jouni Taivainen

Lähteet

- Maarit Lönnberg 1971. Pielisjärven kunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventointikertomus. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.
- Petro Pesonen 2005. Lieksan arkeologinen inventointi. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.
- Metsähallitus 2002. Ruunaan retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma.
Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja B No 67.
- Potinkara, Oiva 1997. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A No 69.

Siikalahti - esihistoriallinen asuinpaikka

MH-tunnus: 56628

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7034848, Y 3667603, Z 122	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on löytynyt Petro Pesosen suorittamassa Lieksan arkeologisessa inventoinnissa vuonna 2005 ja on tallennettu muinaisjäännösrekisteriin: MjRekNro 1000004740

Petro Pesonen on ottanut vuoden 2005 inventoinnissa talteen seuraavat löydöt: KM 35406 kvartsi-iskoksia 4 kpl.

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 25.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Naarajärven itäranta, vesijättömaa.

Kohteen kuvaus

Petro Pesosen mukaan asuinpaikka sijaitsee Naarajärven itärannalla, Siikalahden pohjoispuolella olevan niemen länsipuolella, matalalla rannalla. Paikalta on löytynyt kvartsia rannan vesijätöltä n. 100 x 20 m alueelta. Asuinpaikan taustalla on suopursumännikkökangas matalan rantatörmän päällä, jossa on mahdollisesti ehjääkin asuinpaikkaa jäljellä. Paikalta on vain vähän löytöjä, mutta rannalla on myös palaneita kiviä.

Kesän 2010 kulttuuriperintöinventoinnissa kohde tarkastettiin. Vesi oli inventointihetkellä normaalikorkeudessaan, joten vesijättömaa, jolta Pesonen oli löytöjä tehnyt oli nyt veden alla. Suopursumännikkökankaalle, joka on löytöpaikan taustalla, ei inventoinnissa tehty koekuoppia.

Kohteen rajaus

Ei muutoksia rajaukseen.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Pesonen, Petro 2005. Lieksan arkeologinen inventointi. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais-	MjRekNro 1000004740	Kunto:	1 Hyvä
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		suoja-	
Selitys:		Selitys:	

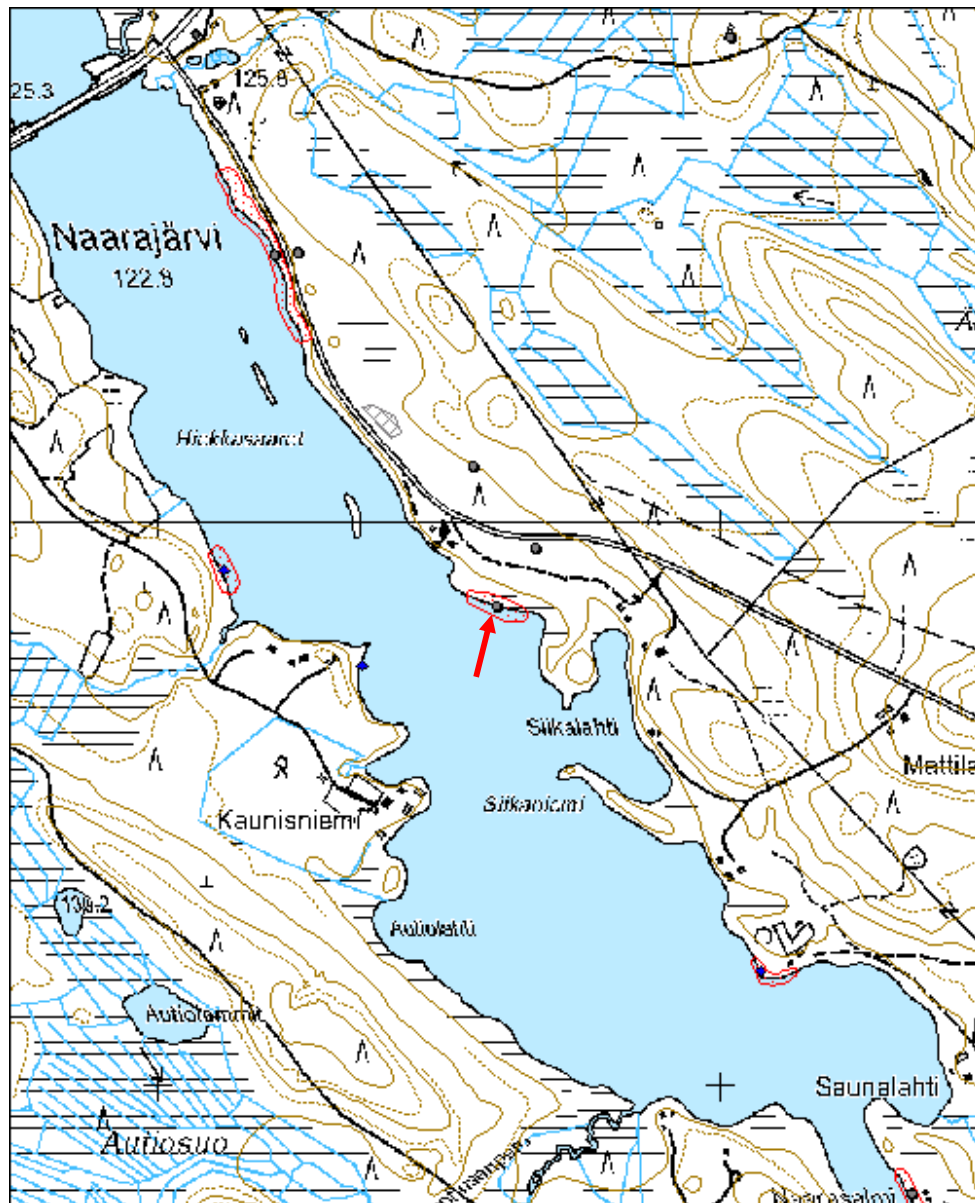
Ympäristön	0 Ei määritelty
suoja-	

Selitys:	
-----------------	--

65332: Siikalahti esihistoriallinen asuinpaikka. Kivikautinen asuinpaikka taustalla näkyvän rannan edustalla kuvan keskellä ja mahdollisesti rannalla. Kaakosta. J. Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7034848, Y 3667603, Z 122	Mittakaava:	1:10000

Naarajärven itäranta - esihistoriallinen asuinpaikka

MH-tunnus: 56629

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035472, Y 3667208, Z 122	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on löytynyt Petro Pesosen inventoinnissa vuonna 2005 ja tallennettu muinaisjäännösrekisteriin: MjRekNro: 1000004739 Rauhoitusluokka: 2

P.Pesosen inventoinnissa on otettu talteen seuraavat löydöt: KM 35405: 1-7 Huomautuksia: Löydöt: taltan kantakatelma, kvartsikimpale, kvartsi-iskoksia 15 kpl, palanutta luuta 1 kpl

Ympäristön kuvaus

Mäntyhiekkakangas ja rantahiekka (veden alla).

Kohteen kuvaus

Petro Pesosen inventointiraportin mukaan asuinpaikka sijaitsee Naarajärven itärannalla, Munkinvaaraan johtavan tien länsipuolella, alkaen 230 m Ruunaantien eteläpuolelta ja jatkuen siitä 320 m vyöhykkeenä järven rannalla.

Hänen mukaansa asuinpaikalla on useita löytöalueita, joista pohjoisimmalla on runsaiten löytöjä n. 40 x 20 m kokoisella alueella laajalla vesijätöllä keskittyen vyöhykkeelle n. 5 m rantatörmästä ja saman verran vesirajasta. Paikalla on myös runsaasti palaneita kiviä ja myös selviä liesikehiä. Löytöalueelta löytyi kvartsia ja kivilajitaltan kantaosa. Löytöalueen jälkeen etelän suunnassa on kivikkoa, mutta n. 25 m jälkeen on löytynyt suuri kvartsiydin ja tästä 10 m eteenpäin pari liesikehää. Liesikehistä 50 m kaakkoon, vähän rannemmasta, heti törmän juurelta on löytynyt kvartsi-iskos ja samassa paikassa on myös palaneita kiviä.

Inventoinnissa 25.6.2010. Paikka tarkastettiin. Veden pinta oli korkeammalla kuin Petro Pesosen inventoinnin aikaan, joten löytövyöhyke oli veden alla. Rantahiekassa ei näkynyt merkkejä muinaisjäännöksestä eikä myöskään tieleikkauksissa.

Kohteen rajaus

Ei muutoksia Mj-rajaukseen.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Petro Pesosen inventointikertomus vuodelta 2005. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto. Helsinki.

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

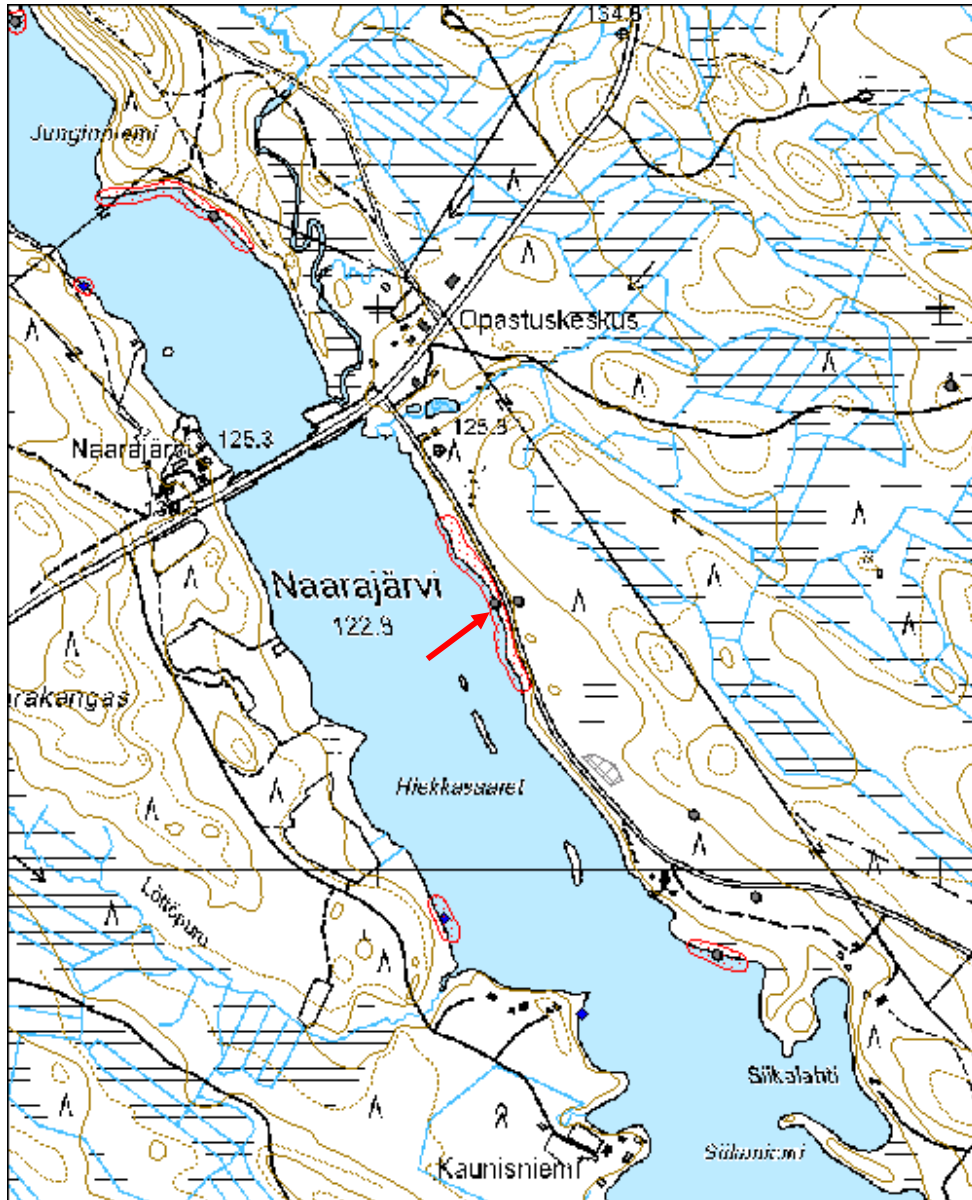
Viranomais- rekisterinro:	MjRekNro: 1000004739	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

64343: Naarajärven itäranta esihistoriallinen asuinpaikka. Asuinpaikan löytöalue veden alla. Pohjoisesta.
J. Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035472, Y 3667208, Z 122	Mittakaava:	1:10000

Neitisaari 1 kivikautinen asuinpaikka
MH-tunnus: 104733

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035538, Y 3674454, Z 135	Löydöt:	KM 35581

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 1.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Neitisaaren kaakkoisrannalla loivalla rantatörmällä retkeilyalueen nuotiopaikan ympäristössä. Puusto on pääasiassa mäntyä ja maaperä hiekkaa. Rantatörmä on eroosion kuluttama ja nuotiopaikalta rantaan menevä polku kuluttaa rantatörmää kaiken aikaa lisää.

Kohteen kuvaus

Kohteesta löytyi 16 kpl kvartsi-iskoksia. Löydöt tulivat rantatörmän päältä nuotiopaikan ja rannan välistä kapealta vyöhykkeeltä hiekkamaan paljaaksi kuluneelta pinnalta. Varsinaisen löytöalueen laajuus on noin viisi x kahdeksan metriä. Suurin osa iskoksista löytyi tasamaalta aivan törmän päältä, mutta muutama iskos poimittiin myös veden sortaman rantatörmän hiekasta. Rantatörmä on noin kaksi metriä vedenpintaa ylempänä.

Nuotiopaikalta rantaan kulkeva reitti kuluttaa jatkuvasti jyrkkää rannan hiekkatörmää ja samalla myös muinaisjäännös joutuu kulumiselle alttiiksi. Jotta kohde ei jatkossa tuhoutuisi lisää, tulisi rantaan rakentaa portaat, joita pitkin kulku ohjautuisi. Nuotiopaikan huollossa ja käytössä tulisi huomioda, että se sijaitsee muinaisjäännöksen päällä. Maahan ei siis tulisi kajota millään lailla vaan sitä vastoin miettiä, miten aluetta voidaan suojella käytön aiheuttamalta rasitukselta.

Kohteen rajaus

Löytöjen lisäksi aluetta tutkittiin kairaamalla lähiympäristöä, mutta kulttuurikerroksia eikä muita löytöjä kairauksissa havaittu. Topografian ja löytöjen perusteella asuinpaikka-alue on pieni. Alueen keskus lienee juuri nykyisen nuotiopaikan kohdalla ja on siten osin tuhoutunut. Nuotiopaikan ja rannan välissä on löytöjen perusteella vielä säilynyttä aluetta, mutta topografian perusteella alue saattaa jatkua myös nuotiopaikan länsi-, pohjois-, ja itäpuolelle. Alueen arvioitu kokonaislaajuus on noin 20 x 20 metriä, nuotiopaikan ympärillä.

Tulkinta

Kyseessä on löytöjen perusteella kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 1.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

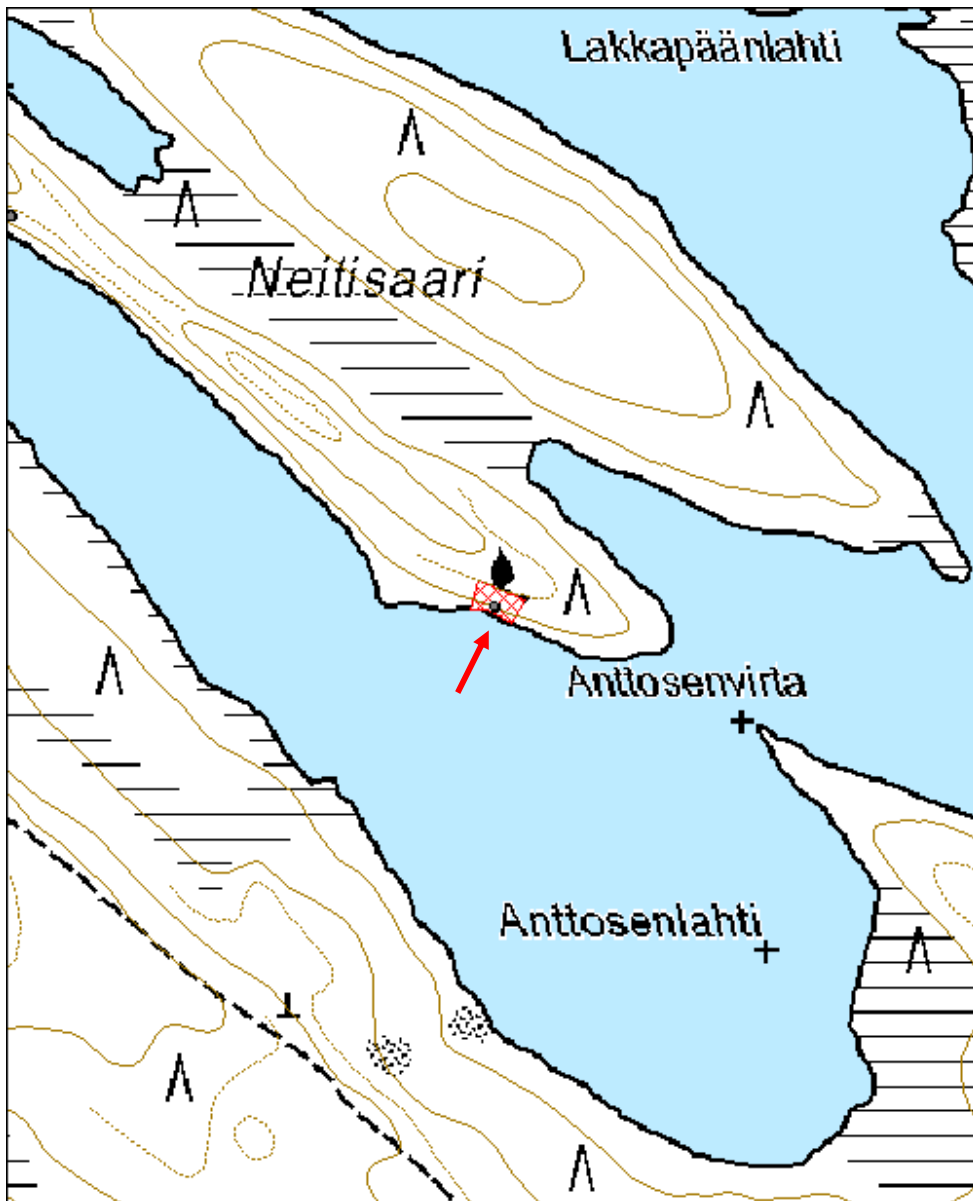
Selitys:

retkeilyalue

71786: Neitisaari 1 kivi-kautinen asuinpaikka. Kvartsi-iskoksia poimitaan nuotiopaikan ja rannan välistä.
E. Kakkuri 1.7.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035538, Y 3674454, Z 135	Mittakaava:	1:5000

Kuikkasuo 1 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 96183

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033460, Y 3674340, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangaskapeikko Kuikkasuon keskellä, aluskasvillisuutena sammal ja jäkälä.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee harjanteen keskellä tasaisella maalla. Kyseessä on muodoltaan soikeahko, vallien ympäröimä kuoppa, jonka halkaisija on noin kolme ja puoli metriä ja syvyys noin 0,6 metriä. Vallin päällä sammalen alaisen huuhtoumiskerroksen paksuus on noin kaksi cm ja kuopan pohjalla noin neljä cm. Vallien päällä kasvaa kaksi mäntyä. Kohde erottuu maastossa hyvin. Inventointihetkellä kohteesta noin kymmenen metriä etelään oli puupino.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Ympäristö ja kuopan rakenne sekä koko huomioiden kyseessä saattaisi olla pyyntikuoppa. Joka tapauksessa kuoppa on ihmisen tekemä ja sillä on ikää huuhtoumiskerroksen paksuudesta pääteltynä yli sata vuotta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

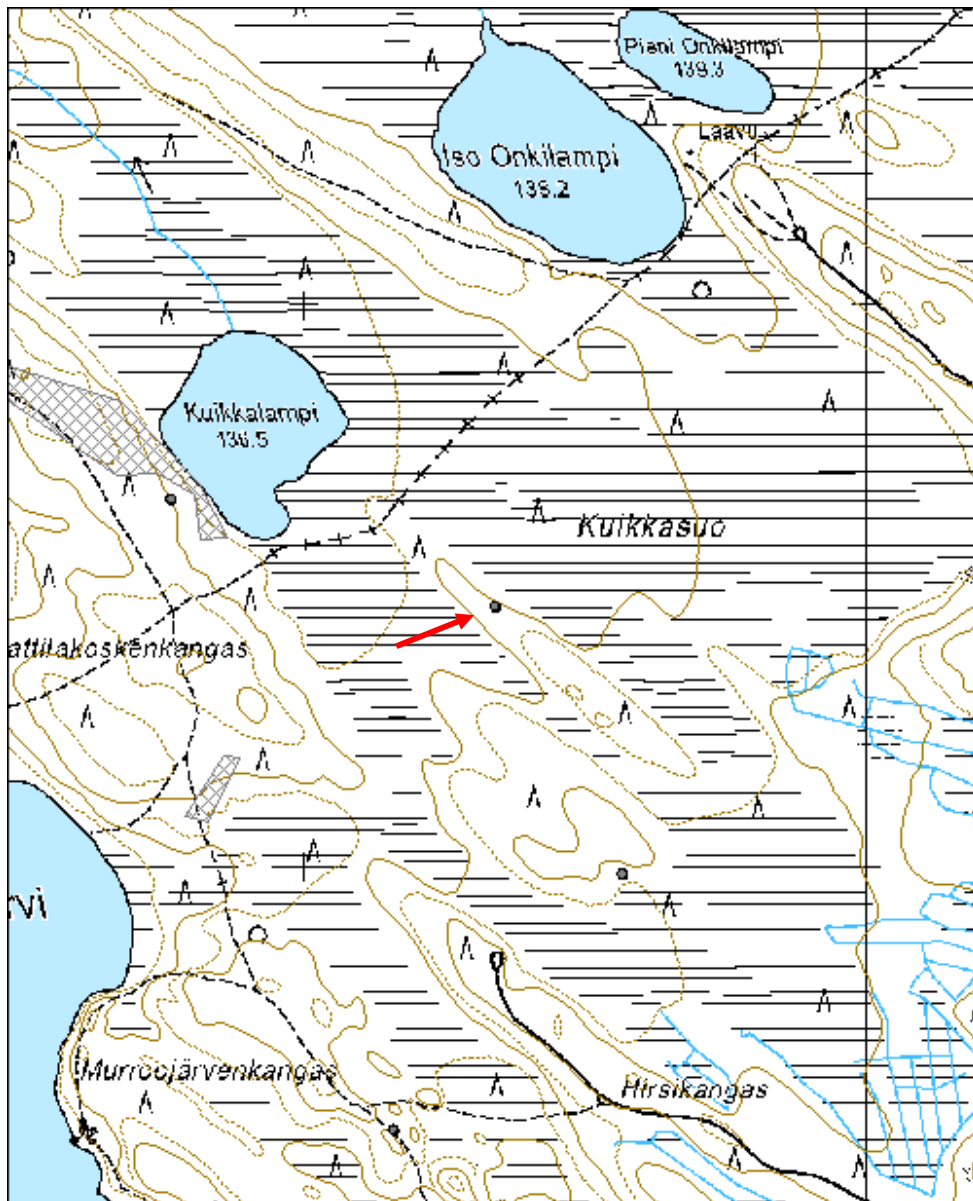
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

81336: Kuikkasuo 1 pyyntikuoppa. Pyyntikuoppa kuvan keskellä, vasemmalla taustalla Kuikkasuo. Lännestä J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033460, Y 3674340, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 4 pyyntikuoppa
MH-tunnus: 96338

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033106, Y 3683111, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas loiva kaakkoisrinne, noin 50 metriä suon reunasta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillissuuntainen muodoltaan soikea kuoppa, jonka ympärillä on vallit. Kuoppa suuntautuu poikittain rinteeseen nähden. Kuopan koko on 1,6 x 2,8 metriä ilman valleja. Vallin päällä on sammalen alla noin 4 cm vahva huuhtoutumiskerros.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Muotonsa ja sijaintinsa puolesta kyseessä voisi olla pyyntikuoppa. Vallin huuhtoutumiskerroksen paksuudesta päätellen kyseessä voi olla jopa esihistoriallisen ajan kuoppa, mutta tarkempi ikämäärittäminen jää avoimeksi.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

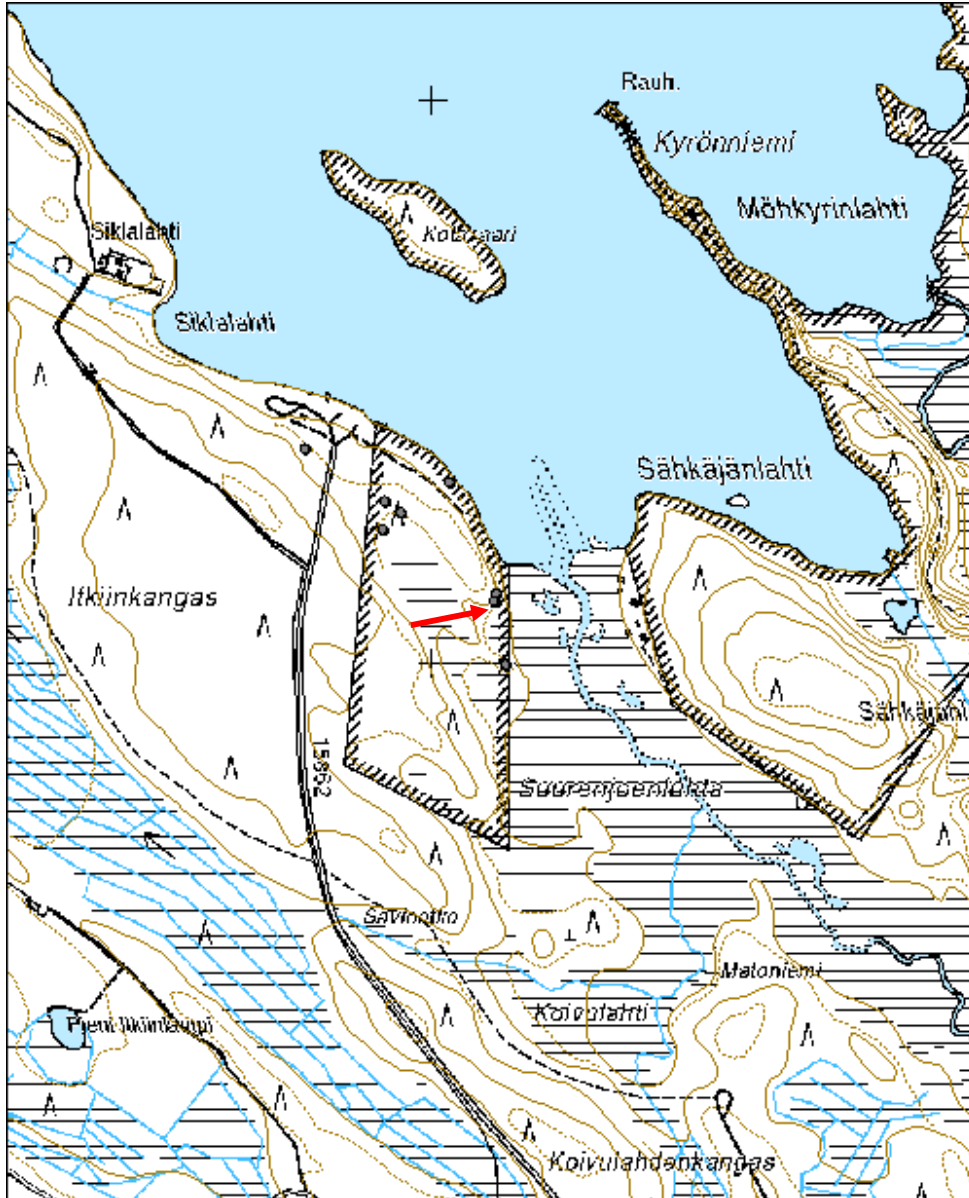
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	suojelualue

65315: Siklalahti 4 pyyntikuoppa. Pyyntikuoppa valleineen kuvan keskellä. Taustalla vasemmalla pilkottaa Ruunaanjärvi. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7033106, Y 3683111, Z 145	Mittakaava:	1:10000

Hirsikangas 1 hiilimiilu ja miilumaja jäännös
MH-tunnus: 96126

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7030022, Y 3670119, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Peruskarttaan merkitty hiilimiilun paikka tarkastettiin inventoinnissa 21.6.2010. Miilua ei löydetty karttaan merkityltä paikalta, vaan siitä siitä noin 180 metriä lounaaseen, josta löytyi myös mahdollisen miilumajan paikka.

Ympäristön kuvaus

Mäntyhiekkakankaan etelärinne, aluskasvillisuutena sammal ja puolukka.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee karttaan merkitystä metsätiestä kymmenkunta metriä pohjoiseen. Selkeästi erottuvan miilukummun halkaisija on noin kymmenen metriä ja korkeus noin 0,8 metriä. Miilukummun ulkokehällä on ilmansäätökuoppia eli jalka-aukkoja tasaisin välein seitsemän kpl. Miilukummun päällä kasvaa kuusi mäntyä ja muutama paju.

Miilukummusta noin 20 metriä lounaaseen on maahan kaivetun puurakenteisen majan tms. jäännös (ks. kaaviopiirros). Sijaintinsa puolesta se voisi liittyä hiilimiiluun ja olla poltonaikaisen majoitteen jäännös (jota lienee käytetty myöhemminkin tilapäismajoitteena).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 20 x 30 metriä. Gps-piste on mitattu miilukummun päältä.

Tulkinta

Kyseessä on hiilimiilun sekä miilumajan jäännökset. Pankakoskella on toiminut järvimalmista rautaa valmistanut ruukki vuosina 1825-1902. Todennäköisesti rakenteet liittyvät hiilenvalmistamiseen kyseisen laitoksen tarpeisiin.

Lisätietoja

<http://www.lieksa.fi/Resource.phx/sivut/sivut-lieksa-pielisen-museo/elinkeinot/teollisuus.htx>

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 21.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

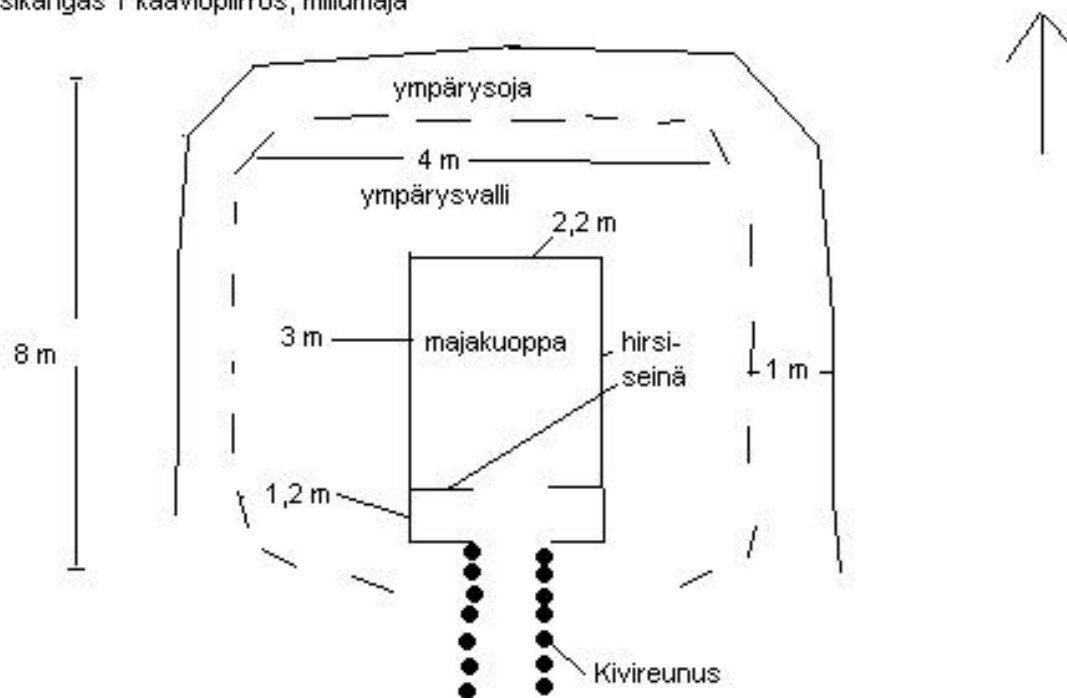
Selitys:

65226: Hirsikangas 1 hiilimiilu ja miilumaja jäännös. Yleiskuva. Miilukummun päällä Markku Oinonen. Etelästä. J. Taivainen 21.6.2010.

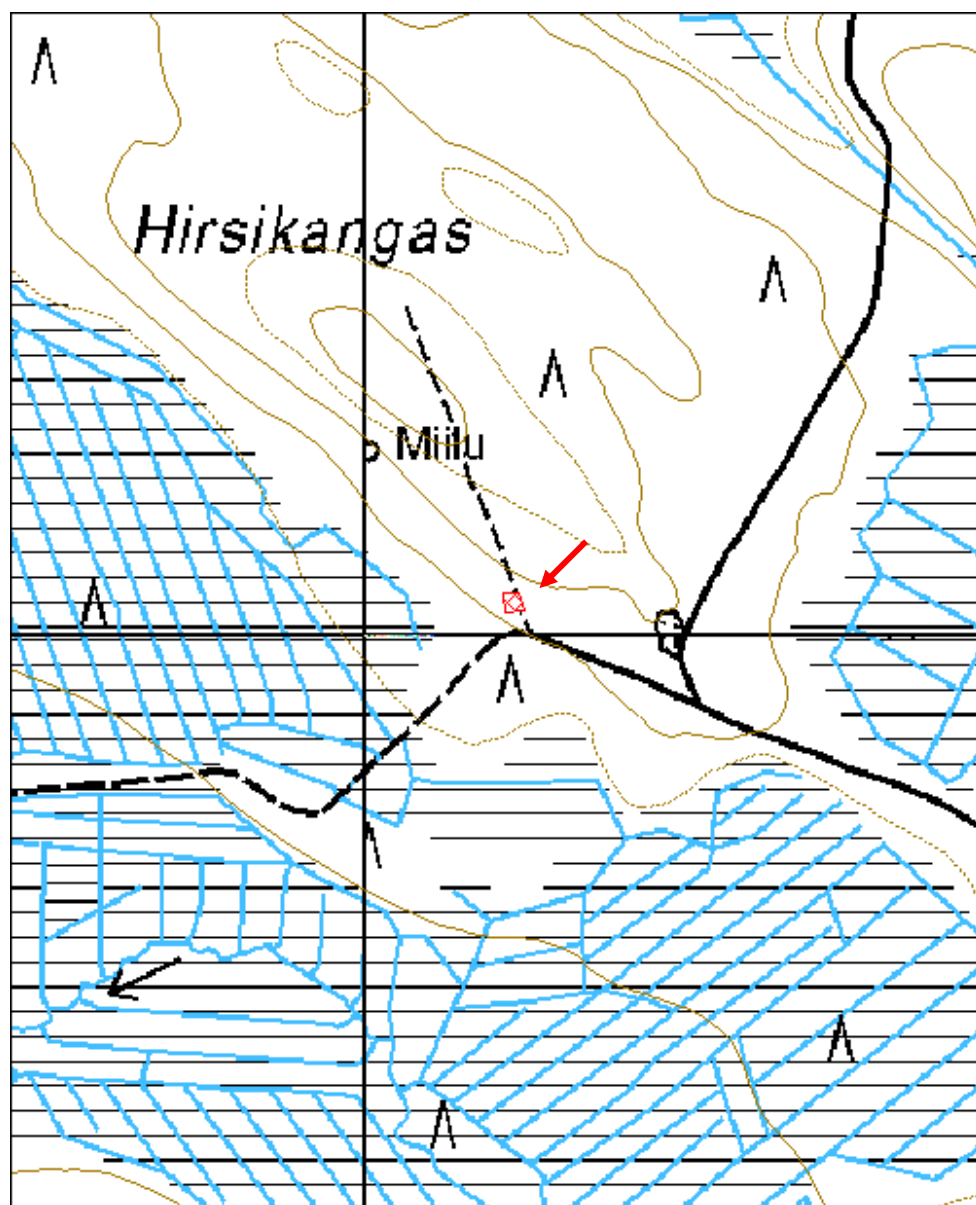
65227: Hirsikangas 1 hiilimiilu ja miilumaja jäännös. Yleiskuva. Miilumajan jäännös ja suuaukko. Etelästä. J. Taivainen 21.6.2010.

Hirsikangas 1 kaaviopiirros, miilumaja

Kuopan syvyys noin 1,2 metriä

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7030022, Y 3670119, Z 140	Mittakaava:	1:5000

Kirkkotie 1 merkkipuu	MH-tunnus: 96141
------------------------------	-------------------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7029104, Y 3669753, Z 142	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanhan käytöstä jääneen Kirkkotien varressa olevista karsikkopuista saatiin tieto Siikavaarassa asuvilta Urho ja Erkki Oinoselta inventoinnissa 21.6.2010. He kertoivat, että ennen vanhaan tietä kuljettiin Pudasjärven rantaan (Pudasluhdan tienoille), josta jatkettiin veneillä kirkolle Lieksaan. Reittiä pitkin kuljetettiin vainajat kirkkomultiin ja Kirkkotien varressa oleviin puihin tehtiin vainajien muistoksi kaiverruksia. Veljesten ikä oli haastatteluhetkellä arviolta yli 80 vuotta. He kertoivat vanhoja merkkipuita olevan kahdessa paikassa peruskarttaankin vielä merkityn, mutta maastossa paikoin heikosti erottuvan uran varressa. Toisesta paikasta löydettiinkin kaksi merkkipuuta, joista toinen oli maahan kaatunut kelo ja toinen enää kanto. Toisesta paikasta, joka sijaitsee ensimmäisestä noin 1600 metriä luoteeseen (Lukanaho) ei löytynyt yhtään vanhaa puuta (kävin kahteen eri kertaan kulkemassa alueella) eikä siten myöskään karsikko- eli merkkipuita. Reitin varressa voi olla lisää karsikkopuita yksityisten mailla, joita ei tässä inventoinnissa tarkastettu.

Ympäristön kuvaus

Rekikangas -nimisen mäen etelärinteellä lähellä suonreunaa kulkeva heikosti erottuva ura, joka on peruskarttaan merkitty Kirkkotie -nimellä.

Kohteen kuvaus

Karttaan merkityn, mutta maastossa melko heikosti erottuvan Kirkkotien linjalta löytyi Erkki ja Urho Oinosen kertomalta alueelta kaatunut vanha kelo, jonka korossa rungon länsipuolelta löytyi kaiverrus. Koroon on kaiverrettu numero 8 ja lisäksi numero 19, joka erottuu heikommin. Koron mitat ovat noin 15 x 30 cm ja numeron 8 mitat noin 3 x 8 cm sekä numeron mitat 19 noin 4 x 4 cm. Numerot ovat muodoiltaan hieman kantikkaita. Koron veiston jälkeen puu on kasvanut noin 6 cm. Tästä noin 15 metriä itään, myös saman uran reunassa on toinen karsikkopuun jäännös. Kyseessä on noin 1,5 metriä pitkä kantojuurakko, joka makaa maanpintaisena. Ilmeisesti puunkorjaaja on aikanaan saannut puun siten, että, kelo puun korossa sijaitsevat kaksi kaiverrusta ovat säästyneet kannossa (jättänyt kannon hieman tavallista pitemmäksi). Länsipuolella olevassa korossa on veistettynä ohut rasti. Koron koko on noin 6 x 30 cm ja rastin koko noin 3 x 7 cm. Kannon puuaines on ympäriltä pahoin lahonnut, mutta vaikuttaa siltä, että puu on koron veiston jälkeen kasvanut ainakin 5 cm. Itäpuolella on isompi koro, johon on veistetty numerot 0 ja 8. Koron koko on noin 20 x 40 cm ja numeron 0 koko noin 4 x 10 cm, numeron 8 koko on noin 3 x 10 cm. Numerot ovat muodoiltaan pyöreitä. Puu on koron veiston jälkeen kasvanut noin 5 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 5 x 15 metriä.

Tulkinta

Kyseessä on vanhan Kirkkotien varressa sijaitsevat kaksi karsikko- eli merkkipuuta. Ne liittyvät osittain häviämäisillään olevaan Kirkkotien linjaukseen (yksityismailla reitti näyttää pääasiassa olevan nykyisin metsätienä). Puusto alueella on pääasiassa varttunutta kasvatusmetsää, joka on iältään paljon nuorempaa kuin varsinaiset karsikkopuut, jotka ovat maatuvia jäännöksiä edeltävästä puusukupolvesta. Karsikkopuiden jäännökset tulevat katoamaan lahoamisen myötä.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 21.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 3 Huono

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

65229: Kirkkotie 1 merkkipuuta. Kaatuneen kennon kyljen korossa kaiverrus maastotietokoneen oikealla puolella. Lännessä. J. Taivainen 21.6.2010.

65230: Kirkkotie 1 merkkipuu. Lähikuva kaatuneen kelon kyljen koron kaiveruksista. Lännestä. J. Taivainen 21.6.2010.

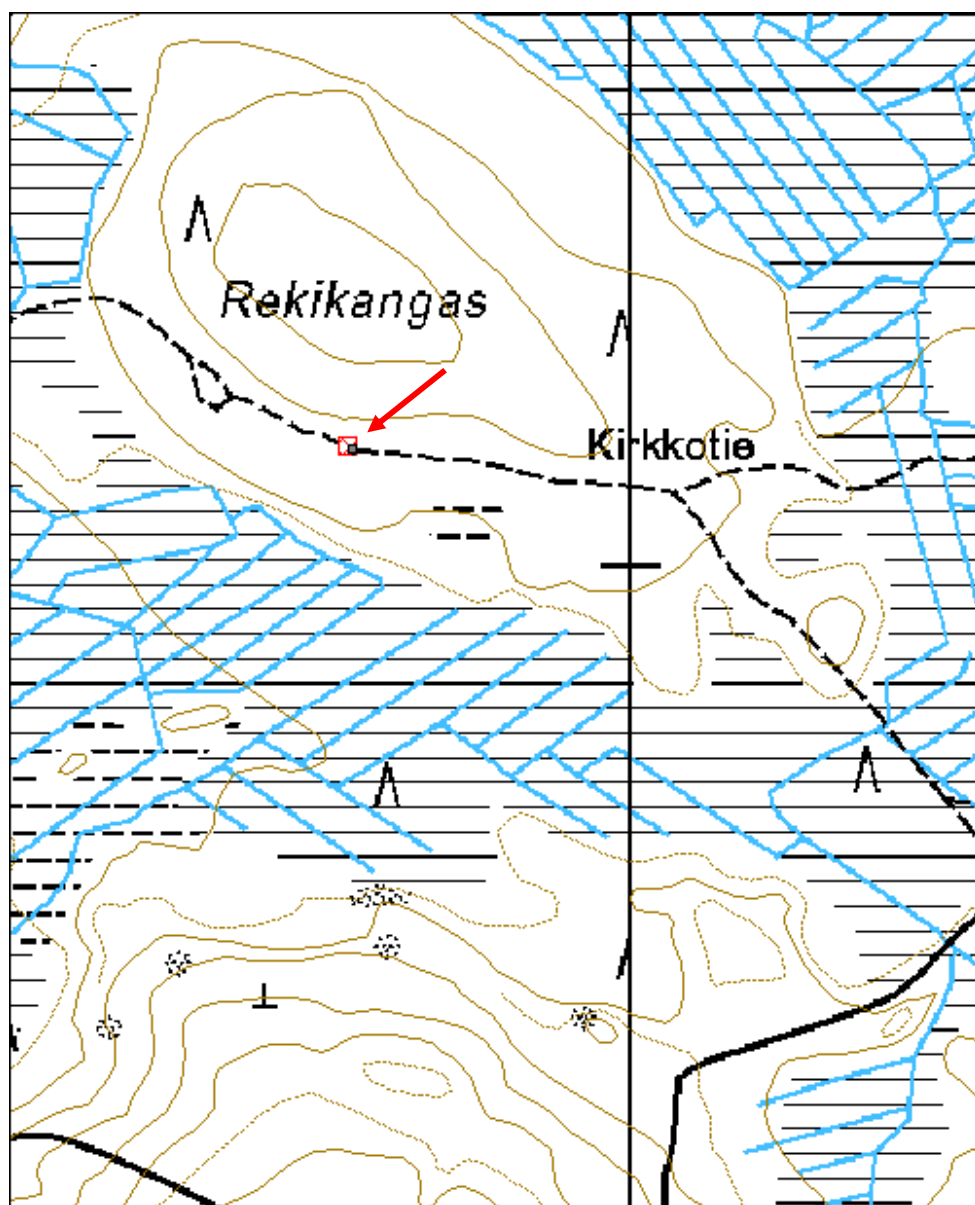

65231: Kirkkotie 1 merkkipuu. Etualalla kanto, jossa kaksi kaiverrusta, taustalla kaatunut kelo, jossa yksi kaiverrus. Idästä. J. Taivainen 21.6.2010.

65232: Kirkkotie 1 merkkipuu. Kelokannon itäisen koron kaiverukset. Idästä. J. Taivainen 21.6.2010.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7029104, Y 3669753, Z 142	Mittakaava:	1:5000

Särkkävaara 1 kuoppa

MH-tunnus: 96143

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7029157, Y 3674512, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Sutigis luontotauluun nimikkeellä "erakonmaja". Siikavaarassa asuvat veljekset Urho ja Erkki Oinonen tiesivät alueella sijaitsevan kuopan, jota epäilivät mahdollisesti pyyntikuopan jäännökseksi. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 21.6.2010, jolloin osoittautui, että SutiGis:n ja Oinosten veljesten tiedot tarkoittavat samaa kuoppaa.

Ympäristön kuvaus

Koilliseen aukeava loiva mäenrinne, mäntyhiekkakangas, jonka pohjois-itäpuolella hakkuuaukea.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on neliskanttinen loivapiirteinen jäkälän peittämä kuoppa, joka on juuri SutiGis:iin tehdyn merkinnän kohdalla.

Kuopan koko on viisi x viisi metriä ja sen ympärillä on vallit. Kuopan syvyys on noin kaksi metriä. Kuopan pohjalle on kaivettu pieni, noin puoli metriä syvä kuoppa, joka on myös jo sammaloitunut, mutta jyrkkäreunainen ja ilmeisesti nuorempi kuin alkuperäinen iso kuoppa. Lisäksi kuopan yläreunan tuntumaan on myöhemmin kaivettu pieni tasanne, joka voisi olla metsästäjän tekemä ampumapaikka. Kuopan ikään viittaa pohjalla oleva vanha kanto. Vallien päällä kasvaa arviolta noin 40 vuotiaita mäntyjä.

Ympäristöä tarkasteltiin laajasti, eikä alueelta löytynyt muita kuoppia tai rakenteita, paitsi lähes mäen lakialueelta, mäentörmästä, yksi reservertiltä vaikuttava mahdollinen hiekanottokuoppa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä lieenee yli sata vuotias ihmisen kaivama kuoppa. Käyttötarkoitus jää avoimeksi. Kyseessä ei ole hiilenvalmistuskouppa eikä tervahauta, sillä hiiltä kuopassa ei ole. Kuoppa ei oikein vaikuta pyyntikuopaltakaan, sillä sen muoto näyttää säilyneen aika hyvin, joten se ei ole riittävän jyrkkäreunainen pyyntikuopaksi. Tiedossa ei ole millä perusteella kuoppa on SutiGis:iin tulkittu erakonmajaksi, mutta periaatteessa kyseessä voisi olla asuinkuoppakin. Ympäristö vain on asuinkuopalle hieman outo, sillä luontaista vesilähdettä ei paikalla taida olla.

Lisätietoja

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 21.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

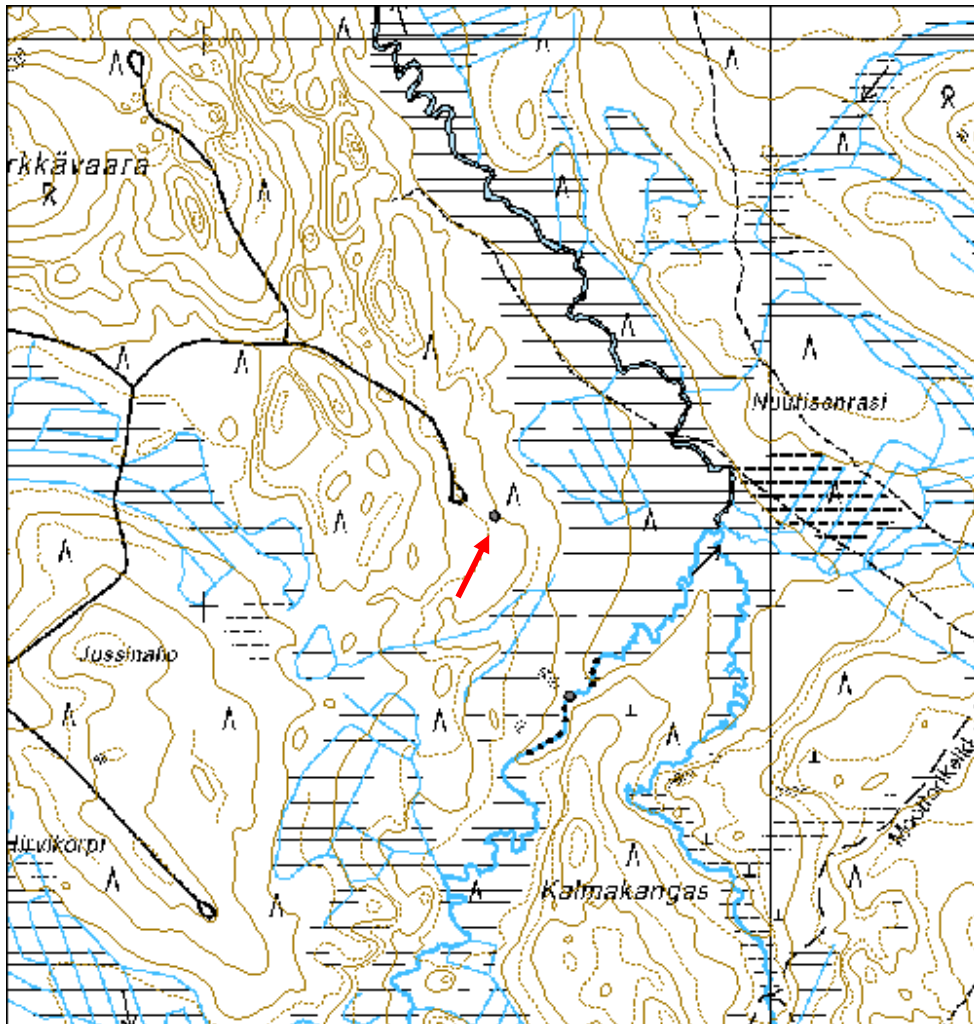
Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

81330: Särkkävaara 1 kuoppa. Yleiskuva. Kuoppa ja ympärysvallit kuvan keskellä. Luoteesta.
J. Taivainen 21.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7029157, Y 3674512, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Murroonkangas 1 tervahauta

MH-tunnus: 96185

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7032531, Y 3674159, Z 139	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykankaan harjanne.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on etelä-pohjoissuuntainen kuoppa loivassa pohjoiseen viettävässä rinteessä, aivan polun reunassa sen pohjoispuolella.

Kuoppa on kaksiosainen, ylempi osa on leveydeltään 1,2 ja pituudeltaan 3,5 metriä. Sen erottaa alemmasta osasta noin 30 cm:n levyinen maakannas. Alempi osa on kooltaan noin metri x metri. Molempien osien syvyys on noin puoli metriä. Kuoppien reunat ovat loivapiirteiset ja sammaloituneet. Sammalen alainen huuhtoumiskerros kerros kuopasta nostetussa maakasassa on vähäinen, vain muutamia millijä. Kuopan reunassa kasvaa yksi mänty.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös, joka iältään lienee yli sata vuotta vanha. Kaksiosaisen haudan ylemmässä kuopassa on tislattu terva ja alemmassa kuopassa on ollut astia, johon terva on laskettu. Tervahaudan jäännös soveltuisi hyvin opastuskohteeksi, sillä se on helposti erottuva ja hyväkuntoinen sekä sijaitsee aivan retkeilyreitillä varressa.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

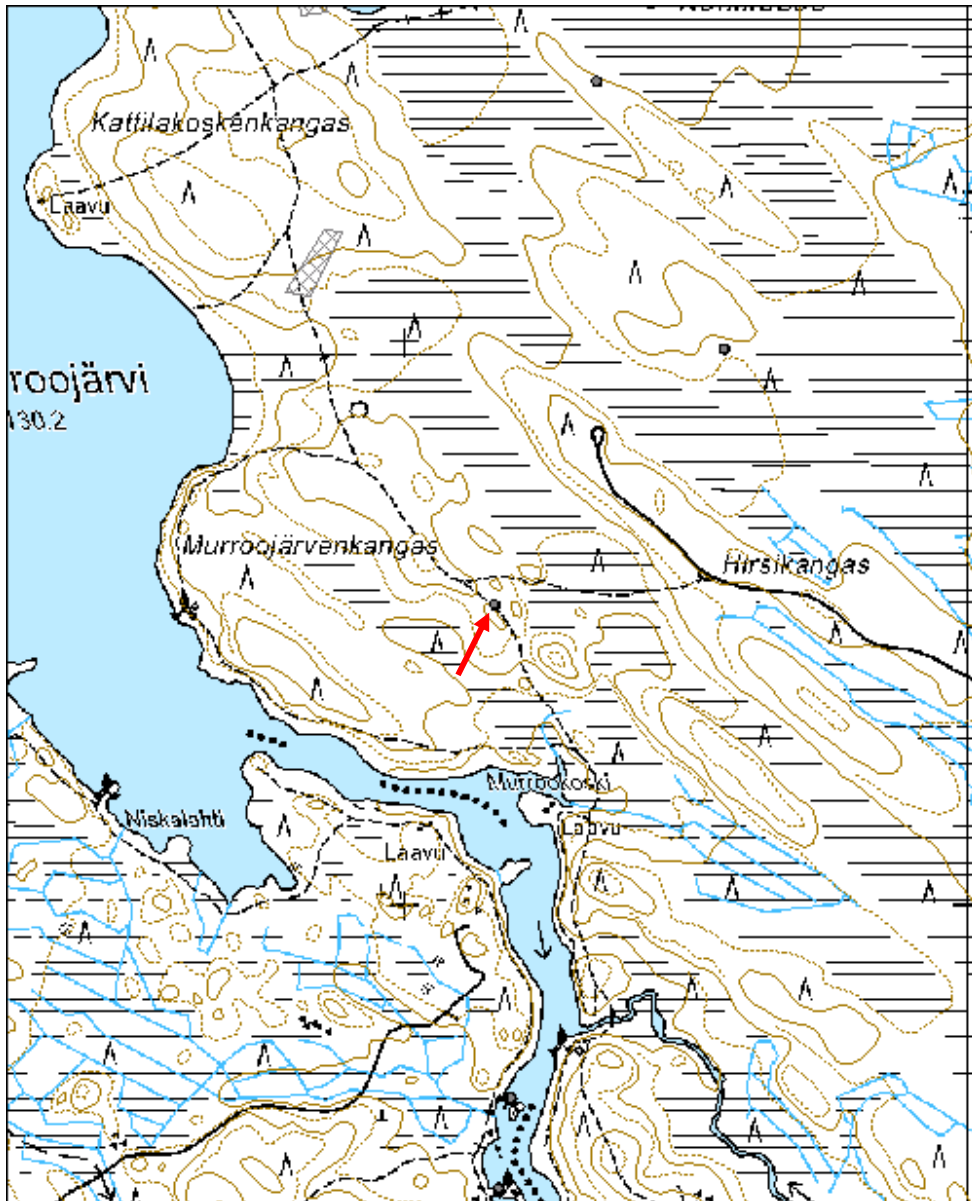
Selitys:

retkeilyalue

81179: Murroonkangas 1 tervahauta. Tervahaudan kaksi kuoppaa erottuvat hyvin. Luoteesta.
J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7032531, Y 3674159, Z 139	Mittakaava:	1:10000

Kattilakosken kangas 3 kuoppa**MH-tunnus: 96229**

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033650, Y 3673763, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, loiva itärinne, noin 50 metriä Kuikkalammen länsirannasta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillissuuntainen kuoppa, jonka leveys on noin metrin, pituus noin kaksi ja puoli metriä sekä syvyys noin puoli metriä. Kuoppa on sammaloitunut ja loivareunainen. Kuopasta kaivettu maa on kasattu kuopan pohjoiselle sivulle kummuksi.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä voisi olla varastokuopan, esim. nauriskuopan jäännös tai rännityyppisen tervahaudan jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

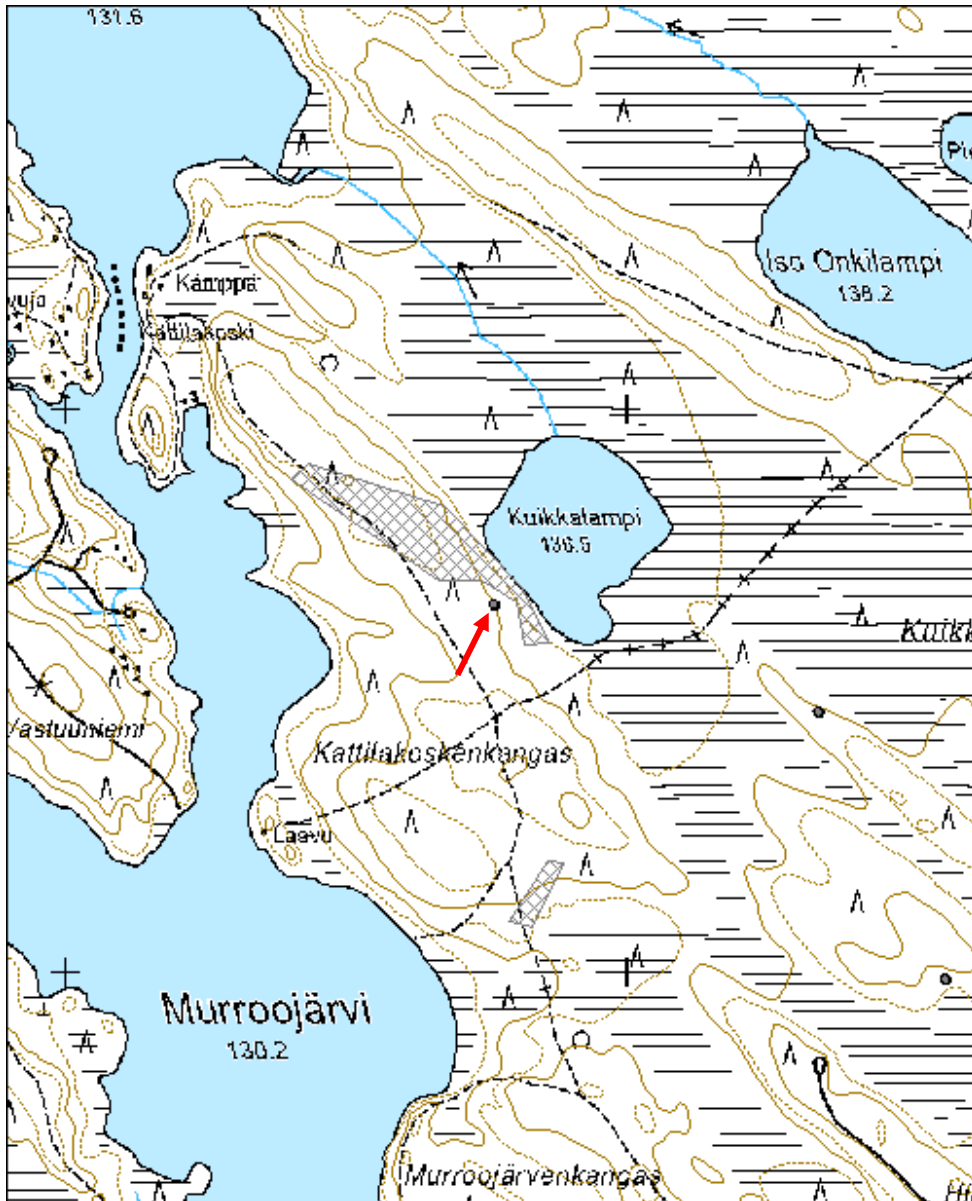
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

65307: Kattilakoskenkangas 3 kuoppa. Kuoppa kuvan keskellä. Taustalla Kuikkalampi. Lounaasta.
J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033650, Y 3673763, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 2 tervahauta

MH-tunnus: 96287

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033317, Y 3683032, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Loivasti koilliseen laskeva mäntykangas Ruunaanjärven rannassa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillissuuntainen kuoppa, joka on leveydeltään noin metrin, pituudeltaan noin kolme metriä ja syvyydeltään noin 0,4 metriä. Kuoppa on muodoltaan hautamainen painanne, jonka alapäässä on pieni syvennys. Kuoppa on sammaloitunut ja pyöristynyt.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Ns. rännityypin tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	suojelualue		

65312: Siklalahti 2 tervahauta. Tervahauta erottuu pitkänomaisena kuoppana kuvan keskellä. Taustalla Ruunaanjärvi. Lounaasta.J. Taivainen 24.6.2010.

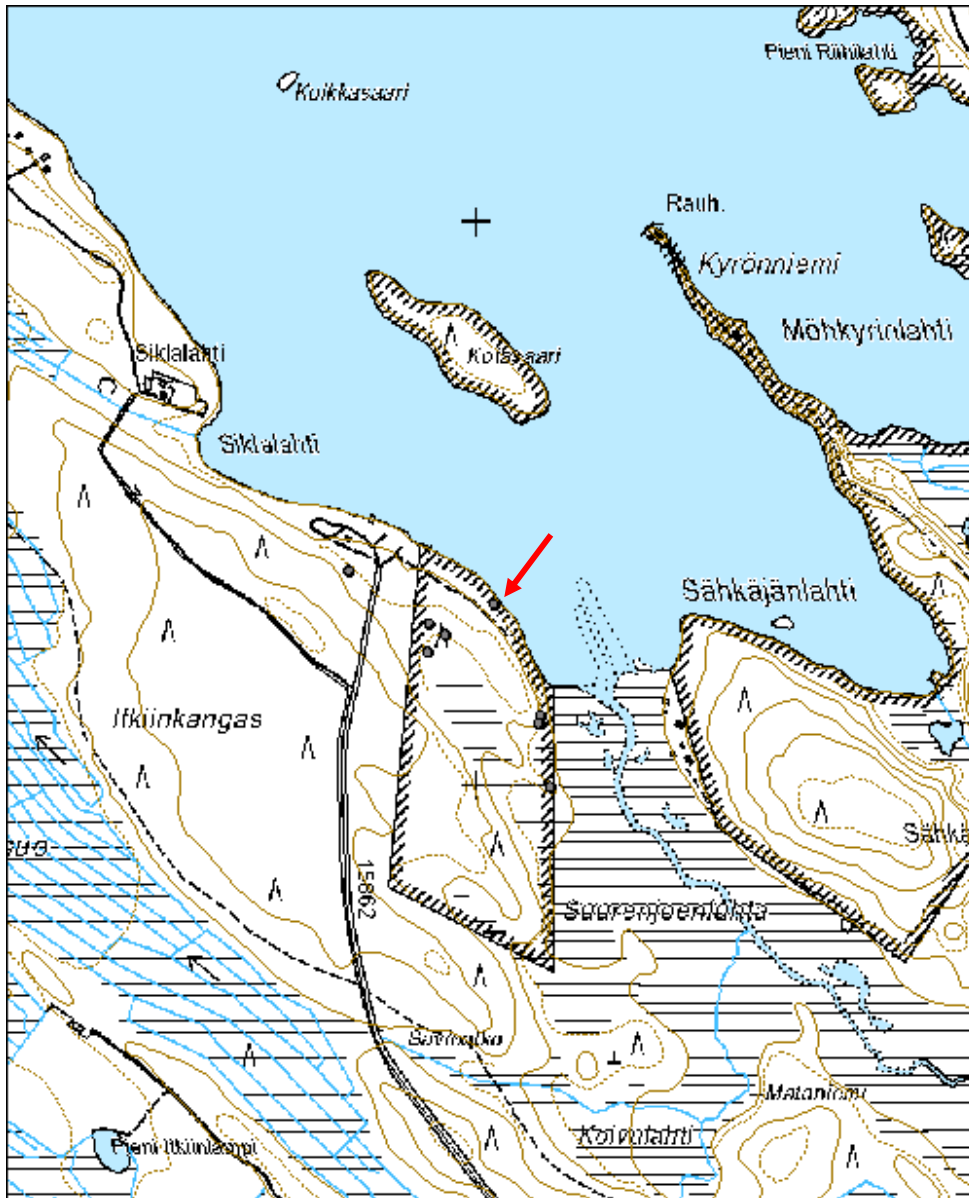

Kulttuuriperintöraportti

Sivu 35 / 146

28.12.2010

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7033317, Y 3683032, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 3 tervahauta
MH-tunnus: 96322

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033119, Y 3683115, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntyhiekkakangas, itään laskeva rinnetörmä noin 12 metriä suon reunasta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on rinteeseen suuntautunut, hautamainen ja loivareunainen sammalen peittämä kuoppa, jonka leveys on 1,2 metriä, pituus noin kolme metriä ja syvyys noin 0,3 metriä. Kuopan alapäässä on pohjalla pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on noin 70 cm ja syvyys noin 50 cm.

Kohteen rajausta

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännityyppinen tervahauta, jossa erottuu haudan alapäässä olleen pyöreän tervanlaskuastian paikka.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

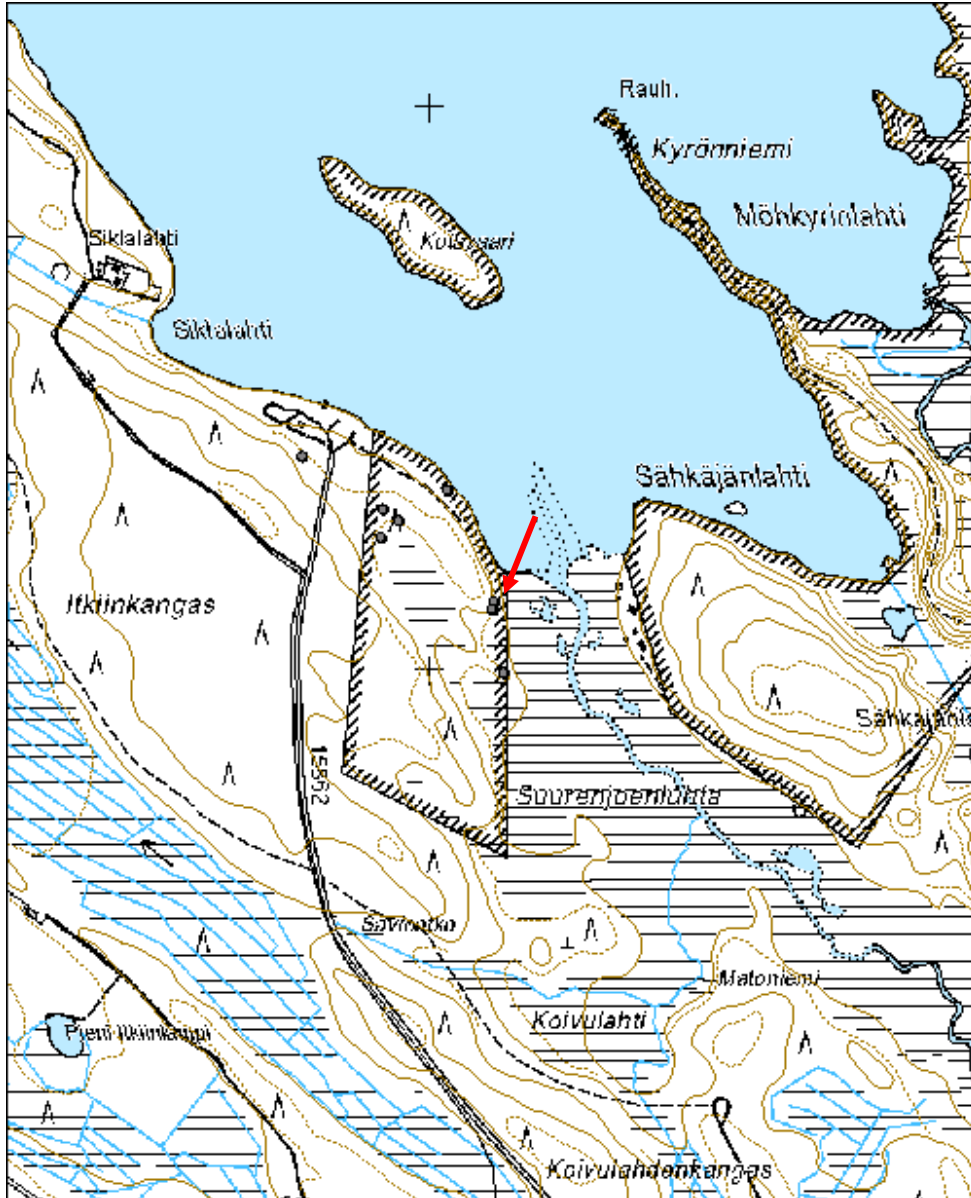
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	suojelualue

65314: Siklalahti 3 tervahauta. Tervahauta kuvan keskellä männyn alapuolella. Taustalla Ruunaanjärvi. Lounaasta. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033119, Y 3683115, Z 145	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 6 tervahauta**MH-tunnus: 96340**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033263, Y 3682945, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykankaan lounaisrinteen törmällä suon reunassa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kaksiosainen hautamainen kuoppa rinteän törmässä, Kuopan suunta on lounais-koillinen ja sen kokonaismitta on 1 x 3,5 metriä. Kuopan syvyys vaihtelee 0,2-0,5 metrin välillä. Alemman kuopan koko noin 1 x 1 metri. Alemman ja ylemmän kuoppien välissä on noin 30 cm:n maakannas.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös, jossa terva on tislautunut ylemmässä kuopassa ja siitä on johdettu terva maakannaksen läpi alempaan kuoppaan, jossa on ollut terva-astia.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

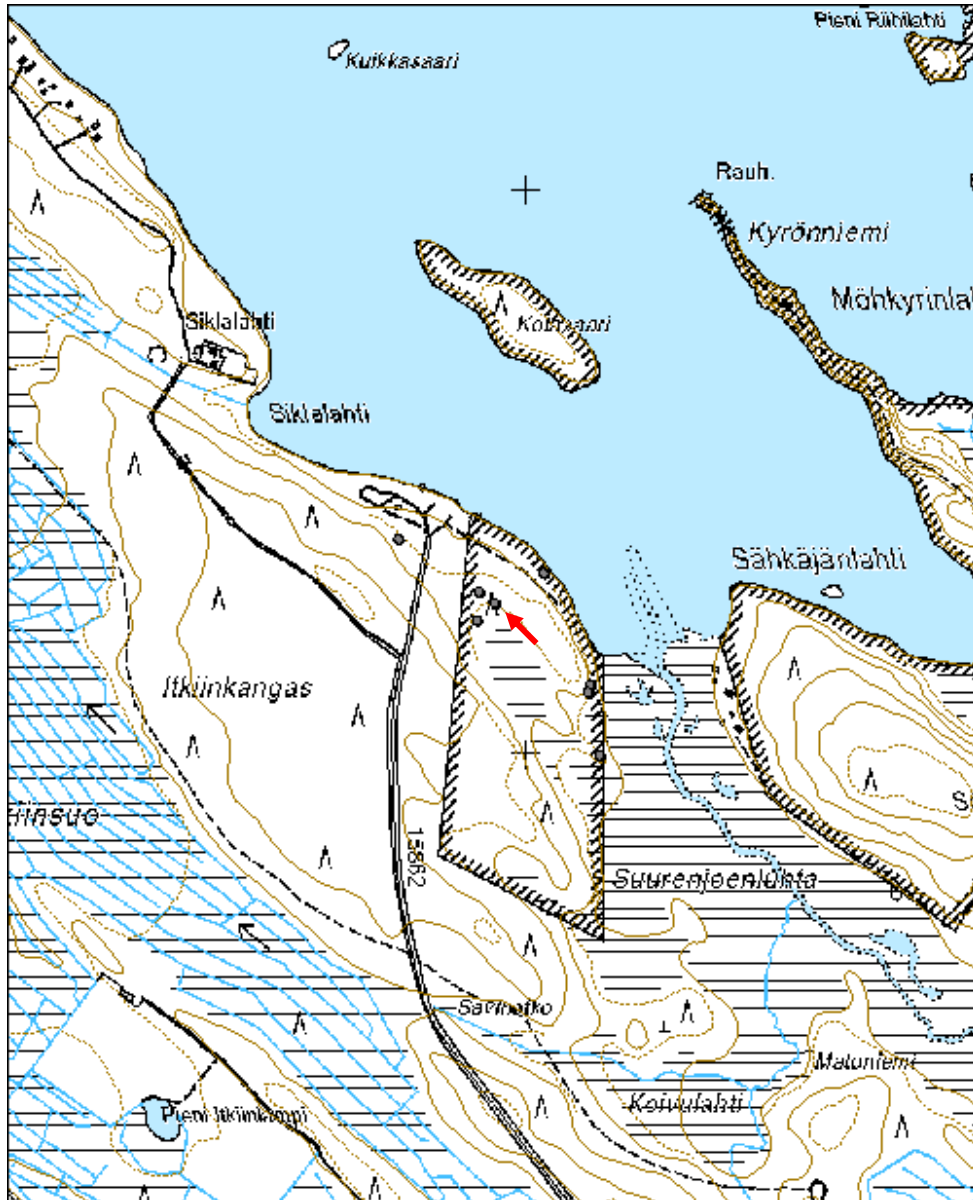
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	suojelualue

65321: Siklalahti 6 tervahauta. Tervahauta kuvan keskellä, oikealla haudan löytänyt Markku Oinonen. Koillisesta. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7033263, Y 3682945, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 7 tervahauta

MH-tunnus: 96342

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033233, Y 3682914, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykankaan koillisrinteessä suon reunassa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on loivapiirteinen, rinteensuuntainen (lounais-koillinen) kuoppa. Kuopan leveys on puolitoista metriä, pituus kolme metriä ja syvyys 0,6 metriä. Kuopan loivaan sisäreunaan tehdystä koepistosta paljastui jäkälän alta noin 2 cm:n vahvuinen huuhtoutumiskerros ja isoja hiilenpaloja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

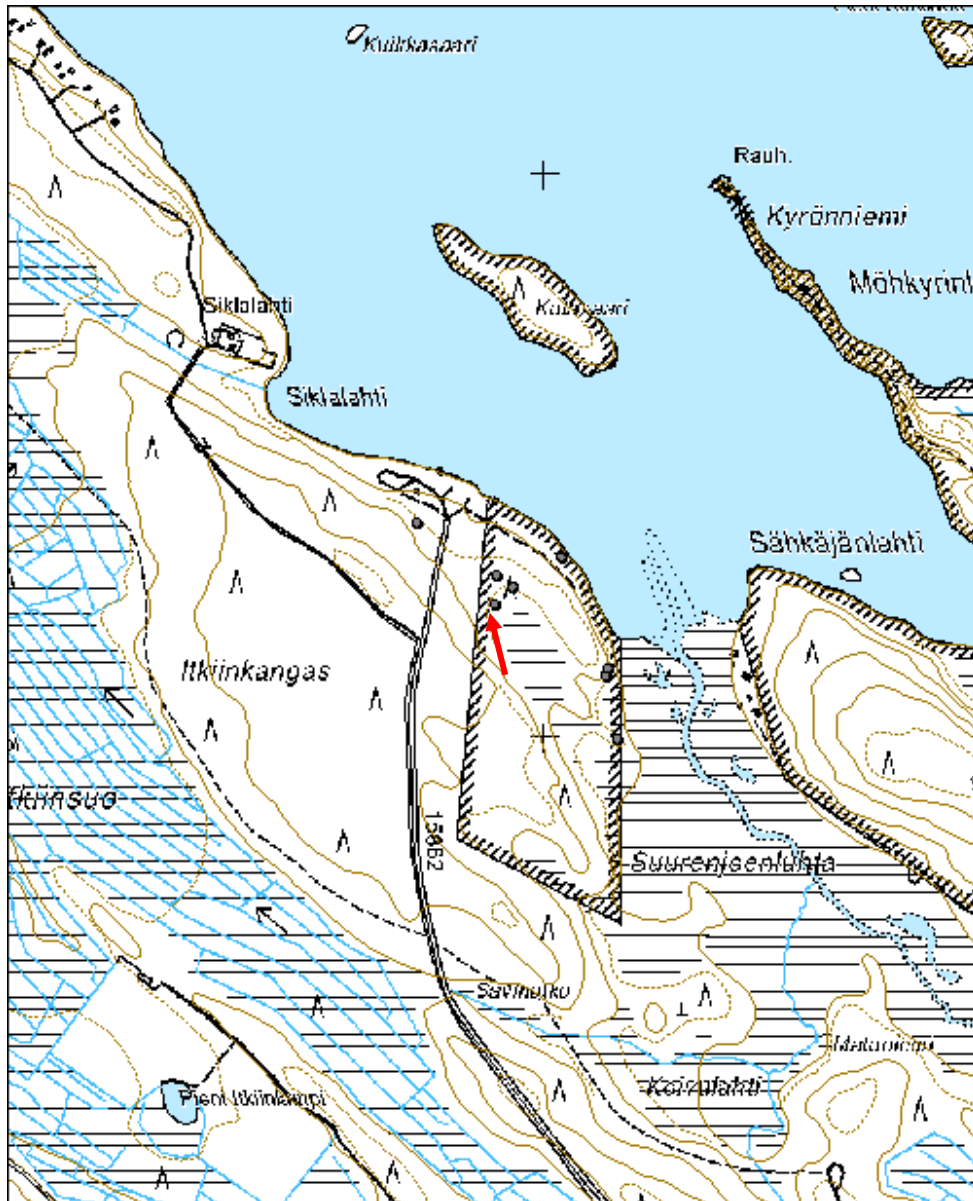
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	suojelualue

65326: Siklalahti 7 tervahauta. Tervahauta kuvan keskellä, taustalla suo. Lännestä.
J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033233, Y 3682914, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 8 tervahauta**MH-tunnus: 96343**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033283, Y 3682917, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangassoistuman loiva etelärinne lähellä suon reunaa. Aluskasvillisuutena sammal ja suopursu.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on etelä-pohjoissuuntainen, kaksiosainen, loivareunainen hautamainen painanne. Alempi kuoppa on muodoltaan pyöreä, halkaisijaltaan noin metrin ja syvyydeltään 0,6 metriä. Ylempi kuoppa erottuu tästä noin 30 cm leveällä maakannaksella ja on leveydeltään noin puolitoista, pituudeltaan noin kaksi ja puoli metriä sekä syvyydeltään 0,4 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös, jossa terva on tislautunut ylemmässä kuopassa ja siitä on johdettu terva maakannaksen läpi alempaan kuoppaan, jossa on ollut terva-astia.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintö Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	suojelualue

65327: Siklalahti 8 tervahauta. Etualalla alarinteen pyöreä kuoppa, jonka takana häämöttää leveämpi ja pitempi kuoppa suopursujen alla. Etelästä. J. Taivainen 24.6.2010.

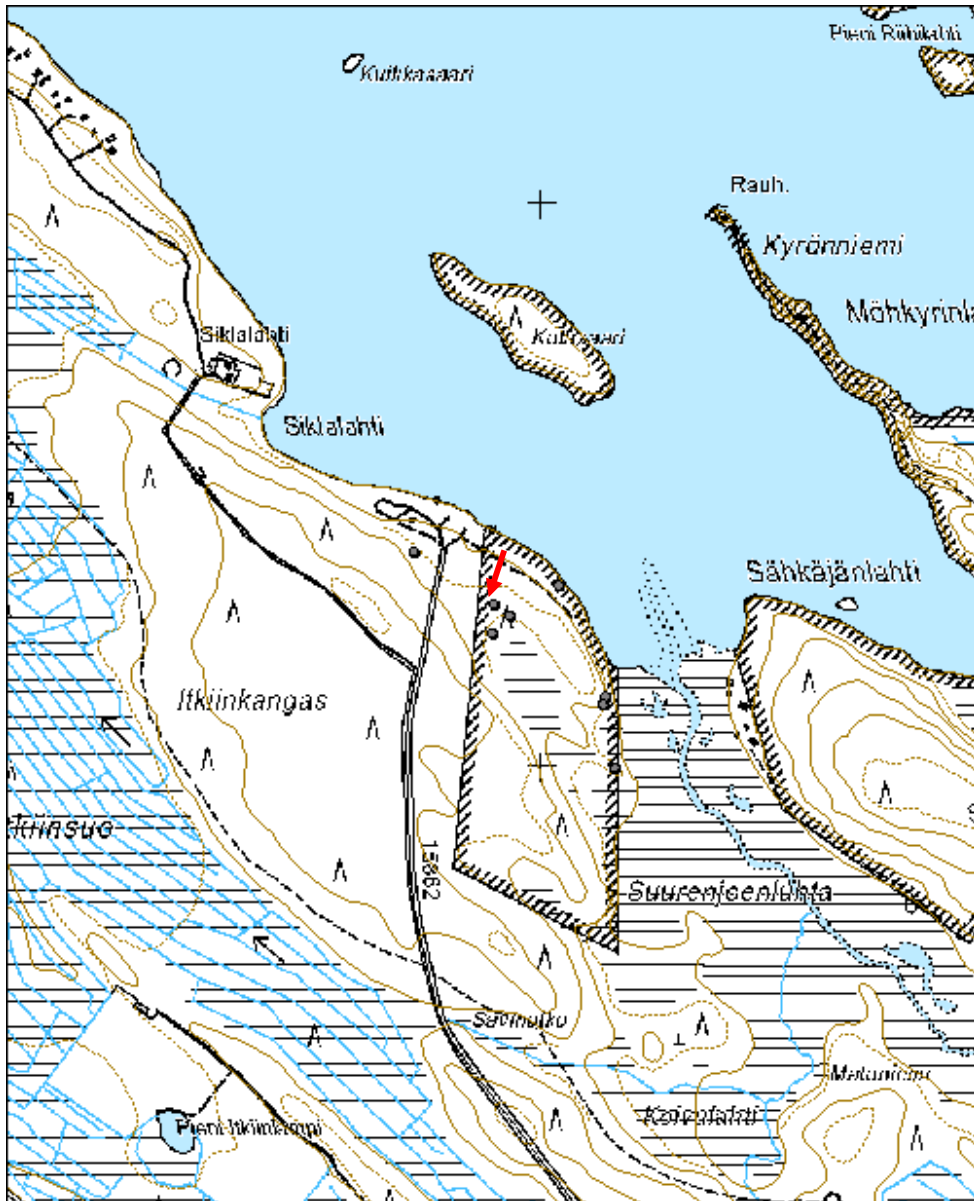

Kulttuuriperintöraportti

Sivu 47 / 146

28.12.2010

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7033283, Y 3682917, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Saunaniemi 1 kiuas jäännös

MH-tunnus: 96344

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7034337, Y 3677377, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Neitijärveen kohti pohjoista pistävän Saunaniemen pohjoiskärjessä.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kiviroykkiö, joka on sammalen ja varpukasvuston peittämä. Kohde sijaitsee noin 15 metriä rannasta ja noin kymmenen metriä laavusta luoteeseen. Röykkiön koillisreunassa on teltpaikka.

Pyöreälakisen röykkiön halkaisija on noin kaksi metriä ja korkeus noin metrin. Sammalen alta paljastui palaneita kiviä. Kasasta noin metri pohjoiseen kasvaa arviolta yli satavuotias mänty oletetulla seinälinjalla, josta ei kuitenkaan ole varmoja merkkejä näkyvissä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on kiuastyypinen tulisijan jäännös, joka paikannimi huomioiden voisi olla nimenomaan kalasaunan tms. kiuas. Oiva Potinkara kirjoittaa Saunaniemestä, että Neitijärven Saunaniemessä olisi ollut kalasaunan jäänteet, jotka enää vaivoin erottuvat maastossa (Potinkara 1997, s. 42). Mahdollisesti kyseessä on juuri tämän kalasaunan kiukaan jäännös.

Lisätietoja

Potinkara, Oiva 1997. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojueluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

65328: Saunaniemi 1 kiuas jäännös. Kiukaan jäännös erottuu kuvan keskellä varpujen peittämänä kumpuna. Taustalla Neitijärvi. Kaakosta. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7034337, Y 3677377, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Naarajärvi 1 hiilimiilu

MH-tunnus: 96345

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035476, Y 3667250, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 25.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Tasainen mäntyhiekkakangas.

Kohteen kuvaus

Kohteeen kuuluu kaksi vierekkäistä hiilimiilun jäännöstä, jotka sijaitsevat noin kymmenen metriä tiestä pohjoiseen harjanteen juurella.

Pohjoisemman miilukummun halkaisija on kymmenen metriä ja korkeus 0,6 metriä. Se erottuu selkeänä kumpareena, jonka ulkokehällä on kuusi isoa kuoppaa eli ilmansäätöaukkoa säännöllisin välein. Miilukummun päällä kasvaa isoja, arviolta yli 100 vuotta vanhoja mäntyjä ja nuorempaa leppää.

Tästä noin kaksi metriä etelään on toinen miilukumpu. Sen halkaisija on noin 12 metriä. Ylärinteen puolelta kumpu on maantasainen, alarinteen puolella sen korkeus on noin puoli metriä. Miilukummun ulkokehällä on viisi isoa kuoppaa eli ilmansäätöaukkoa. Molempien kumpujen päällä on paljon puustoa: isoja mäntyjä ja pienempiä leppiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti miilujen näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 30 x 30 metriä. Gps-mittaus on tehty pohjoisemman kummun keskeltä.

Tulkinta

Kyseessä on kahden hiilimiilun jäännökset. Pankakoskella on toiminut järvimalmista rautaa valmistanut ruukki vuosina 1825-1902. Todennäköisesti kohde liittyy hiilenvalmistamiseen kyseisen laitoksen tarpeisiin.

Lisätietoja

<http://www.lieksa.fi/Resource.phx/sivut/sivut-lieksa-pielisen-museo/elinkeinot/teollisuus.htm>

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

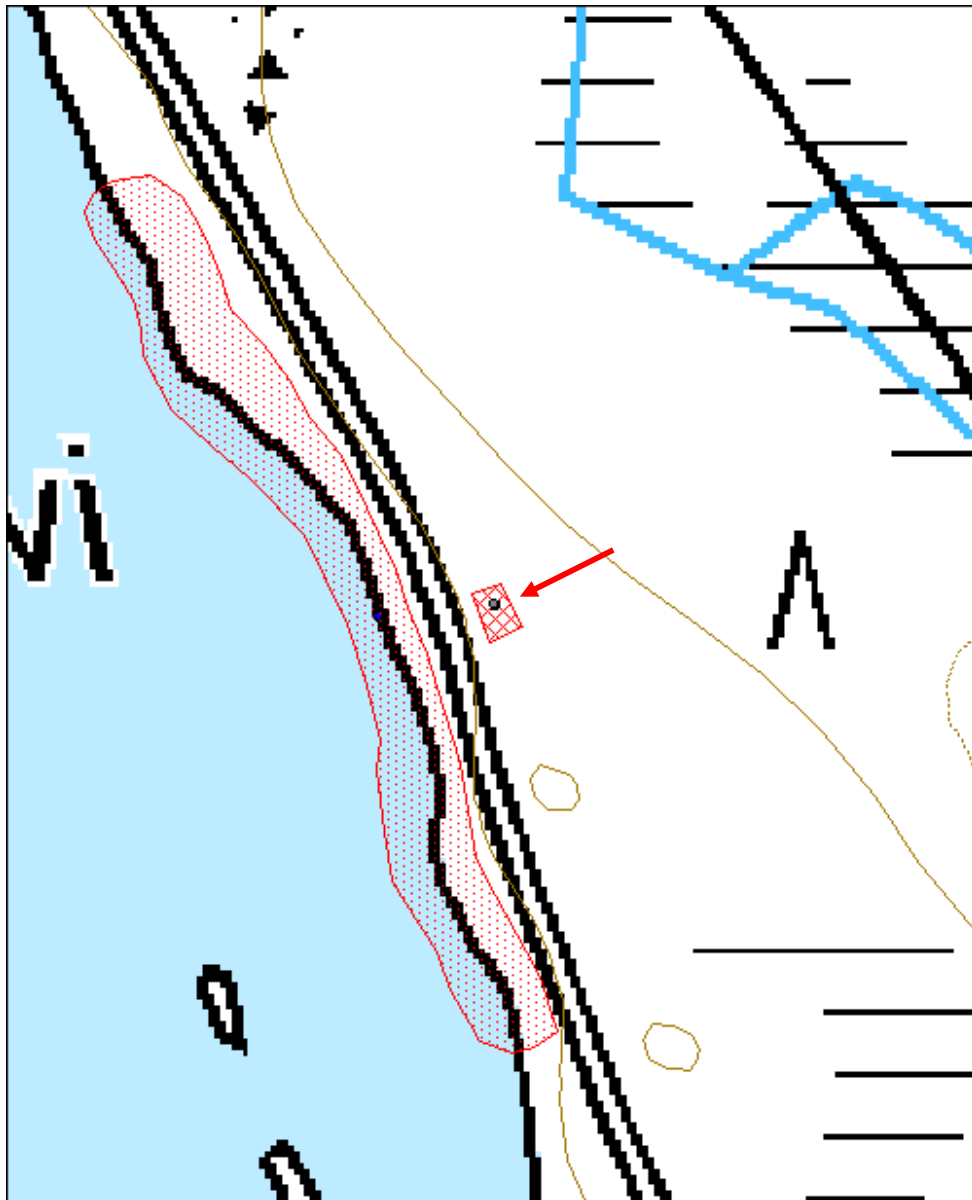
Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

65332: Naarajärvi 1 hiilimiilu. Eteläisempi hiilimiilu kuvan keskellä. Taustalla tie ja Naarajärvi. Koillisesta. J. Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7035476, Y 3667250, Z 125	Mittakaava:	1:2000

Naarajärvi 2 hiilimiilu

MH-tunnus: 96346

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7034951, Y 3667671, Z 128	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 25.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Tasainen mäntyhiekkakangas.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on selkeästi erottuva miilukumpu, jonka halkaisija on noin kymmenen metriä ja korkeus noin puoli metriä. Miilukummun ulkokehällä on kuusi isoa ilmansäätökuoppaa ja ojannetta. Kummun päällä kasvaa arviolta yli 100 vuotta vanhoja mäntyjä. Miilukumpu sijaitsee noin 15 metriä Ruunaankoskille menevästä tiestä etelään.

Kohde sopisi hyvin opastuskohteeksi, sillä se sijaitsee Metsähallituksen rakentaman ja ylläpitämän leiripaikan yhteydessä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on hiilimiilun sekä miilumajan jäännökset. Pankakoskella on toiminut järvimalmista rautaa valmistanut ruukki vuosina 1825-1902. Todennäköisesti rakenteet liittyvät hiilenvalmistamiseen kyseisen laitoksen tarpeisiin.

Lisätietoja

<http://www.lieksa.fi/Resource.phx/sivut/sivut-lieksa-pielisen-museo/elinkeinot/teollisuus.htm>

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

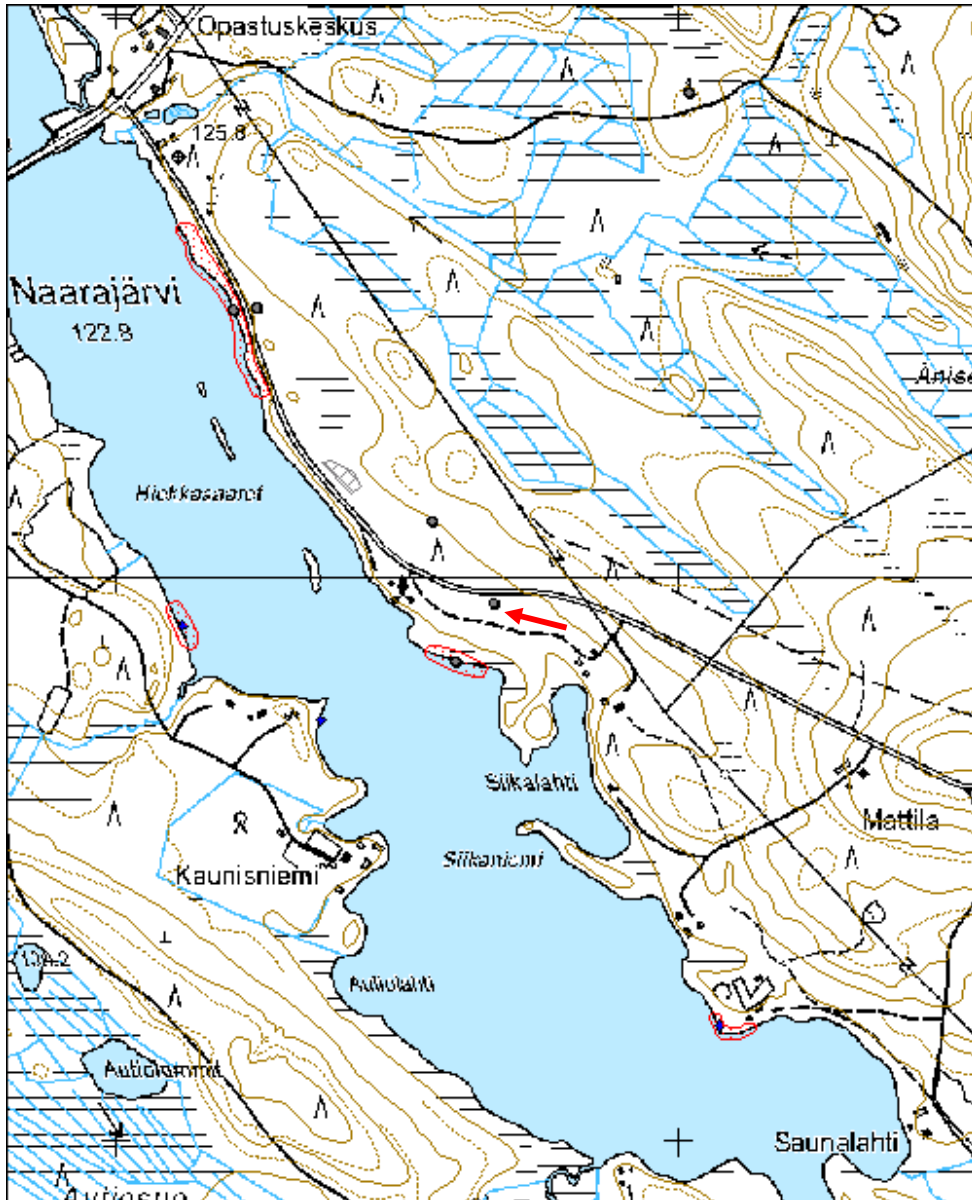
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

65336: Naarajärvi 2 hiilimiilu. Miilukumpu kuvan keskellä, taustalla Ruunaankoskille menevä tie. Lounaasta.
J. Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7034951, Y 3667671, Z 128	Mittakaava:	1:10000

Naarajärvi 3 hiilimiilu	MH-tunnus: 96347
--------------------------------	-------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035097, Y 3667562, Z 130	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 25.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Tasainen mäntyhiekkakangas

Kohteen kuvaus

Kyseessä on ympärysmuodoltaan neliskanttinen miilukumpu, mitoiltaan kymmenen x kymmenen metriä, korkeudeltaan 0,3-0,7 metriä. Kummun ulkokehällä on kuusi isoa kuoppaa eli ilmansäätöaukkoa. Kummun päällä kasvaa leppää, koivua ja kuusta sekä arviolta yli 100 vuotta vanhoja mäntyjä. Kohde sijaitsee noin 40 metriä Ruunaankoskille menevästä tiestä pohjoiseen Metsähallituksen ulkohuussin nurkalla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on hiilimiilun jäännökset. Pankakoskella on toiminut järvimalmista rautaa valmistanut ruukki vuosina 1825-1902. Todennäköisesti rakenteet liittyvät hiilenvalmistamiseen kyseisen laitoksen tarpeisiin.

Lisätietoja

<http://www.lieksa.fi/Resource.phx/sivut/sivut-lieksa-pielisen-museo/elinkeinot/teollisuus.htx>

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

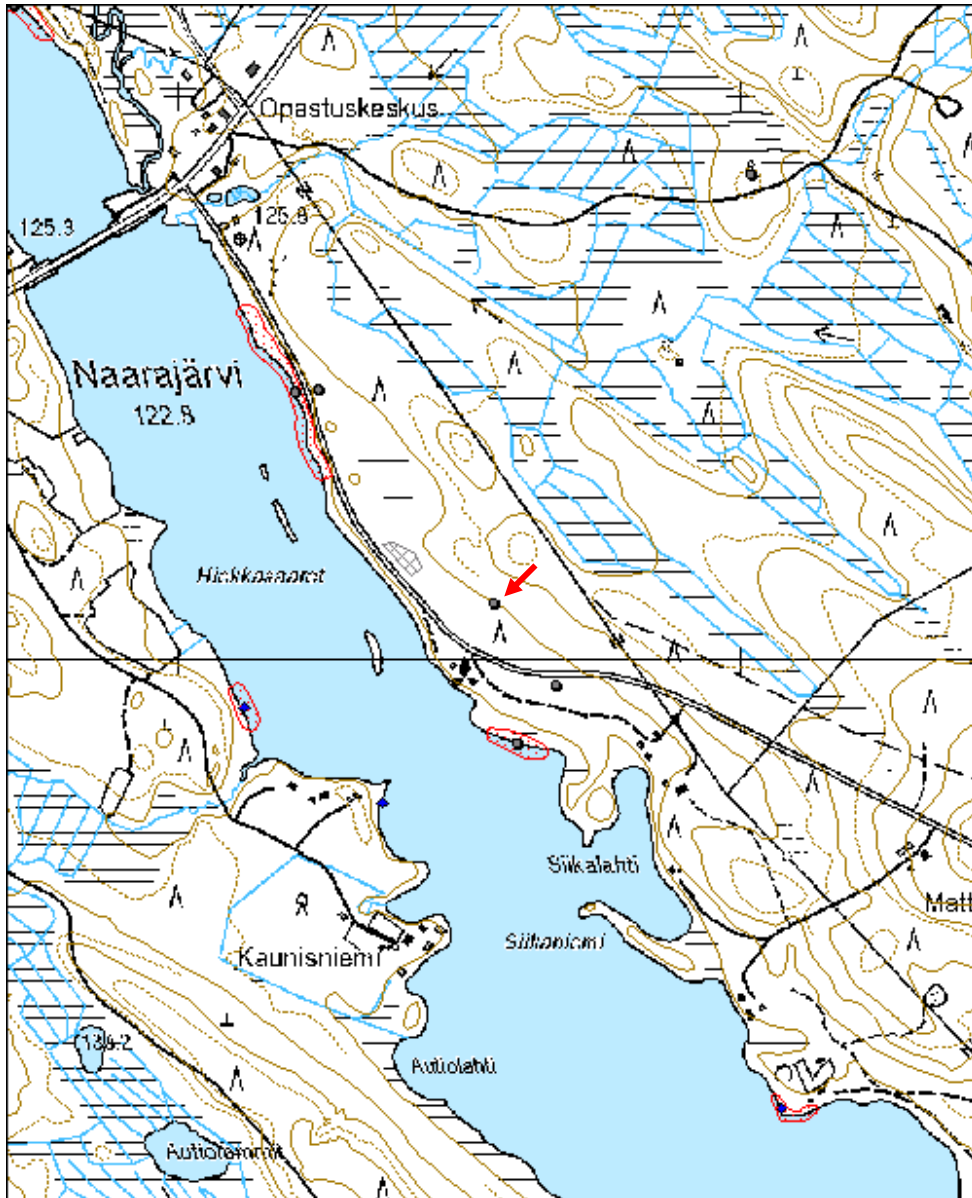
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

65337: Naarajärvi 3 hiilimiilu. Hiilimiilu kuvan keskellä, taustalla ulkohuussi. Idästä.
J.Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7035097, Y 3667562, Z 130	Mittakaava:	1:10000

Naarajärvi 4 hiilimiilu

MH-tunnus: 96397

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	4		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035176, Y 3667398, Z 128	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 25.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Tasainen mäntyhiekkakangas.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu neljä peräkkäin olevaa hiilimiilukumpua. Ne ovat Kaakko-luodesuuntaisessa jonossa, kaikki noin kymmenen metriä Ruunaankoskille menevästä tiestä itään.

Eteläisin miilukumpu on halkaisijaltaan noin kymmenen ja korkeudeltaan noin puoli metriä. Miilukumpua ympäröi katkonainen ojanne ja sen päällä kasvaa arviolta noin 100 vuotiaita mäntyjä. Miilukummun päällä on vierestä korjatun tuulenkaadon jäljiltä hakkuujätettä. Korjuukoneen ajojälki kulkee miilunreunan itäosan yli ja on hieman vaurioittanut kummun reunaa. Eteläisimmästä miilukummusta on kolme vastavaa kumpua tasaisin kymmenen metrin välein pohjoiseen. Miilut muodostavat siis noin 70 metriä pitkän jonon.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisena miilujen näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen leveys on noin 15 metriä ja pituus noin 70 metriä.

Tulkinta

Kyseessä on neljän hiilimiilun jäännökset. Pankakoskella on toiminut järvimalmista rautaa valmistanut ruukki vuosina 1825-1902. Todennäköisesti rakenteet liittyvät hiilenvalmistamiseen kyseisen laitoksen tarpeisiin.

Lisätietoja

<http://www.lieksa.fi/Resource.phx/sivut/sivut-lieksa-pielisen-museo/elinkeinot/teollisuus.htx>

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

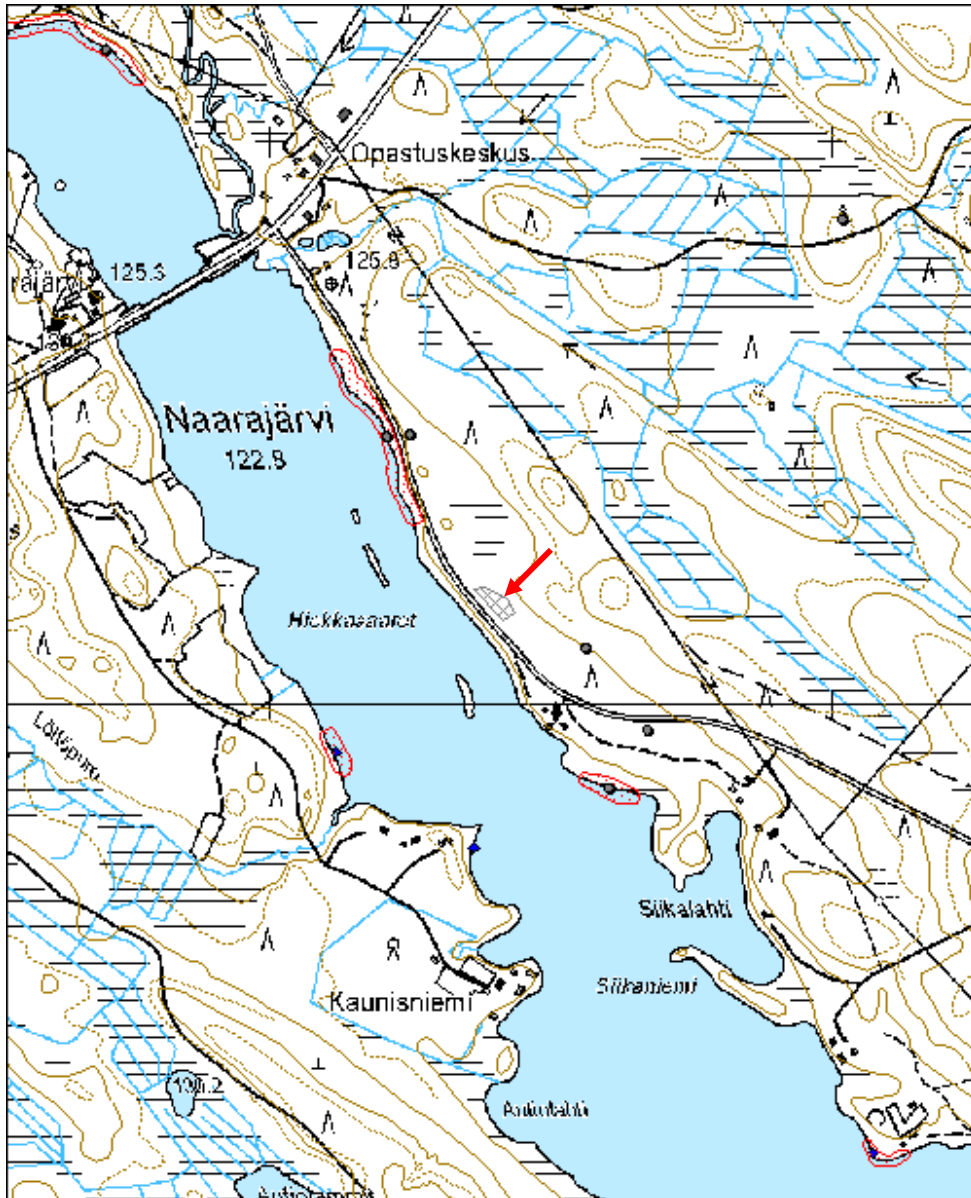
Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

65338: Naarajärvi 4 hiilimiilu. Eteläisin hiilimiilu, taustalla naarajärvi. Ajoura kulkee miilun itäreunan päältä. Idästä. J. Taivainen 25.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7035176, Y 3667398, Z 128	Mittakaava:	1:10000

Miikkulankangas 1 tervahauta**MH-tunnus: 104561**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7036190, Y 3674495, Z 139	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 28.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee mäntykankaan loivalla jokea kohti viettävällä kaakkoisrinteellä, aivan polun reunassa sen pohjoispuolella ja noin 40 metriä joenrannasta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kaakko-luodesuuntainen metrin leveä, kolme metriä pitkä ja noin puoli metriä syvä hautamainen kuoppa, jolla on loiva sammaloitunut profiili. Kuopan itäreunalla on sammalen peittämä kohouma, joka on syntynyt kuopasta nostetusta maasta.

Kohde soveltuisi hyvin opastuskohteeksi.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös historialliselta ajalta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspm: 28.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

66506: Miikkulankangas 1 tervahauta. Tervahauta kuvan keskellä polun reunassa. Taustalla Neitijärvi. Luoteesta. J. Taivainen 28.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7036190, Y 3674495, Z 139	Mittakaava:	1:10000

Kakkisenpyörre 1 tervahauta

MH-tunnus: 104655

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7038044, Y 3675127, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 30.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lieksanjoen jyrkän lännenpuoleisen rantatörmän reunalla mäntykankaalla aivan joelta nousevan polun/kelkkareitin reunassa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on itä-länsisuuntainen hautamainen kuoppa joen jyrkällä länsitörmällä. Kuopan länsiosa on tasamaalla, itäosa alarinteessä.

Sammaloituneen kuopan leveys on 1,2 metriä, pituus neljä metriä ja syvyys 0,4 metriä. Kuopassa kasvaa kaksi leppää ja reunalla yksi. Kairauksessa kuopan yläosan pohjalla on noin 20 cm vahvuinen hiilensekainen likamaa. sammalen alla on ohut alle 1 cm huuht. kerros.

Kohde on hyväkuntoinen ja soveltuisi hyvin opastuskohteeksi. Lähellä on nuotiopaikka ja joen ylittävä riippusilta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännitervahaudan jäännös, joka ajoittuu historialliselle ajalle.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 30.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

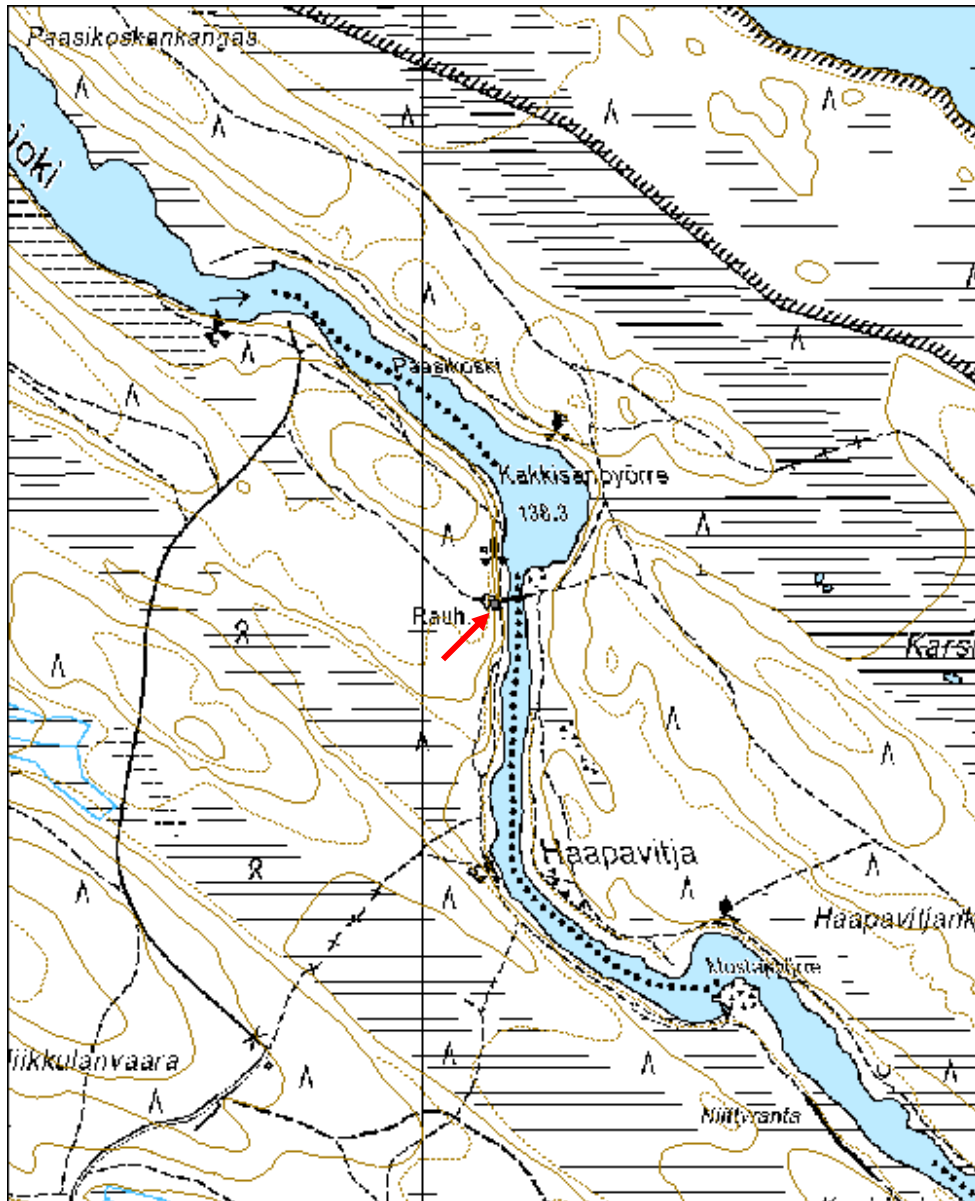
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

66541: Kakkisenpyörre 1 tervahauta. Tervahauta polun oikeassa reunassa kuvan keskellä. Taustalla Lieksanjoen ylittävä riippusilta. Lännestä. J.Taivainen 30.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7038044, Y 3675127, Z 145	Mittakaava:	1:10000

Kasarmikangas 1 tervahauta	MH-tunnus: 116165
-----------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035243, Y 3677469, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 2.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee loivassa lounaisrinteessä mäntyhiekkakankaalla. Aluskasvillisuutena sammal ja varvut.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillissuuntainen kaksiosainen hautamainen kuoppa. Kuopan leveys on 1,3 metriä, pituus 4,5 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Kuoppa on sammaloitunut ja loivapiirteinen, mutta erottuu ympäristöstään hyvin. Kuopan lounaispää on alempana kuin koillispää. Alempi osa on kooltaan 1,3 x 1,5 metriä ja ylempi osa 1,3 x 3 metriä. Kuoppien välissä 0,2 metriä leveä kannas. Reunavallissa on havaittavissa ohut huuhtoumiskerros.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. rännityyppinen tervahauta, jossa ylemmässä kuopassa poltettu terva on valunut alemmassa kuopassa sijainneeseen astiaan. Kohde saattaa liittyä alueen tukinuitossa tarvittun tervan valmistukseen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspm: 2.7.2010	Tarkastaja: J. Taivainen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010		

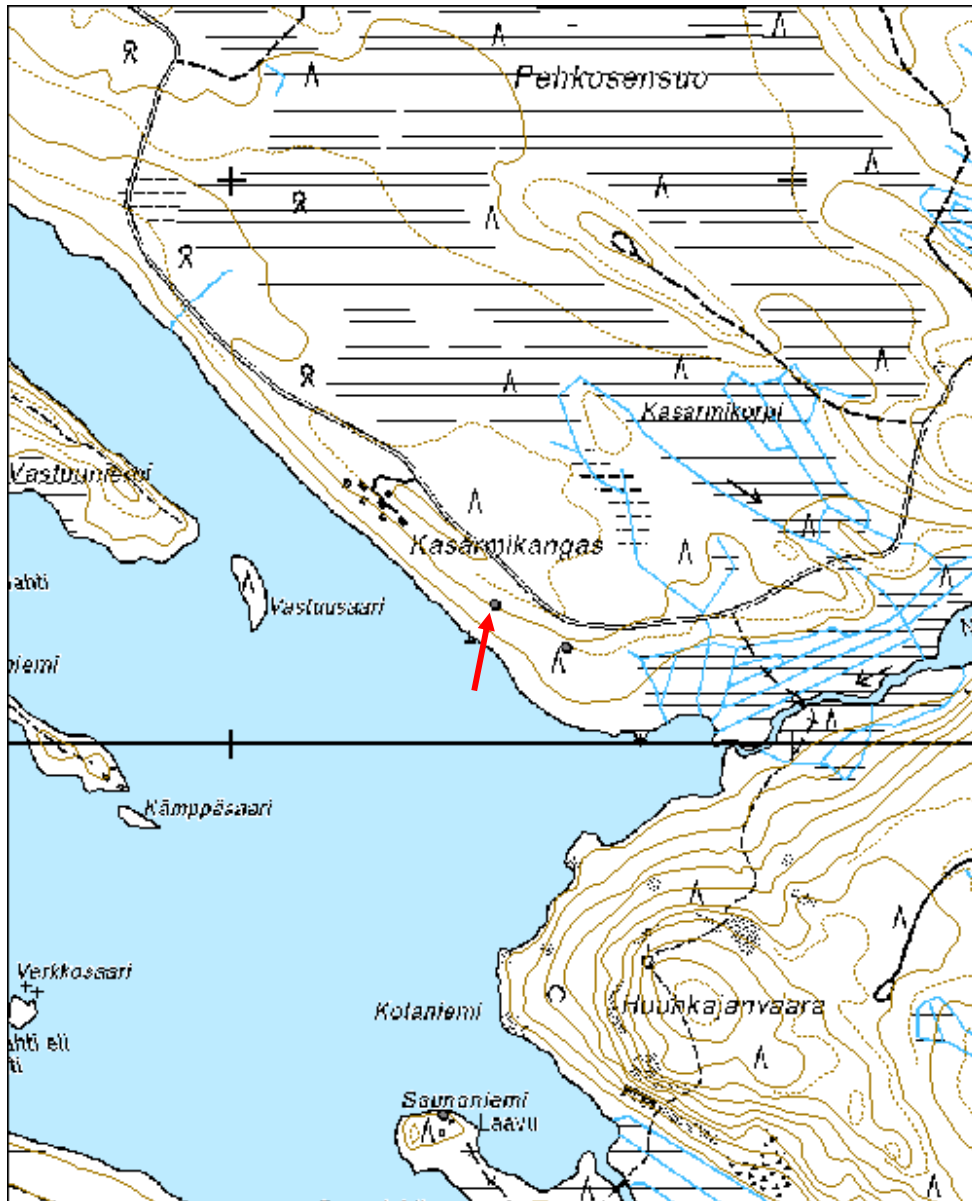
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

71811: Kasarmikangas 1 tervahauta. Yleiskuva tervahaudasta. Haudassa Eero Kakkuri, taustalla Markku Oinonen. Koillisesta. J. Taivainen 2.7.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035243, Y 3677469, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Kasarmikangas 2 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 116166

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035168, Y 3677595, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinissa 2.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee tasaisella hiekkapohjaisella mäntykankaalla noin 70-90 m rannasta pohjoiseen.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on pyöreä sammaloitunut kuoppa, jonka ympärillä on heikosti erottuva sammalpeitteinen maavalli. Kuopan halkaisija on 2,8 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Kairaushavaintojen perusteella kuopan pohjalla on noin 15 cm:n huuhtoumiskerros ja vallien päällä noin 1-2 cm:n vahvuinen huuhtoumiskerros.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä lienee pyyntikuoppa, jolla huuhtoumiskerrosten paksuudesta päätellen on ikää yli sata vuotta, mutta se ei kuitenkaan liene esihistorialliselta ajalta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 2.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

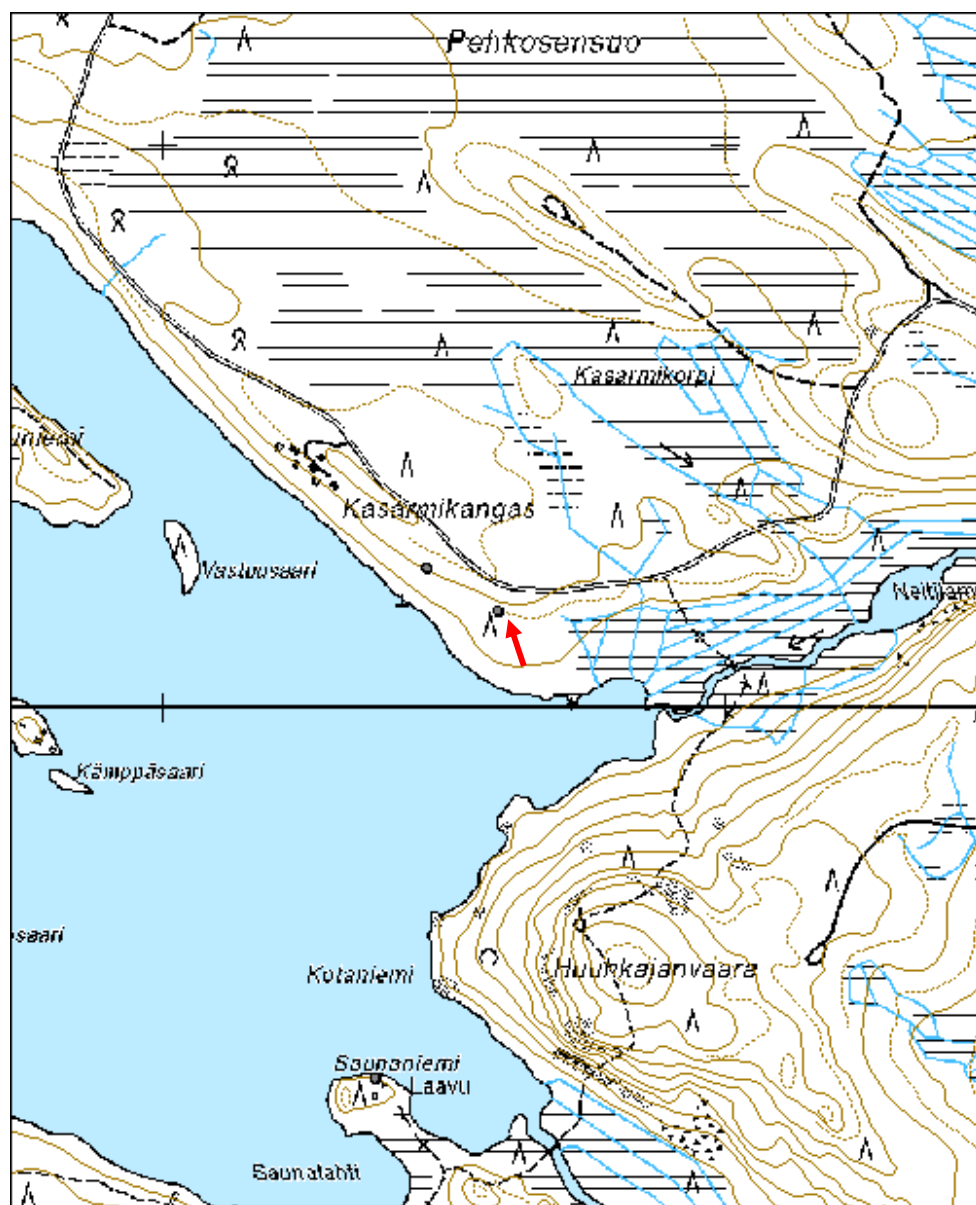
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

71813: Kasarmikangas 1 pyyntikuoppa. Yleiskuva. Kuopan keskellä Eero Kakkuri. Pohjoisesta.
J. Taivainen 2.7.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035168, Y 3677595, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Kalmankangas 1 mylly jäännös

MH-tunnus: 124182

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7028839, Y 3674645, Z 132	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi Rami Oinosen neuvomana ja tarkastettiin inventoinnissa 2.7.2010. Rami Oinosen mukaan paikalla on ollut mylly.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee purossa, jonka länsirannassa on kallio. Puron varressa näkyvyys on melko heikko pusikoiden takia.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on puron koskipaikka kalliokynnyksen kohdalla, jossa putouskorkeus inventointihetkellä oli noin 1,5 m. Puron leveys on noin 1,5 m, sen uomaa on kynnyksen kohdalla raivattu ja kiviä on ladottu riviin joen itäpenkalle n. 4 metrin matkalla. Myllystä ei ole muita rakenteita näkyvissä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä lienee myllyn paikka, mutta siitä ei enää ole jäljellä kuin vähäisiä padon jäännöksiä. Myllyn tarkempi ikä jää avoimeksi, mutta se lienee uudelta ajalta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.12.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

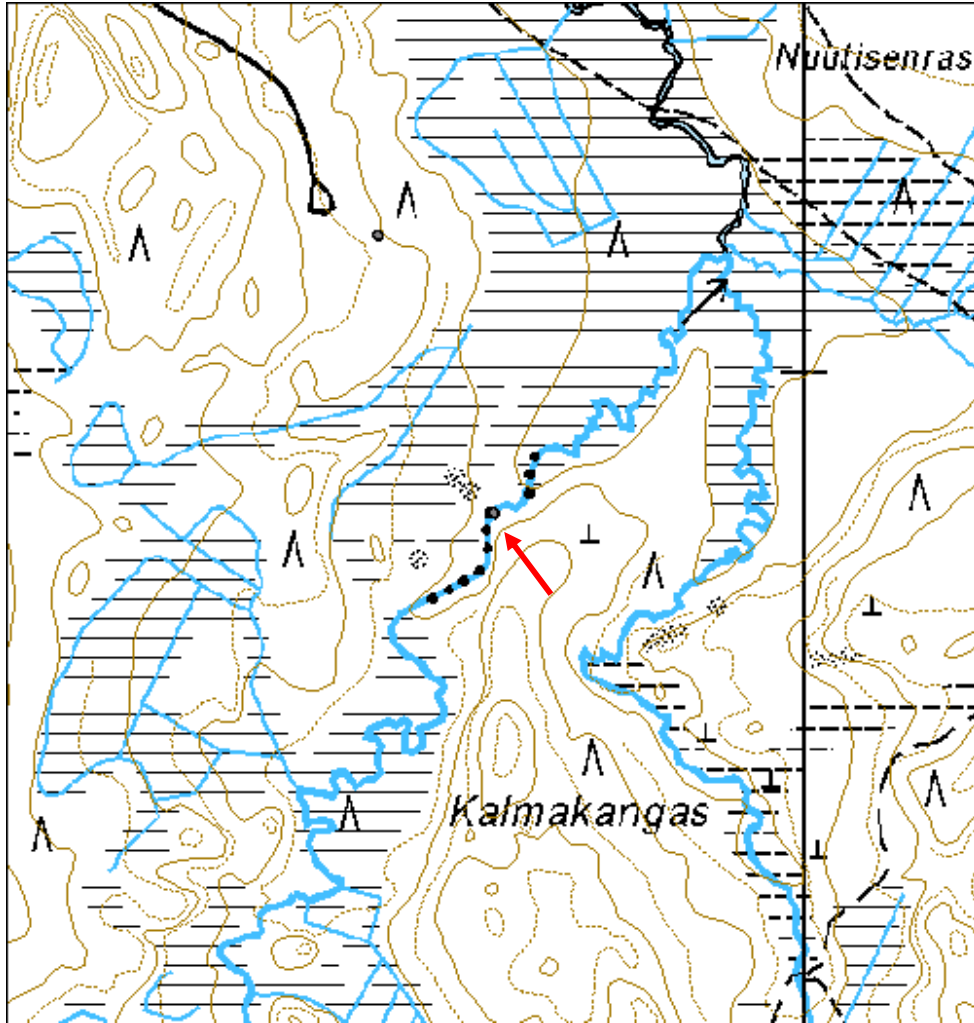
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

78230: Kalmakangas 1 mylly jäännös. Raivattua purouomaa ja kiveystä puron itärannalla. Koillisesta. J. Taivainen 2.7.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7028839, Y 3674645, Z 132	Mittakaava:	1:6437

Hiiskorva 1 kuoppa

MH-tunnus: 96142

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7032304, Y 3667494, Z 130	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi Metsähallituksen suunnittelija Matti Hiltusen neuvomana ja tarkastettiin inventoinnissa 21.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Moreeni/hiekkapitoinen mäntykangas, läntisellä mäenrinteen terassilla noin 50 metriä melko kivikkoisesta joen rannasta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on neliskanttinen, melko jyrkkäreunainen, mutta sammaloitunut kuoppa. Kuoppa on kooltaan noin 1,5 x 2,5 metriä ja syvyydeltään 0,7 metriä. Kuoppaa ympäröi vallit. Koivuja kasvavan kuopan pohjalla on sammalen alla vahvasti hiiltä ja kiviä. Kuopan eteläreunalla on sammaloitunut kivikasa, joka samoin kuin kuopan ympärillä oleva maavallikin on peräisin kuopasta. Kasassa olevat kivet eivät vaikuta palaneilta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan rajojen mukaan.

Tulkinta

Kuoppa ei liene rakenteen hyvin säilyneistä muodoista päätellen kovin vanha. Yksi mahdollinen selitys sille olisi, että kyseessä olisi tukinuittoon tarvittavien närelenkkien pehmityspaikka. Siikavaarassa asuvat veljekset Urho ja Erkki Oinonen kertoivat 21.6.2010, että puomien sitomiseen tarvittavia närelenkkejä pehmitettiin jokivarsissa maakuoppiin rakennetuissa nuotioissa. Ko. kuopan pohjalla oli pidetty tulta ja se sijaitsee melko lähellä jokirantaa. Kyseessä voi tietysti olla johonkin muuhunkin tarkoitukseen tehty kuoppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 21.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

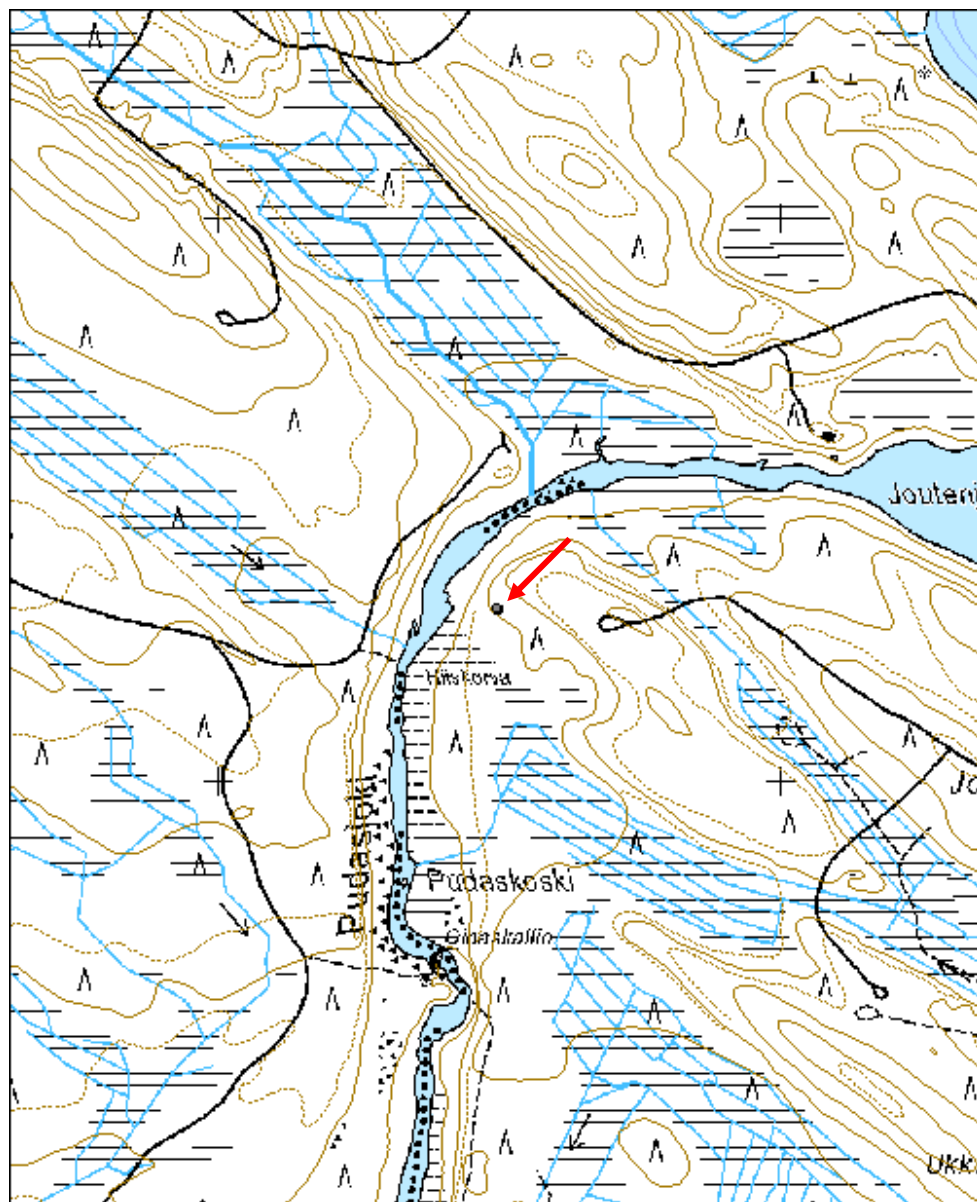
Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

65243: Hiiskorva 1 kuoppa. Kuoppa kuvan keskellä. Lounaasta. J. Taivainen 21.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7032304, Y 3667494, Z 130	Mittakaava:	1:10000

Siikakoski 1 uittopato

MH-tunnus: 96144

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031494, Y 3674166, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Ruunaan retkeilyalueen karttaan ja tarkastettiin inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Siikakosken länsiranta.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Siikakosken länsirannan ja virran keskellä sijaitsevan saaren välissä. Kyseessä on hyvätekoiselta vaikuttava, luonnonkivistä rakennettu pato, joka noin 30 metriä pitkä ja 0,7 m korkea sekä päältä noin kaksi metriä leveä. Padon päältä kulkee kävelysilta saareen, jossa on nuotiopaikka.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on 1900 -luvulla rakennettu ns. uittopato, jolla on ohjattu irtouitossa tukkeja Siikakosken pääuomaan itäreunalle (Potinkara 1997, 61-62).

Lisätietoja

Oiva Potinkara. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

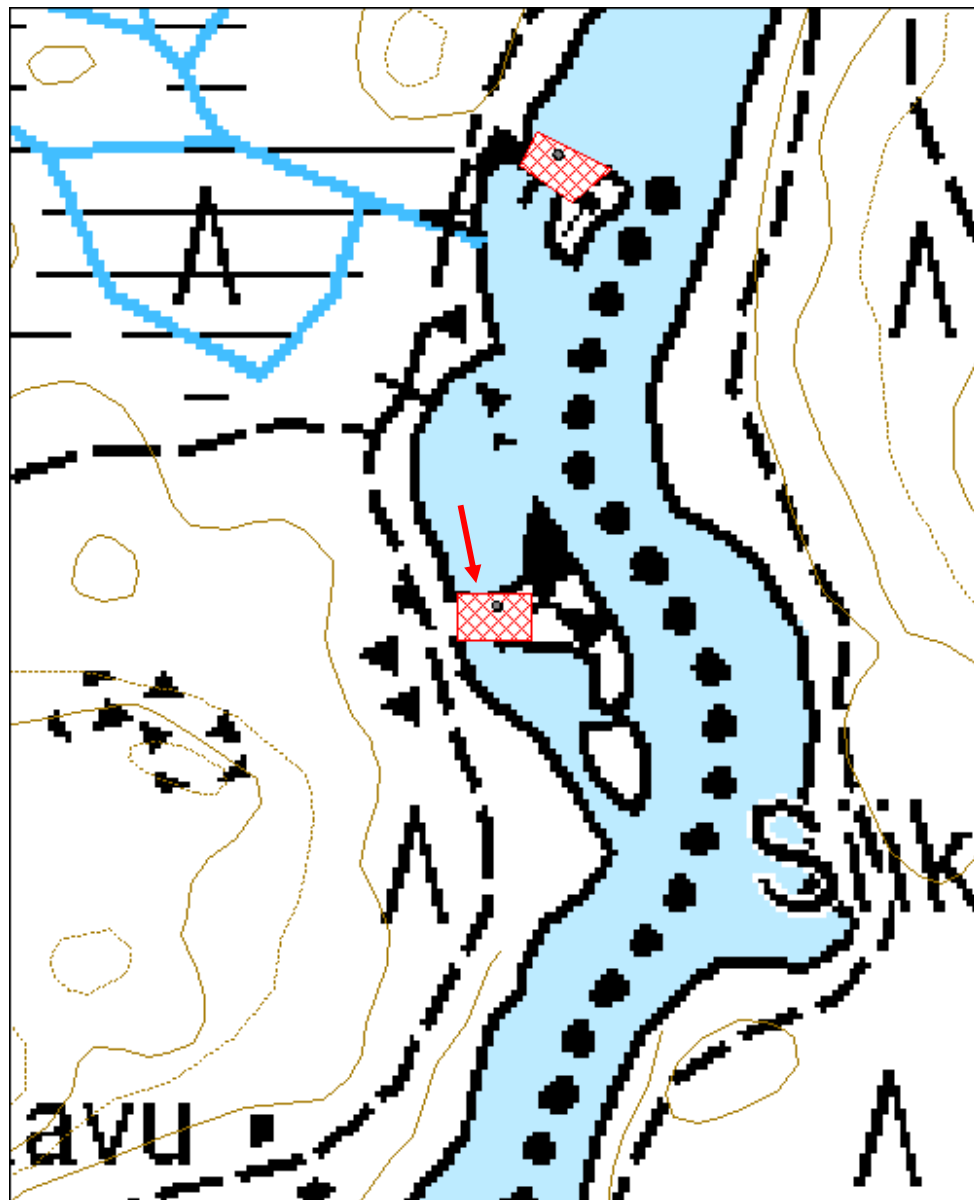
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	uittohistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	uittohistoria

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

65237: Siikakoski 1 uittopato. Uittopato saareen menevän sillan alla. Lounaasta.
J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7031494, Y 3674166, Z 125	Mittakaava:	1:2000

Siikakoski 2 uittopato

MH-tunnus: 96145

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031655, Y 3674188, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty retkeilykarttaan ja tarkastettiin inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Siikakosken länsiranta.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on osin vedenalainen ja katkeileva luonnonkivistä tehty patorakennelma. Sen pituus on noin. 35 metriä ja leveys päältä noin kaksi metriä. Pato ulottuu virran keskivaiheilla sijaitsevan matalan luodon rantaan, joten se sulkee virran länsiuoman.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaisesti.

Tulkinta

Kyseessä on 1900 -luvulla rakennettu ns. uittopato, jolla on ohjattu irtouitossa tukkeja Siikakosken pääuomaan itäreunalle (Potinkara 1997, 61-62).

Lisätietoja

Oiva Potinkara. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

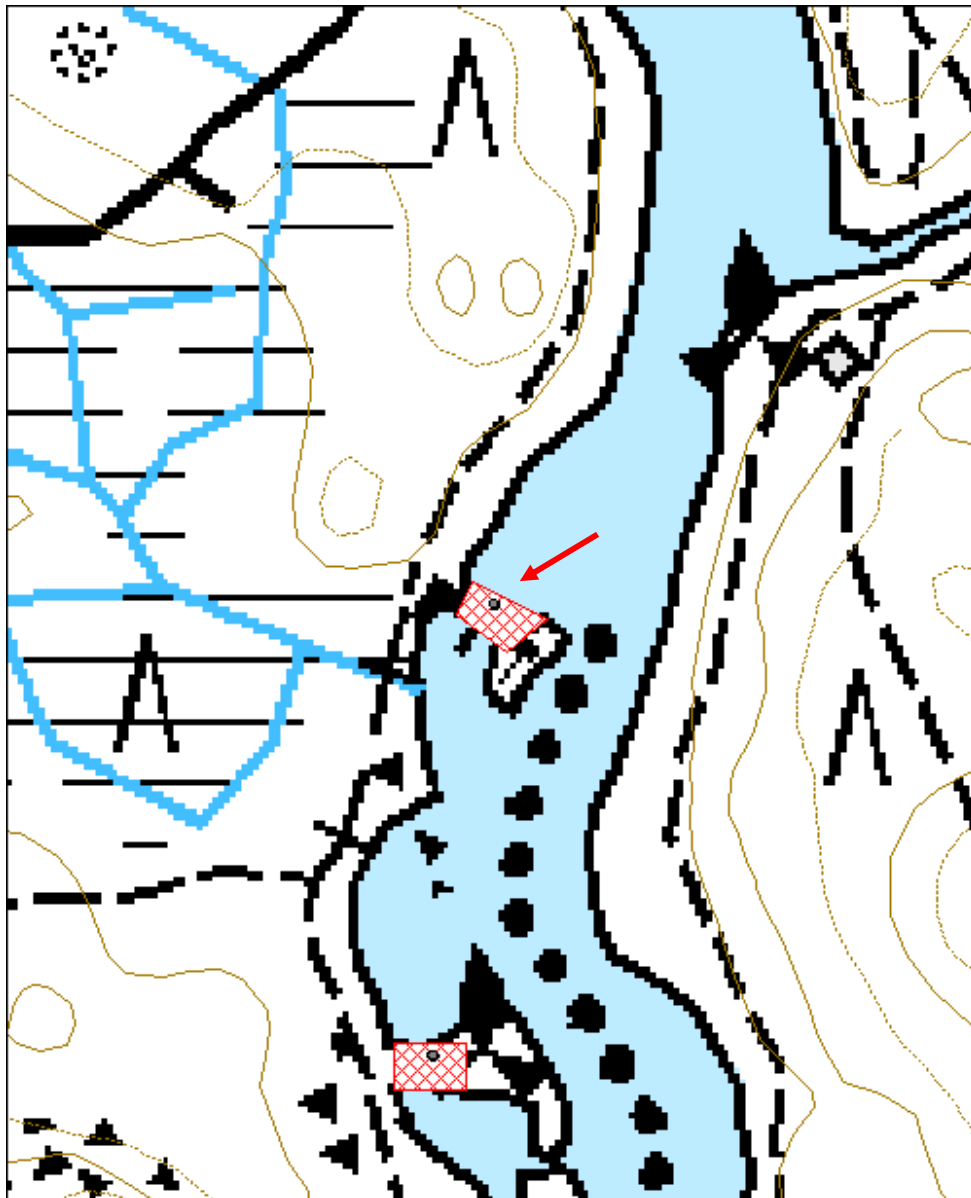
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	Uittohistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	Uittohistoria

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Retkeilyalue

65239: Siikakoski 2 uittopato. Yleiskuva. Taustalla oikealla saari, johon Siikakoski 1 pato ulottuu. Luoteesta. J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7031655, Y 3674188, Z 125	Mittakaava:	1:2000

Autiokangas 1 lato jäännös
MH-tunnus: 96146

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031518, Y 3673017, Z 137	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, suon eteläreuna.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on pahoin hajonneen ja lahoavan lautarakenteisen ladon jäännös. Ladon alkuperäinen pohjapinta-ala on ollut noin kolme x viisi metriä.

Ladon ulkoseinärakenteet ovat harvaa pinnakkaislautaa, jotka on naulattu runkoon tehdasnauloilla. Runkorakenteen tukipuissa on puusta tehdyt tappiliitokset. Suolla noin 30-40 metrin päässä kymmeniä juuresta katkaistuja turvesuovapuiden pätkiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on ns. turveladon jäännös. Turpeet lienee kannettu latoon kuivamaan siten, että on lyöty suolla oleva turvesuova poikki ja kannettu turpeet olalla tai kahden miehen (miksei naisenkin) välissä latoon. Tähän kantotapaan viittaa se, että kuivatussuovat on lyöty juuresta poikki (Markku Oinosen havainto). Melko todennäköisesti lato on liittynyt läheisen Paasolan tilan toimintaan. Turpeita lienee käytetty navetassa tai tallissa kuivikkeena.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

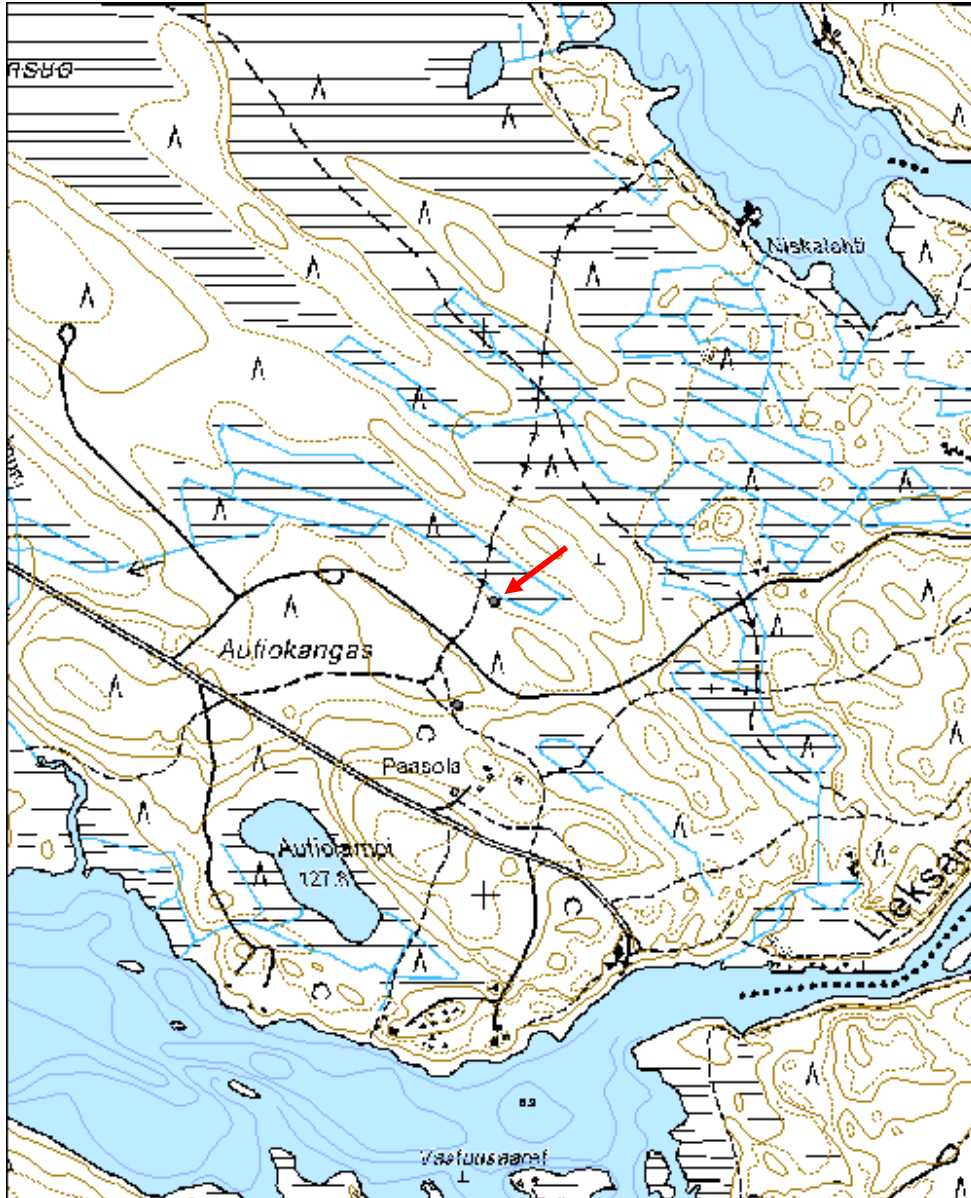
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	maataloushistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	maataloushistoria
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Retkeilyalue		

65241: Autiokangas 1 lato jäännös. Ladon jäännös etulalalla, taustalla suolla Markku Oinonen turvesuovapuiden tienoilla. Lounaasta. J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7031518, Y 3673017, Z 137	Mittakaava:	1:10000

Autiokangas 2 kivistä rökkiä
MH-tunnus: 96166

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031335, Y 3672952, Z 138	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykankaan loivalla etelärinteellä metsittyneen pellon pohjoisreunassa.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kolme rinnakkaista aitamaista kivistä rökkiötä sekä yksi pyöreä, jotka sijaitsevat retkeilyreitillä polun varrella sen itäpuolella.

Läntisin rökkiö on aivan polussa kiinni. Aitamaisen rökkiön leveys on noin metrin ja pituus neljä metriä sekä korkeus noin puoli metriä. Tästä noin puolitoista metriä itään on toinen samankaltainen rökkiö. Kolmas muodoltaan pyöreä rökkiö on edellisestä noin metrin itään. Sen halkaisija on noin neljä metriä ja korkeus noin 0,9 metriä. Neljäs sijaitsee edellisestä noin puoli metriä itään ja on muodoltaan aitamainen. Sen leveys on noin puolitoista ja pituus noin viisi metriä sekä korkeus noin 0,7 metriä. Kivistä rökkiöiden päällä kasvaa mäntyjä ja koivuja, mutta ne erottuvat selkeästi ympäristöstään.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan ja on kooltaan noin 10 x 10 metriä.

Tulkinta

Rökkiöt sijaitsevat metsittyvän peltoalueen reunassa ja vaikuttavat pellolta aikanaan kootuilta kivikasoilta. Noin sata metriä kaakkoon sijaitsee entisen Paasolan tilan päärakennus.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

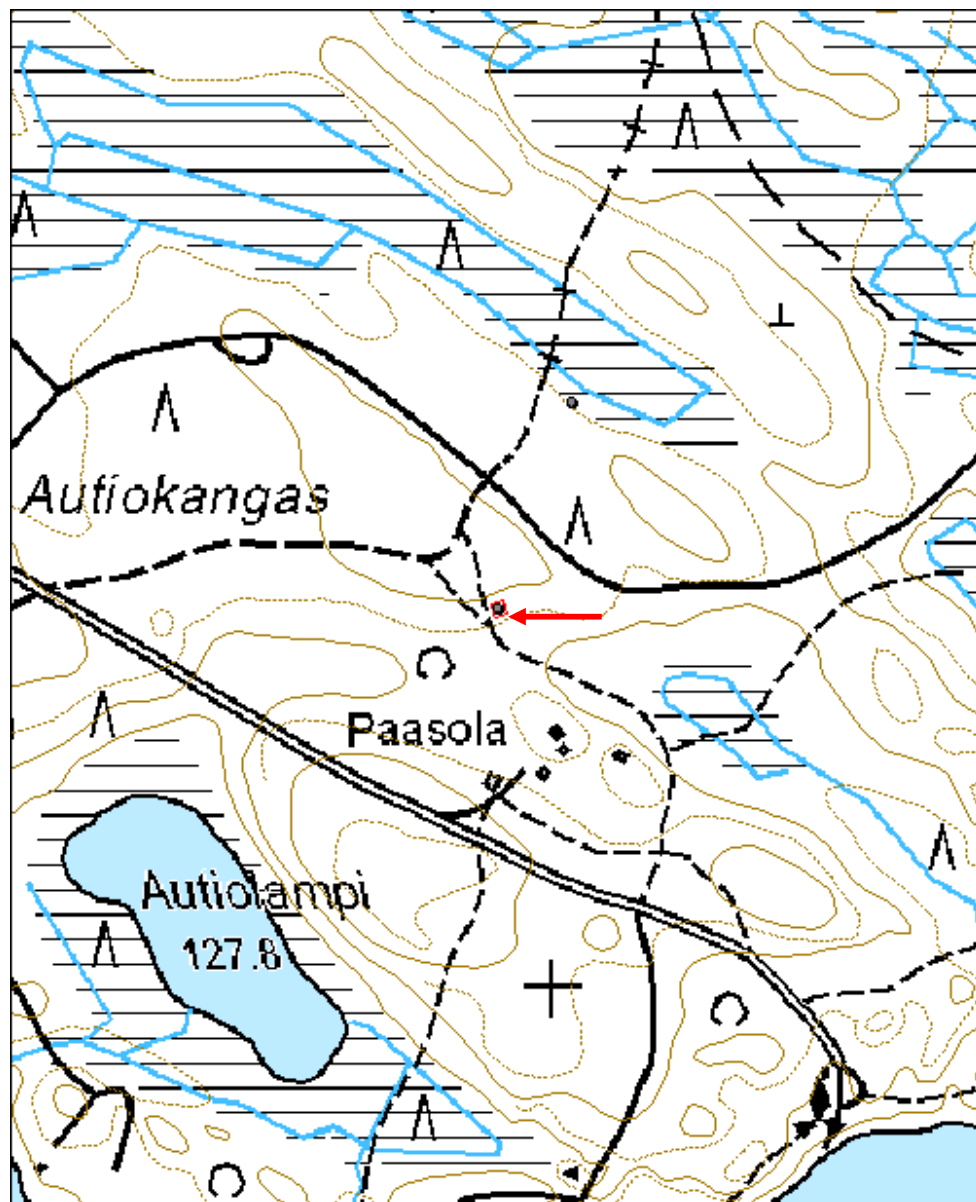
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	maataloushistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	maataloushistoria
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	retkeilyalue		

65259: Autiokangas 2 kiviröykkiö. Kiviröykkiöt polun itäreunassa kuvan keskellä. Lounaasta.
J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7031335, Y 3672952, Z 138	Mittakaava:	1:5000

Horkkakangas 1 metsänvartijatila jäännös

MH-tunnus: 96167

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	6		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031068, Y 3674471, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 22.6.2010 Metsähallituksen metsuri Klaus Oinosen neuvomana. Kohde on myös merkitty Lieksan hoitoalueen talouskarttaan vuodelta 1935 Horkkakankaan metsänvartijatilana.

Ympäristön kuvaus

Tasainen kuusikangas, metsitetyn peltoalueen keskellä.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kuusi rakennetta. Ne sijaitsevat Horkkakangas nimisen alueen lakialueella. Päärakennuksen paikka erottuu selkeänä perustuksena, jonka keskellä on tulisijan jäännös. Päärakennuksen perustuksen koko on 6 x 12 metriä ja se on tehty luonnonkivistä. Perustuksen suunta on kaakko-luode ja se on kolmiosainen, kiveyksen leveys on noin metrin ja korkeus noin 0,7 metriä. Kaakkoispäässä on sijainnut isoin huone, kooltaan noin 6 x 6 metriä. Uuni on ollut tämän huoneen pohjoisnurkassa. Neliskanttisen uuniperustuksen koko on noin kolme x kolme metriä ja myös se on tehty luonnonkivistä. Ison huoneen luoteispuolella on ollut kaksi suunnilleen kaksi metriä leveää huonetta peräkkäin. Oviaukko on ollut keskimmaisessä huoneessa ja auennut lounaaseen. Perustuksen päällä kasvaa koivuja ja kuusen taimia. Klaus Oinosen mukaan päärakennus on purettu 1960-luvulla ja keitetty selluksi.

Päärakennuksen paikasta noin 20 metriä kaakkoon sijaitsee toinen rakennuksen perustus, kooltaan neljä x kuusi metriä. Rakennus on kaakko-luodesuuntainen ja sen luoteispäässä on luonnonkivisen tulisijan jäännös. Perustus on harvaan aseteltua luonnonkiveä.

Päärakennuksen paikasta noin 30 metriä lounaaseen on kolmas, lounais-koillinen suuntainen, rakennuksen perustus. Kyseessä on kaksiosainen luonnonkivistä tehty yksinkertainen perustus, jonka molemmat osat ovat kooltaan noin kuusi x kuusi metriä. Kiviperustusten välissä on noin 1,2 metrin avoin tila. Lounaispäässä on ilmeisesti ollut navetta ja koillispäässä heinälato. Oletetussa navettaosassa kasvillisuus on rehevää (mm. koiranputki ja horsma).

Noin 40 metriä päärakennuksen paikasta etelään on ilmeisen kaivokuopan jäännös. Sen halkaisija on noin metrin ja syvyys noin 0,7 metriä. Kuopassa ei ole vettä eikä havaittavia rakenteita.

Kaivokuopasta noin neljä metriä koilliseen on kaareva maavalli, jonka korkeus on noin metrin ja pituus noin neljä metriä. Rakenteen alkuperäinen käyttötarkoitus on arvoitus.

Toisesta rakennuksen perustuksesta noin 25 metriä kaakkoon on luonnonkivisen tulisijan jäännös. Se on suorakaiteen muotoinen, kooltaan noin kolme x kolme metriä ja korkeudeltaan noin metrin. Tulisijan jäännöksen ympäriltä ei pysty erottamaan perustuksia, mutta kyseessä voi olla esim. saunan tai riihen kiuas.

Mainittujen rakenteiden lisäksi alueella on yksittäisiä peltoraivausröykkiöitä, jotka sijaitsevat vanhalla, vuoden 1935 kartan mukaisella, peltoalueella tai sen reunoilla. Niitä ei inventoinnissa kartoitettu.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 50 x 50 metriä. Gps-mittaus on tehty päärakennuksen keskeltä.

Tulkinta

Kyseessä on Horkkakankaan metsänvartijatilaan liittyvät rakenteet. Tilan tarkkaa syntyaikaa ei inventoinnissa selvitetty, mutta oletettavasti se on syntynyt 1800 -luvun puolella ja tietojen mukaan päärakennus on purettu 1960 -luvulla. Tämän jälkeen paikka on metsitetty.

Lisätietoja

7 lehtinen talouskartta Lieksan hoitoalueesta. 3. karttalehti. Tehty Metsähallituksessa v. 1935. Kansallisarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	asutushistoria	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	asutushistoria

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

65621: Horkkakangas 1 metsänvartijatila jäännös. Päärakennuksen jäännökset. Idästä. J. Taivainen 2.6.2010.

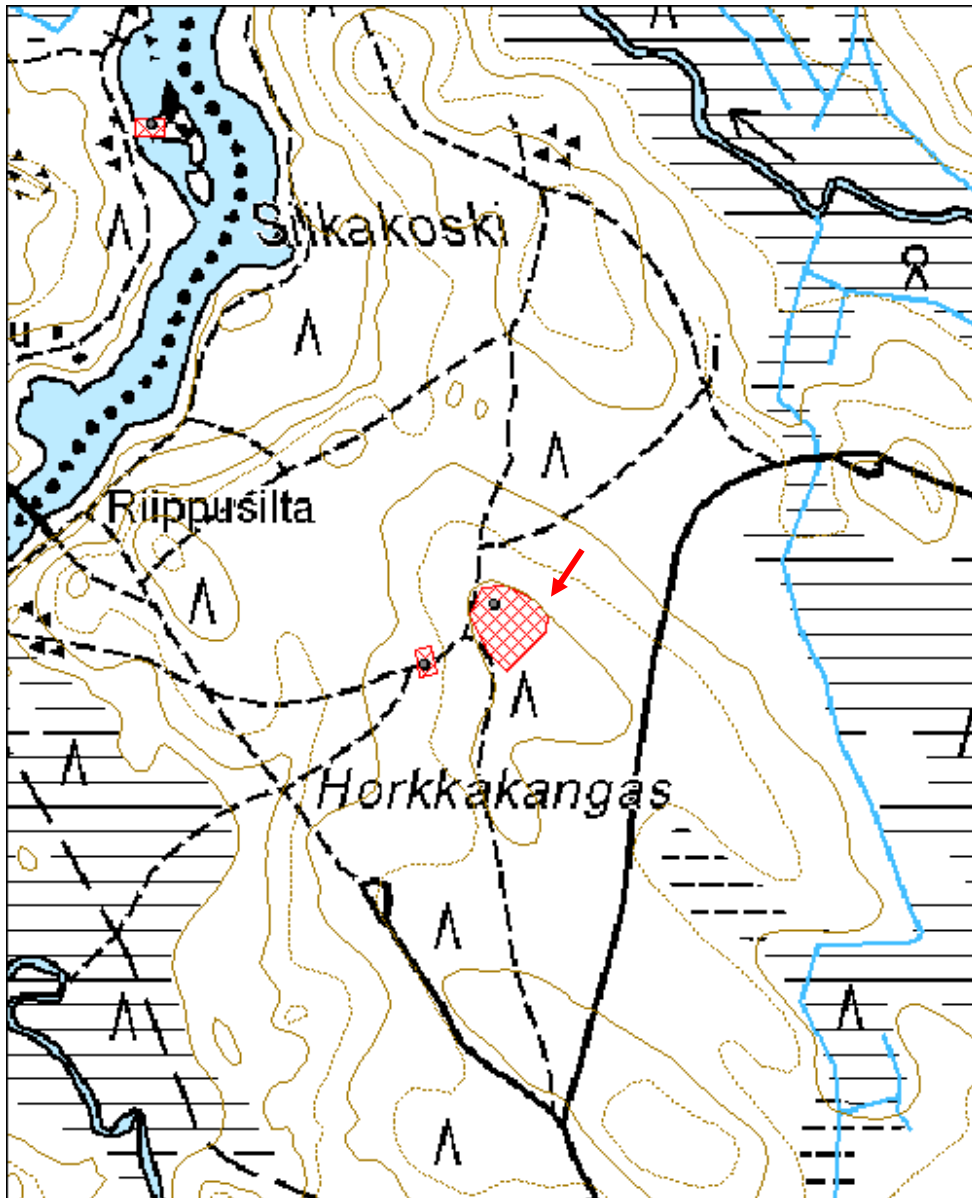

65263: Horkkakangas 1 metsänvartijatila jäännös. Navetta-heinälato rakennuksen (nro 3) jäännös. Koillisesta. J. Taivainen 2.6.2010.

65265: Horkkakangas 1 metsänvartijatila jäännös. Mahdollinen riihen tai saunan kiukaan jäännös. Kaakosta. J. Taivainen 2.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7031068, Y 3674471, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Horkkakangas 2 kuoppa
MH-tunnus: 96171

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	5		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031015, Y 3674409, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Horkkakankaan länsirinne, kumpuileva mäntyhiekkakangas.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu viisi rakennetta. joista neljä on muodoltaan suorakulmaisia kuoppia, jotka sijaitsevat pareittain kahdessa lähekkäisessä ryhmässä. Viides rakenne on hieman etäämpänä sijaitseva rakennuksen perustus.

Kuoppien leveys vaihtelee noin yhden-puolentoista metrin ja pituus kahden-kolmen metrin välillä sekä syvyys 0,7- yhden metrin välillä. Kuopat ovat jyrkkäreunaisia ja pääosin jo sammaloituneita. Eteläisemmän kuopparyhmän kaakoispuolella noin puolentoista ja seitsemän metrin etäisyydellä kuopista on sammaloituneent kiviröykkiöt, joiden halkaisijat ovat metrin ja puolitoista metriä sekä korkeus noin 0,3 metriä.

Kuopista noin 30 metriä pohjoiseen on rinteiden juurella pieni maavallista muodostuva tulisijattoman rakennuksen perustus. Maavallin suuaukko on etelään. Perustuksen koko on noin kolme x kolme metriä ja korkeus noin 0,3 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 20 x 40 metriä.

Tulkinta

Kohteen rakenteet kytkeytynevät läheisen Horkkakankaalla sijainneen metsävirtijätalon toimintaan. Suorakulmaiset kuopat lienevät maahan kaivettuja varastokuoppia, ehkä peruna- tai nauriskuoppia. Niiden läheisyydessä sijaitsevat kaksi röykkiötä lienevät raivausröykkiöitä. Tälläkin alueella siis lieene ollut joko peltoa tai kiertokaskea. Rakennuksen perustus on jonkun pienen talousrakennuksen jäännös. Kohde ei ilmeisen nuoruutensa vuoksi kuulu muinaismuistolain piiriin.

Lisätietoja

7 lehtinen talouskartta Lieksan hoitoalueesta. 3. karttalehti. Tehty Metsähallituksessa v. 1935. Kansallisarkisto.

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: maataloushistoria

Selitys: maataloushistoria

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

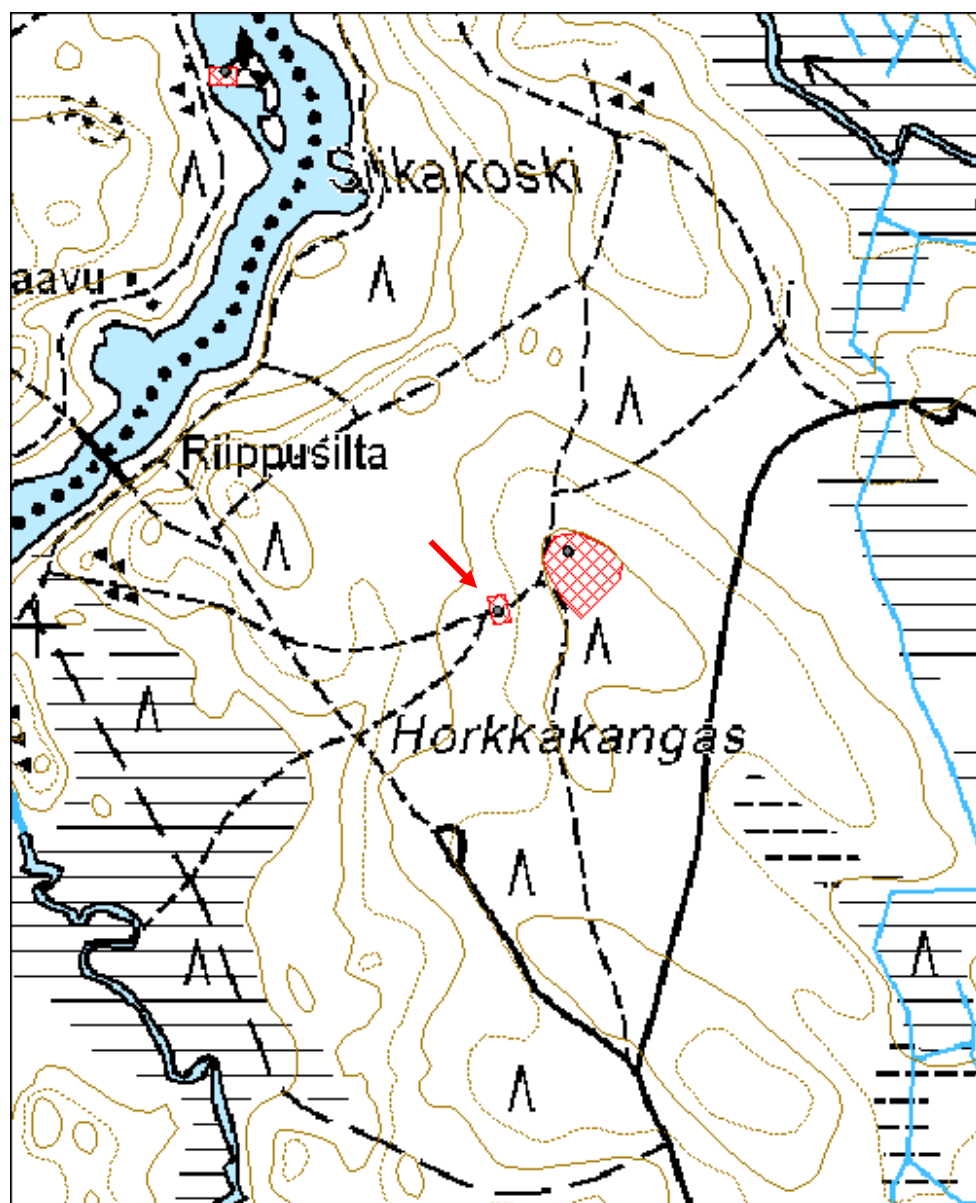
Selitys:

retkeilyalue

65266: Horkkakangas 2 kuoppa. Pohjoisemman ryhmän kuopat. Koillisesta. J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7031015, Y 3674409, Z 140	Mittakaava:	1:5000

Kakkisenvaara 1 asuinpaikka

MH-tunnus: 96182

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	7 Digitointi, mittakaava >=1:20000
Koordinaatit:	X 7032501, Y 3677823, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Paikka löytyi Metsähallituksen metsuri Markku Oinosen neuvomana ja tarkastettiin inventoinnissa 22.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kakkisenvaaran luoteinen lakialue, kuusi ja koivumetsää.

Kohteen kuvaus

Noin 15 metriä metsätiestä itään sijaitsee vaaran laella neliskanttinen peltisaaveilla täytetty kivireunainen kaivo, jossa on vesi noin metrin syvyydellä. Markku Oinosen mukaan kaivosta noin 35 m lounaaseen on ollut rakennus, josta ei enää ole jäljellä mitään. Se on Oinosen mukaan purettu 60-70- lukujen vaihteessa ja 80-luvulla siitä on ollut paikalla vielä tulisijan jäännös. Inventointihetkellä rakennuksen paikalla ei ollut havaittavissa enää merkkejä rakennuksesta, vaan ko. paikka on joskus myöhemmin tasattu. Myöskään muita rakennuksen jäänteitä ei ympäristöstä tavattu. Sen sijaan muutamia pellonraivauskivikoita havaittiin lähiympäristössä noin 50 metriä kaivosta etelään, mutta niitä ei kartoitettu tarkemmin.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti mäen luoteiselle lakialueen terassille. Tarkkoja rajoja ei inventointitietojen perusteella pysty määrittämään. Havaittavat rakenteet, joita metsätoissa kannattaa varoa ovat kuitenkin selvästi havaittavia peltoraivausröykkiöitä ja kaivonjäännös, jonka kohdalta gps-mittaus on tehty.

Tulkinta

Kyseessä on ilmeisesti joskus 1900 -luvun alkupuolella syntyneen ja 1950-60 luvulla autioituneen vaara-asutuksen jäännös. Vuoden 1934 Metsähallituksen kartassa ei paikalle ole merkitty mitään, mutta Yleisesikunnan topografikartassa, joka on täydennysmitattu 1932-34 ja painettu vuonna 1941 on Kakkisenvaarassa talo paikalla, jossa inventointihavainnot tehtiin (karttaliite M. Lönnberg 1971, Pielisjärven kunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventointikertomus). Kyseessä ei ole kohteen nuoruuden johdosta muinaismuistolain mukainen kohde.

Lisätietoja

Maarit Lönnberg 1971. Pielisjärven kunnan kiinteiden muinaisjäännösten inventointikertomus. Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 22.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: asutushistoria

Selitys: asutushistoria

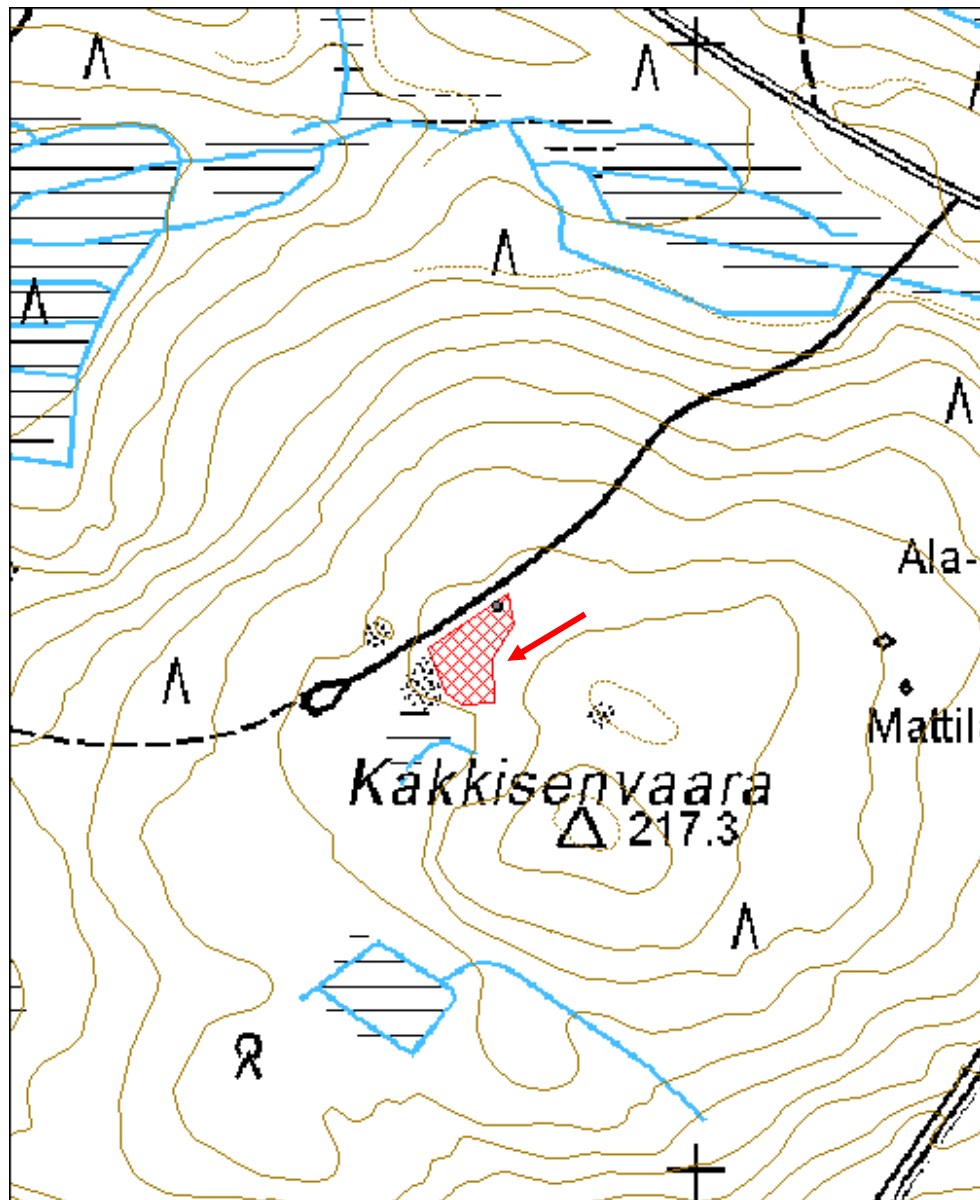
**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

81526: Kakkisenvaara 1 asuinpaikka. Tasattu talonpaikka tynnyrin takana. Idästä. J. Taivainen 22.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7032501, Y 3677823, Z 205	Mittakaava:	1:5000

Hirsikangas 1 pykälikköpuu**MH-tunnus: 96184**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7032985, Y 3674566, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Uudistuskypsää havusekametsää suon reunassa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on noin kaksi metriä korkea ja 45 cm paksu kelottunut ja palokoroja sisältävä männynkanto, joka on pyälletty noin metrin korkeudelta kirveen iskuin ympäri rungon.

Toinen maastossa selkeästi erottuva pyälletty kelo sijaitsee tästä noin 50 länteen saman suon reunassa. Se on noin 20 metriä korkea ja 50 cm paksu kelo, joka on lähes ympäri kolottu noin 70 cm:n korkeudelta. Rungon itäpuolella on pieni kaistale koloamatonta runkoa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kahtena erillisenä pisteenä. Gps-mittaus on tehty kelokannon kohdalta.

Tulkinta

Ympäripyälletty ja palokoroja sisältävä kelokanto liittyyneen aikaan, jolloin paikalla on kaskettu. Kelokannon ympärillä kasvava puusto vaikuttaa yli sata vuotiaalta, joten kaskeamisesta on ainakin sen verran kulunut aikaa. Sen sijaan pystykelo, joka on vain osittain kolottu ympäri, lienee paremminkin tehty tervanpoltto varten. Puu on aikanaan kolottu ja jätetty ns. elämänlanka koloamatta, joten puu on alkanut pihkottua ja jäänyt odottamaan tervanpoltto, jota ei sitten koskaan ole syystä tai toisesta tehtykään, vaan puu on jäänyt pystyyn.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: metsien käytön historia

Selitys: metsien käytön historia

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

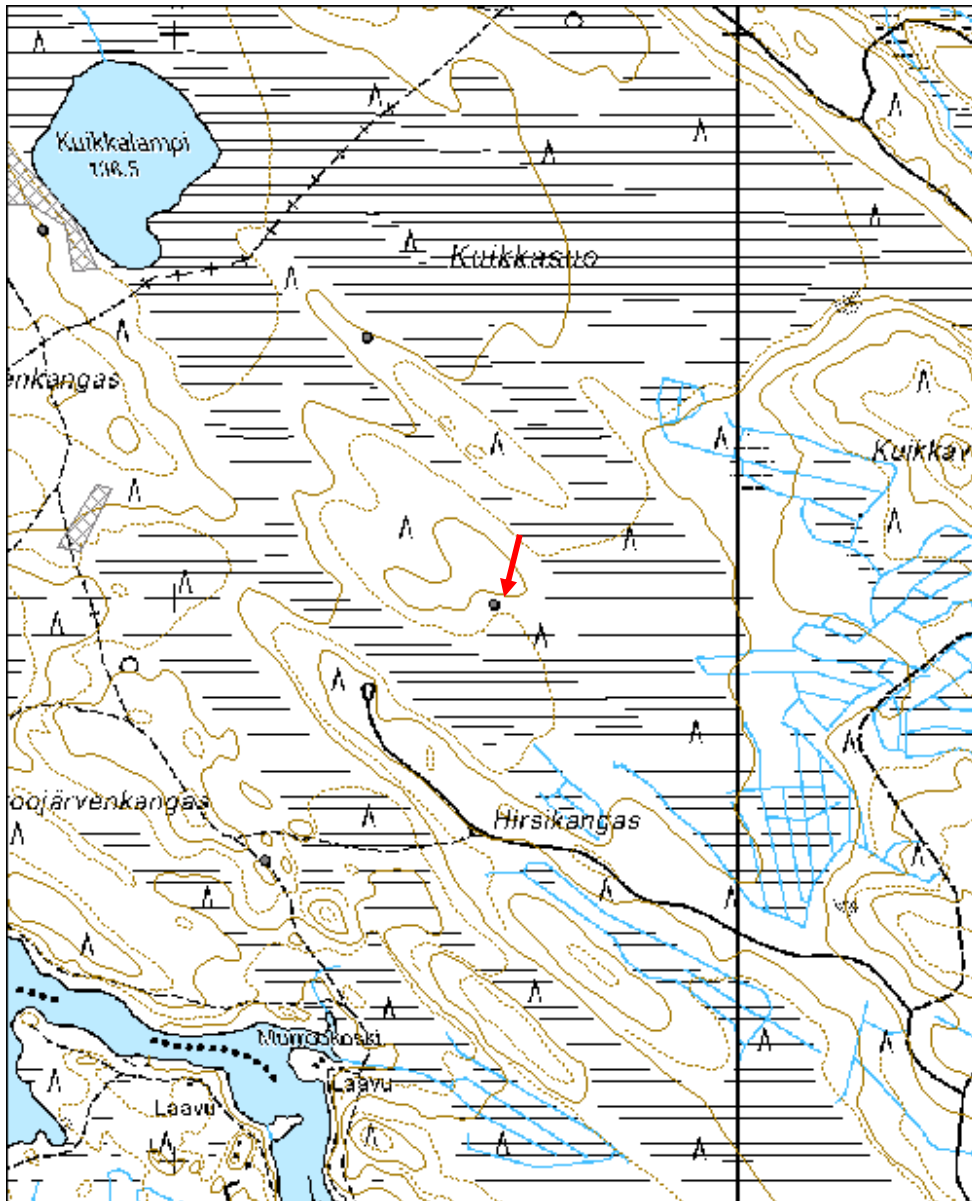
Selitys:

retkeilyalue

81527: Hirsikangas 1 pykälikköpuu. Lähikuva kelokannon pyällyksestä, jossa palojäljet näkyvät. Länneestä. J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7032985, Y 3674566, Z 145	Mittakaava:	1:10000

Kattilakoskenkangas 1 pykälikköpuu
MH-tunnus: 96186

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	3		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033137, Y 3673837, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, loiva etelärinne.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kolme pyällettyä kelo puuta.

Retkeilyreitien polusta noin viisi metriä länteen sijaitsee noin 15 metriä korkea ja 32 cm paksu kelo mänty, joka on pyälletty kirveellä metrin korkeudelta ympäri. Siitä noin 50 metriä koilliseen on toinen noin metrin korkeudelta ympäri pyälletty kelo puu, jonka pituus on noin 12 metriä ja paksuus noin 40 cm. Tästä noin 50 koilliseen on kolmas pyälletty kelo puu pitkä kanto, jonka pituus on noin 5-6 metriä ja paksuus noin 60 cm. Pyällyks on tehty noin kirveellä noin pyällyks noin 1,2 metrin korkeuteen.

Lähialueella on melkoisella varmuudella lisää vastaavia kelo puuta.

Kohteen raja us

Kohde rajautuu kartalle rajatun alueen sisällä kolmena pisteenä, jotka sijaitsevat alueen molemmissa päissä ja yksi alueen keskellä.

Tulkinta

Ympärikolotut männyt voivat viitata siihen, että alueella on joskus ollut kaski tai alueella on ollut tarkoitus polttaa kaski. Useimmissa puissa ei ollut havaittavissa minkäänlaisia palojälkiä. Tervanpolttoa varten puita ei ole kolottu, sillä silloin niitä ei olisi kolottu ympäri, vaan olisi jätetty ns. elämänlanka. Toinen mahdollisuus olisi, että puut on kolottu hiilenpolttoa varten kuivamaan. Hiiltä on alueella valmistettu Pankakosken ruukin tarpeisiin. Kolmantena mahdollisuutena voisi olla, että puut on kolottu esim. tukinuiton tarpeisiin puomipuiksi tms.

Puut sijaitsevat retkeilyreitien polun varressa, joten niitä voisi helposti hyödyntää opastuskohteena.

Lisätietoja
Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: metsien käytön historia

Selitys: metsien käytön historia

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

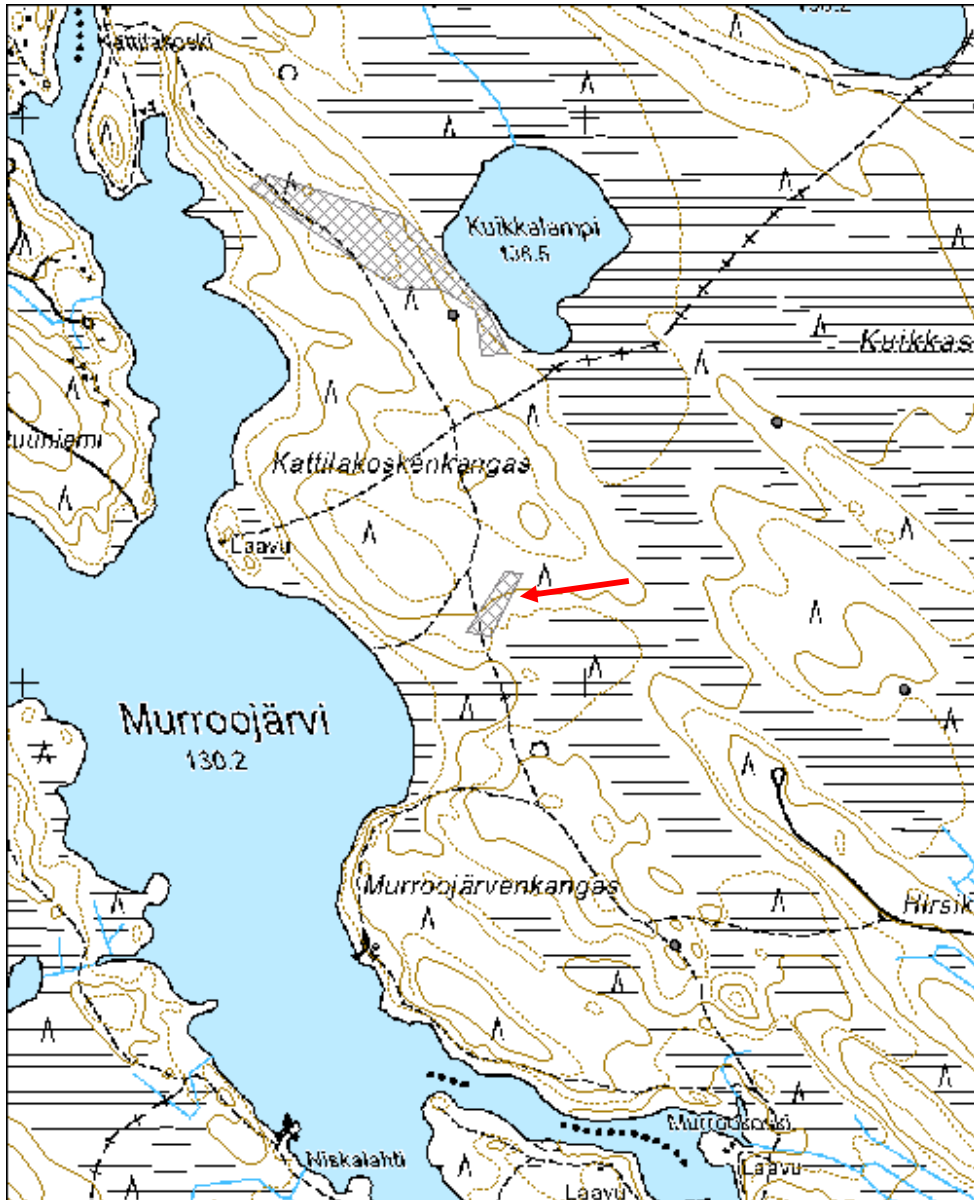
Selitys:

retkeilyalue

81528: Kattilakoskenkangas 1 pykälikköpuu. Yleiskuva alueen pohjoisimmasta pykälikköpuusta. Pyälletty rengas erottuu hyvin. J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033137, Y 3673837, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Kattilakoskenkangas 2 pykälikköpuu
MH-tunnus: 96188

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	10		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033739, Y 3673632, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntyhiekkakangas.

Kohteen kuvaus

Kattilakosken kankaalla Kuikkalammen länsirannan ja retkeilyreitän polun välisellä alueella havaittiin lukuisia pystykeloja, joiden ympäri oli isketty kirveellä rinki noin metrin korkeudelle. Kelot olivat paksuudeltaan noin 30-40 cm:n vahvuisia.

Kohteen rajaus

Inventoinnissa tehtiin kolottujen puiden osalta malliksi aluerajaus, mutta Kattilakosken kankaan alueella on varmuudella kymmeniä vastaavia pystykeloja, joita ei kartoitettu. Toisinaan puita saattaa olla aivan vierekkäin, toisinaan niiden välissä voi olla satakin metriä.

Tulkinta

Ympärikolotut männyt voivat viitata siihen, että alueella on joskus ollut kaski tai alueella on ollut tarkoitus polttaa kaski. Useimmissa puissa ei nimittäin ollut havaittavissa minkäänlaisia palojälkiä. Tervanpolttoa varten puita ei ole kolottu, sillä silloin niitä ei olisi kolottu ympäri, vaan olisi jätetty ns. elämänlanka. Toinen mahdollisuus olisi, että puut on kolottu hiilenpolttoa varten kuivamaan. Hiiltä on alueella valmistettu Pankakosken ruukin tarpeisiin. Kolmantena mahdollisuutena voisi olla, että puut on kolottu esim. tukinuiton tarpeisiin puomipuiksi tms.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

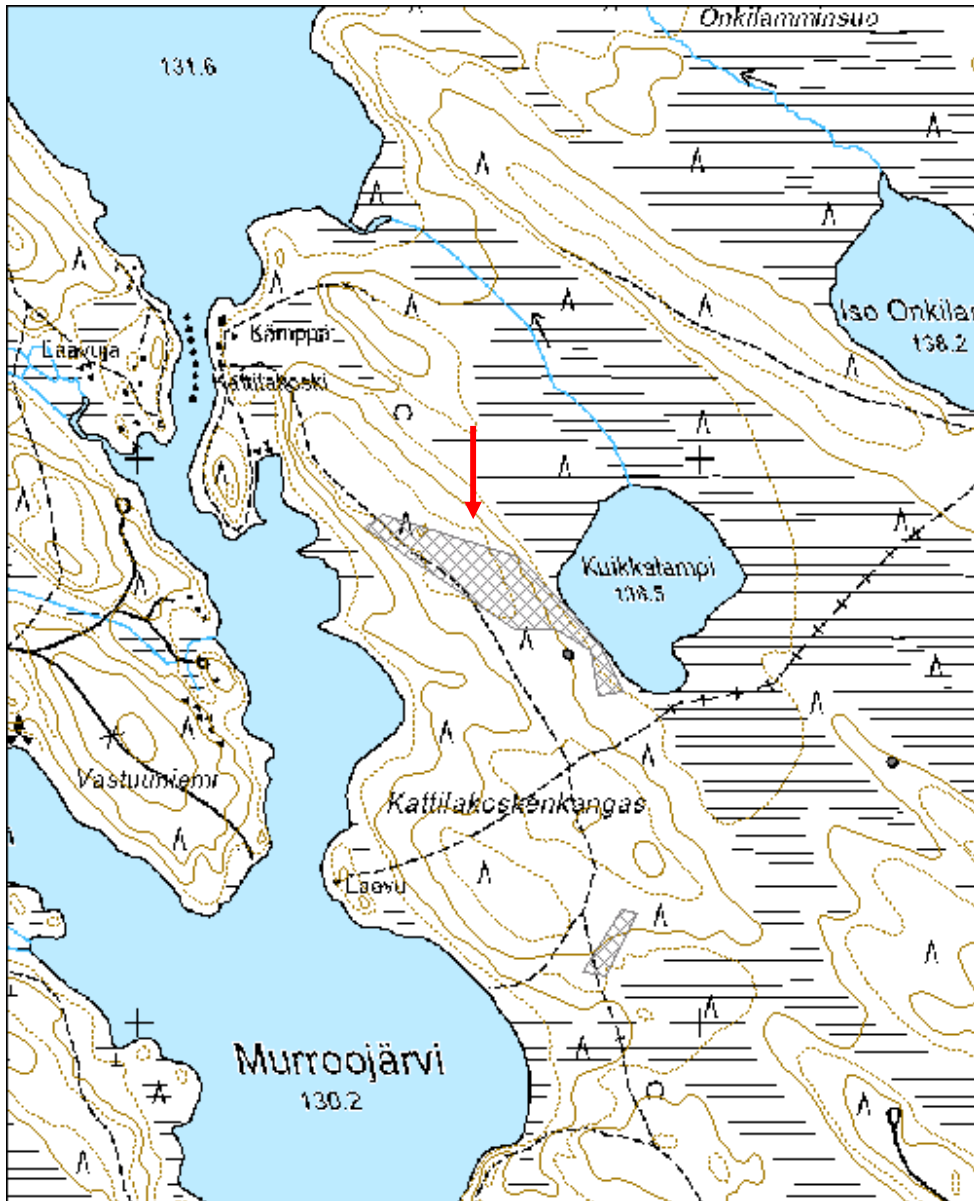
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	metsien käytön historia	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	metsien käytön historia
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	retkeilyalue		

65306: Kattilakoskenkangas 2 pykälikköpuu. Kaksi kirveellä ympäröityä kelomäntä Kuikkalammen länsirannalla. Etualalla ja takavasemmalla. Luoteesta. J. Taivainen 23.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7033739, Y 3673632, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Siklalahti 1 kuoppa
MH-tunnus: 96253

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7033377, Y 3682774, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, loiva koillisrinne.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kaksi lähekkäistä kuoppaa noin 50 metriä järven rannasta pohjoiseen. Längisempi kuoppa on muodoltaan neliskanttinen ja kooltaan noin kolme x viisi metriä sekä syvyydeltään noin 1,3 metriä. Maastossa hyvin erottuva kuoppa on jyrkkäreunainen ja sammaloitunut ja sen ympärillä on vallit. Vallissa on ohut sammalen alainen ohut huuhtoutumiskerros. Kuopassa kasvaa muutama pieni koivu.

Noin kahdeksan metriä itään on toinen hieman pienempi kuoppa. Sekin on muodoltaan neliskanttinen. Kuopan koko on kolme x neljä metriä ja syvyys noin 1,2 metriä. Kuoppa on jyrkkäreunainen ja sammaloitunut. Kuopan pohjoispäässä on suuaukko järvelle päin. Suuaukon leveys on noin metrin ja se suuntautuu kaltevasti kohti kuopan pohjaa. Kuopan ympärillä on vallit, jonka päällä kasvaa noin 25 cm paksu mänty. Vallin päällä on sammalen alainen ohut huuhtoutumiskerros.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu kahtena pisteenä kuoppien näkyvien rakenteiden mukaan. Gps-mittaus on tehty läntisemmän kuopan kohdalta.

Tulkinta

Kyseessä lienee kaksi varasto- tai kellarikuoppaa, joiden ikä lienee huuhtoutumiskerroksesta ja kuoppien jyrkkäreunaisuudesta päätellen alle sata vuotta.

Lisätietoja
Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: maankäytön historia

Selitys: maankäytön historia

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

retkeilyalue

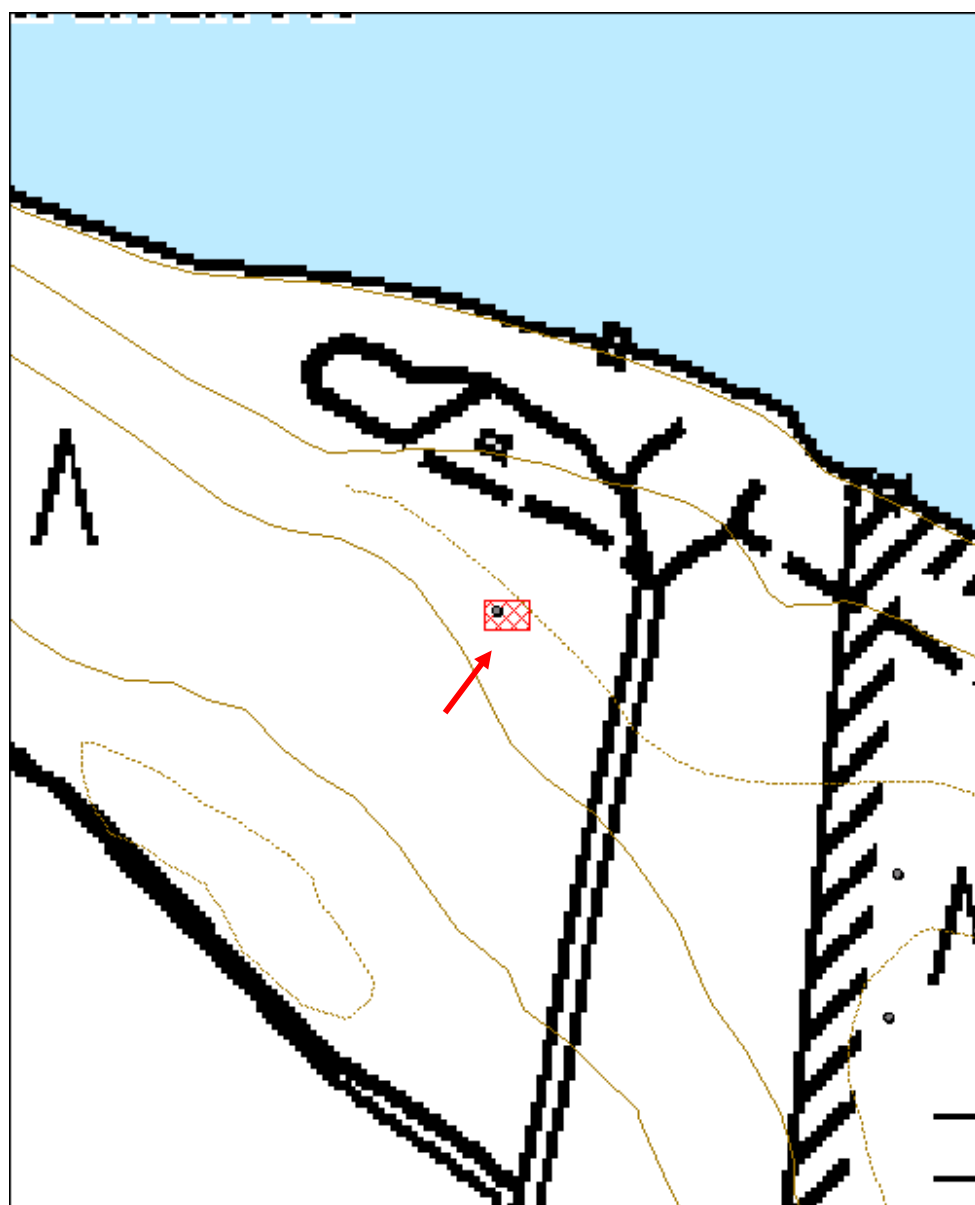

65310: Siklahti 1 kuoppa. Längisempi kuoppa. Taustalla Ruunaanjärvi. Lounaasta. J. Taivainen 24.6.2010.

65311: Siklahti 1 kuoppa. Itäisempi kuoppa. Lounaasta. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7033377, Y 3682774, Z 148	Mittakaava:	1:2000

Siklalahti 5 laavu jäännös
MH-tunnus: 96339

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7032993, Y 3683131, Z 143	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Suurenjoenluhta -nimiselle suolle kaakkoon pistävän niemen kärjessä tasaisella mäntykankaalla.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kaakko-luodesuuntaisen laavun jäännös, josta on jäljellä sälöistä ja rangoista tehty kaakkoisseinä sekä takaseinän aluspuun jäännös. Laavun alkuperäinen koko on ollut noin 2,2 x 5,2 metriä ja korkeus noin metrin. Laavun pystyssä oleva kaakkoisseinä on tuettu kahden pystypuun väliin rautalangalla. Laavun pohjana on ollut jonkinlainen puupohja, ehkä halotuista sälöistä tehty tasapohja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä lienee väliaikaismajoite, joka voisi kytkeytyä viereiseen Suurenjoenluhtaan. Nimestä päätellen siinä on ollut hyvä suoniitty, jonka niittäjät olisivat hyvin voineet majoittua niittoaikana laavussa. Laavua on tietysti voitu käyttää muuhunkin väliaikaismajoittumiseen. Laavun jäännös ajoittunee 1900 -luvulle.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	metsänkäytön historia	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	metsänkäytön historia
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	suojealue		

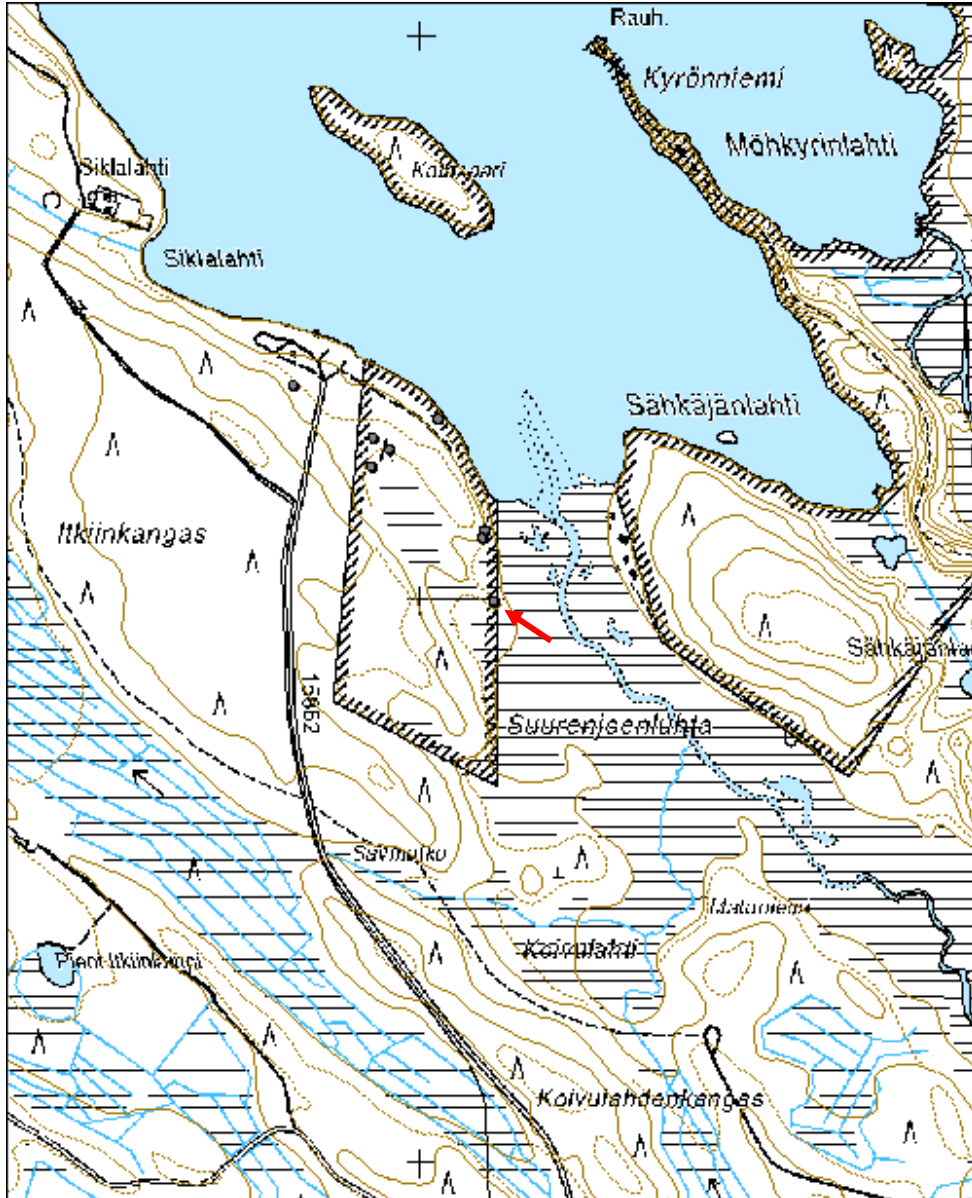

65316: Siklalahti 5 laavu jäännös. Laavun kaakkoisseinä ja takalinja erottuvat kuvassa. Taustalla Suurenjoenluhta. Länneä. J. Taivainen 24.6.2010.

65319: Siklalahti 5 laavu jäännös Kaakkoisseinän rakenne. Koillisesta. J. Taivainen 24.6.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7032993, Y 3683131, Z 143	Mittakaava:	1:10000

Änisenvaara 1 muistomerkki

MH-tunnus: 96493

Kohdetyyppi: 11 Taide/muistomerkit**Haltija:** 0 Ei määritelty**Ajoitus:** 7116 Uusi aika**Ylläpitäjä:** 0 Ei määritelty**Rakentamisvuosi:****Kunta:** 422 LIEKSA**Lukumäärä:** 1**Koordinaatti-
selitys:****Geometria
tuotettu:** 5 Mml maastotietokanta**Koordinaatit:** X 7035859, Y 3668018,
Z 135**Löydöt:*****Taustatiedot***

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee mäntyä kasvavalla matalalla kumpareella.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Änisenvaaraan menevän tien varressa, sen pohjoispuolella olevan parkkipaikan reunassa. Kyseessä on betonista valettu muistomerkki, jonka päällä on rautainen valkeaksi maalattu risti. Betoniosan katolla on kuparipelti, betonirunko on maalattu tiilenpunaiseksi. Patsaan alusosa on rapattu harmaaksi. Jalustaa ympäröi luonnonkivikehys.

Patsaassa on kaksi kylttiä alekkain. Ylemmässä alumiinipelistä tehdyssä lukee teksti "Veljessodan uhrien muistoksi - tällä paikalla 7.3.1918 suojeluskuntalaiset surmasivat työmiehet Mikko Elorannan, Väinö Hämäläisen, Eetu Laamasen ja Evert Tolvasen. Muisto elää eikä kuole". Alemmassa pronssilaatassa lukee teksti "Muisto elää eikä kuole 1918 - 1968".

Patsas on hiljattain maalattu, myös alumiinipeltiä vaikuttaa melko uudelta. Patsaan takaosassa on halkeamia.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Muistomerkki, joka lienee pystytetty vuonna 1968 laatan tekstistä päätellen.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Lieksa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

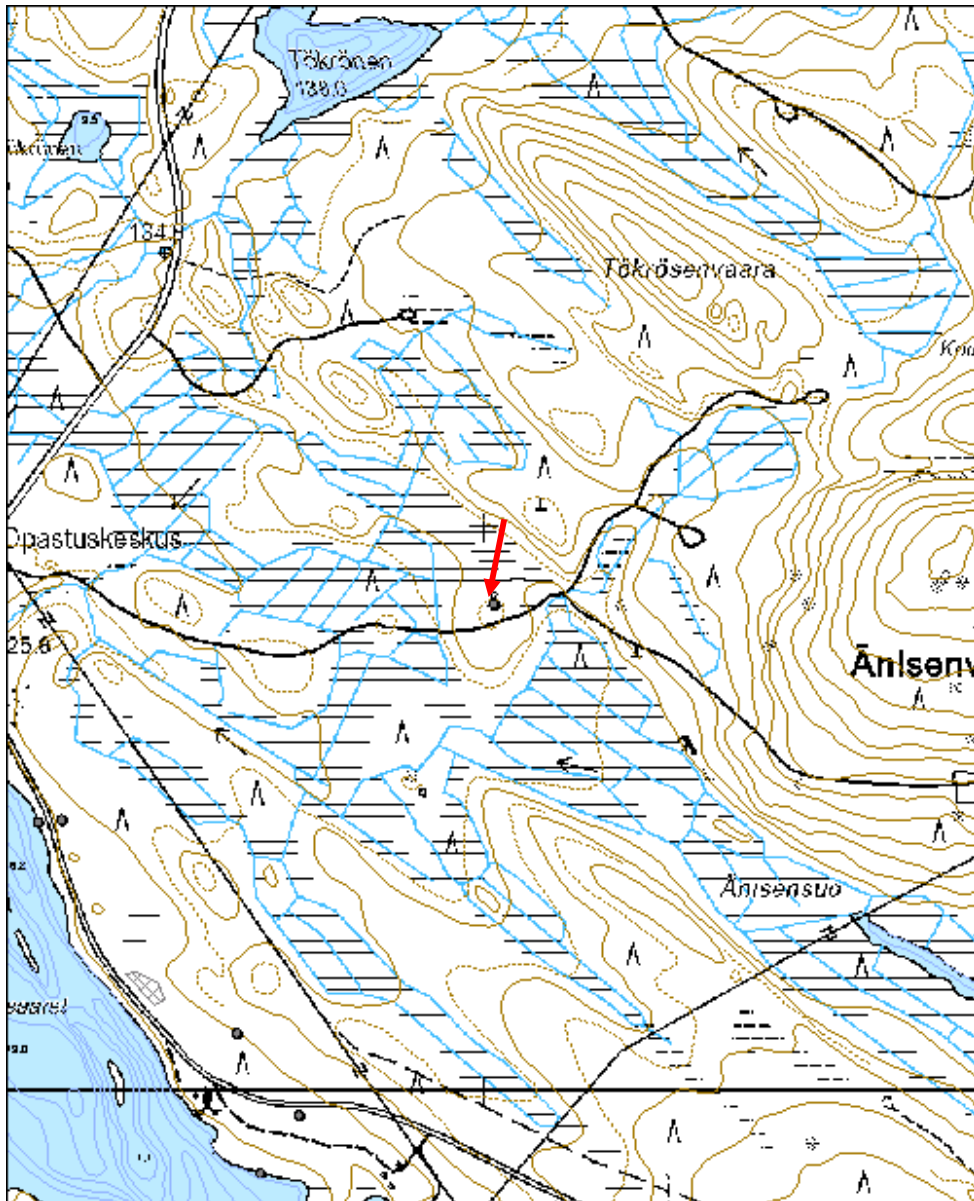
Selitys:
Selitys:
**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Änisenvaara 1. Muistomerkki. Yleiskuva parkkipaikan suunnasta. Etelästä. J. Taivainen, 28.6.2010.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035859, Y 3668018, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Hilolanvaara 1 maatila jäännös**MH-tunnus: 96533**

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	14		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7037442, Y 3669385, Z 200	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vuoden 1941 peruskarttaan ja vuoden 1935 ja metsätalouskarttaan, johon merkitty Putilaisenvaaran nimellä. Tarkastettiin inventoinnissa 28.6.2010. Paikka on autioitunut noin 1960 -luvun alussa (tieto saatiin jälkeenpäin Esa Määtän haastattelussa), minkä jälkeen Metsähallitus on ostanut maan ja istuttanut metsän.

Ympäristön kuvaus

Hilolanvaaran lakialue. Osittain taimikkoa, osittain täysikasvuista metsää.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on runsaasti vanhan maatilan pihapiiriin ja ympäröiviin peltoihin liittyviä rakenteita.

Vaaran lakialueella karttarajauksen lounaisosassa on kolme kiviröykkiötä äestetyn taimikon ja metsänreunan sekä taimikon keskellä olevan säästöpuuryhmän välissä. Isoin röykkiö on lounaassa metsänreunassa. Sen halkaisija on noin viisi metriä ja korkeus noin metrin. Röykkiöstä noin kuusi metriä pohjoiseen on toinen, jonka halkaisija on noin kaksi ja puoli metriä sekä korkeus noin puoli metriä. Siitä noin 20 metriä pohjoiseen on kolmas röykkiö säästöpuumetsikön reunassa. Se on kooltaan kuten edellinen röykkiö. Kaikki kolme röykkiötä ovat vaurioituneet äestyksessä.

Röykkiöistä noin 80-250 luoteeseen Hilolanvaaran itärinteellä, hieman alempana täysikasvuisessa metsässä on useita rakennusten perustuksia, varastokuoppia, kaivon jäännös ja kiviröykkiöitä. Lähinnä vaaranlaen röykkiöitä, niistä noin 80 metriä luoteeseen, on selkeästi havaittava kaakko-luode suuntainen tulisijaton maavalliperustus (P1), mitoiltaan 6 x 11 metriä. Sen luoteispäässä on lisäksi kasaan painuneen lautarakenteisen ja tehdasnauloilla kasatun ladon tms. jäännökset. Kyseessä voisi olla talli/varastolatorakennuksen jäännös.

P1:stä noin. 20 metriä etelään on lounais-koillissuuntainen kuoppa, leveydeltään metrin-puolitoista(levenee koilliseen), pituudeltaan noin kolme metriä, syvyydeltään noin 0,6 metriä. Kyseessä voisi olla esim. perunakuoppa.

P1:stä noin 35 metriä kaakkoon on isompi kuoppa, jonka ympärillä on maavallit. Kuoppa on lounais-koillissuuntainen ja mitoiltaan 2,5 x 5 metriä, syvyydeltään 0,8 metriä. Kuopan sisäseinässä on paikoin luonnonkivistä tehtyä kylmämuurausta. Kyseessä on kellarikuoppa.

Kellarikuopasta noin 20 metriä itään on neliskanttinen laakakivistä ladottu tulisijan jäännös, jossa näkyy yksi tiilikin. Jäännöksen koko on 2 x 2,5 metriä ja korkeus metrin. 1m. yk lännestä. Tulisijan jäännöksen koillispuolella erottuu kivistä ja maasta tehty perustus, mitoiltaan 3,5 x 5 metriä. Kyseessä lienee riien jäännös.

Noin 20 metriä itään edellisestä sijaitsee lounais-koillissuuntaisen päärakennuksen jäännös (P2). Perustuksen mitat ovat 6 x 8 metriä. Perustus on tehty luonnonkivistä ja vahvistettu betonilla, perustuksen leveys on noin metrin ja korkeus noin puoli metriä. Lounaispäässä on ollut lattian alla kellari, uunin paikka on lähes keskellä länsiseinustalla.

Päärakennuksesta noin 30 metriä pohjoiseen sijaitsee luonnonkivistä ja betonista muuratun kaakko-luodesuuntaisen perustuksen jäännös (P3). Sen mitat ovat 5 x 11 metriä. Perustus on kolmiosainen. Kyseessä on luultavasti navetanperustus.

Edellisestä noin 20 metriä länteen on neliskanttisen, kiviseinäisen kaivon jäännös. Sen mitat ovat 1,3 x 1,3 metriä ja syvyys 1,5 metriä. Pohjalla on kirkasta vettä. Kaivo on osin sortunut. Kaivosta noin kaksi metriä koilliseen on kasa lahoja lautoja ja peltiastian jäännöksiä. Kyseessä lienee jonkinlaisen säilytysvajan jäännös.

Rakennusten ympäristössä on selvästi vanhaa peltoaluetta, mikä näkyy historiallisissa kartoissakin. Alueella erottuu lisäksi maatuneita pelto-ojia kiviröykkiöitä rakennuksen jäännöksistä itään. Esim. rajatun alueen koillisrajalla on kolme kiviröykkiötä, jotka ovat halkaisijaltaan 3-5 metriä ja korkeudeltaan 0,5-1 metriä. Ne ovat selvästi vanhoja peltoraivausröykkiöitä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden mukaan. Alueen koko on noin 70 x 280 metriä.

Tulkinta

Kyseessä on 1960 -luvulla autioituneen ja metsitetyn maatilan jäännös rakenteineen. Tila on ollut olemassa jo ainakin 1930 -luvulla. Kyseessä ei ole muinaismuistolain mukainen suojelukohde.

Lisätietoja

7 lehtinen talouskartta Lieksan hoitoalueesta. 3. karttalehti. Tehty Metsähallituksessa v. 1935. Kansallisarkisto.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 8.12.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	asutushistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	asutushistoria
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

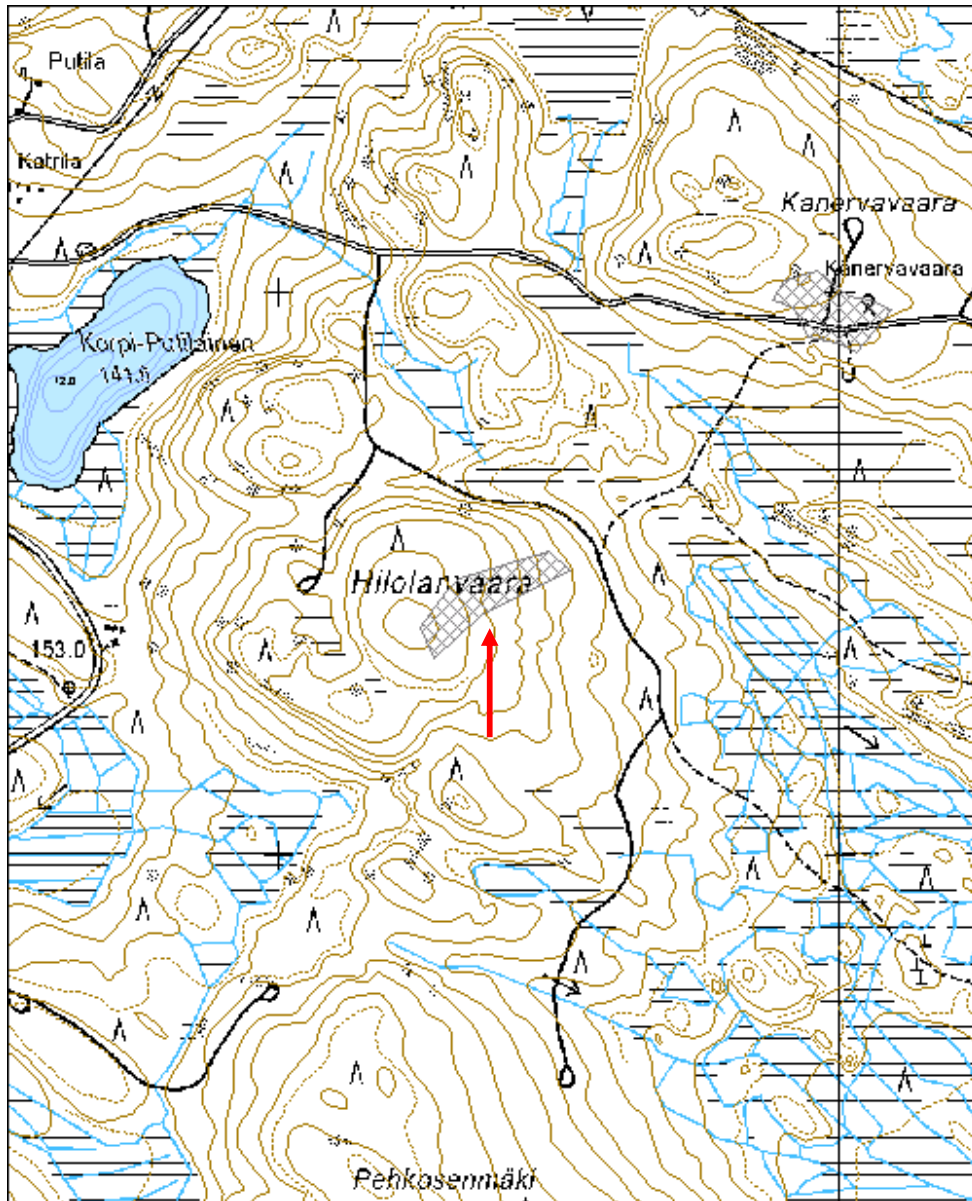

65366: Hilolanvaara 1 maatila jäännös. Vaaranlaella havaitut lounaisimmat kiviröykkiöt. Pohjoisesta. J.Taivainen 28.6.2010.

65399: Hilolanvaara 1 maatila jäännös. Päärakennuksen jäännökset. Lounaasta. J. Taivainen 28.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7037442, Y 3669385, Z 200	Mittakaava:	1:10000

Kanervavaara 1 maatila jäännös**MH-tunnus: 104502**

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	15		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7037962, Y 3669984, Z 185	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vuoden 1941 peruskarttaan ja vuoden 1935 ja metsätalouskarttaan, johon merkitty Putilaisenvaaran nimellä. Kohteesta saatiin tieto myös Metsähallituksen suunnittelija Jouni Köntältä. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 28.6.2010. Paikka on autioitunut noin 1960 -luvun alussa (tieto saatiin jälkeenpäin Esa Määtän haastattelussa), minkä jälkeen Metsähallitus on ostanut maan ja istuttanut metsän.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kanervavaaran lakialueella tienristeyksen ympäristössä. Puusto on varttunutta kasvatusmetsää. Pääpuulajina kuusi, lisäksi, mänty, koivu ja haapa.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kolme rakennuksen perustusta, yksi kaivon jäännös yksi palaneiden kivien röykkiö sekä yhdeksän kartoitettua peltokiviröykkiötä, jotka osoittavat suunnilleen alueen rajat.

Perustus nro 1 sijaitsee alueen pohjoisosassa pohjoiseen kulkevan tien länsipuolella, noin 20 metriä tiestä. Selkeästi erottuvan etelä-pohjoissuuntaisen kivistä ja maasta tehdyn perustuksen koko on noin 5 x 5 metriä ja korkeus noin 0,6 m. Perustusten sisäpuolella ei ole merkkejä tulisijasta.

Edellisestä noin 30 m etelään sijaitsee kaivo, jota peittää laho sammaleinen puukansi. Kyseessä on pyöreä luonnonkivistä tehty kaivo, jonka syvyys on noin 1 metri ja halkaisija noin halkaisija noin 1 metri. Kaivossa on kirkas vesi, kaivon syvyyttä ei mitattu, mutta se vaikuttaa matalalta.

Kaivon jäännöksestä noin 15 metriä etelään on itä-länsisuuntaisen rakennuksenperustan pohjoisseinälinja, joka on tehty kivistä ja maasta. Seinälinjan pituus on 8 metriä. Perustuksen muut osat vaikuttavat tuhoutuneen maan tasauksen yhteydessä.

Kolmas rakennuksen perustus on pohjoiseen menevän tien itäreunassa. Kyseessä vaikuttaa olevan etelä-pohjoissuuntaisen navetan luonnonkiviperustus. Perustuksen koko jää tarkemmin arvioimatta, sillä se on nokkosten ja horsmien peitossa. Seinälinjan suunta on kuitenkin havaittavissa.

Alueen länsikulmassa on palaneiden kivien röykkiö, joka voisi merkitä mahdollista saunan paikkaa.

Röykkiöstä noin 15 luoteeseen on kaakko-luode suuntainen kuoppa, kooltaan 2 x 4,5 metriä ja syvyydeltään. 0,5 metriä. Kyseessä saattaa olla varastokuopan tms. jäännös.

Alueelta kartoitettiin metsitetyillä pelloilla sijaitsevat reuna-alueiden peltokiviröykkiötä yhdeksän kappaletta alueen kokonaisrajan luomiseksi. Alueella on siis röykkiöitä paljon enemmän, mutta kaikkia ei mitattu. Röykkiöistä suurimmat olivat halkaisijaltaan noin. 3-4 metriä ja korkeudeltaan noin 0,5-0,8 metriä. Vanhan peltoalueen maanpinta oli hyvin tasaista, myös maatuneita ojia oli havaittavissa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaisesti.

Tulkinta

Kyseessä on 1960 -luvulla autioituneen ja metsitetyn maatalan jäännös rakenteineen. Tila on ollut olemassa jo ainakin 1930 -luvulla. Kyseessä ei ole muinaismuistolain mukainen suojelukohde.

Lisätietoja

7 lehtinen talouskartta Lieksan hoitoalueesta. 3. karttalehti. Tehty Metsähallituksessa v. 1935. Kansallisarkisto.

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: asutushistoria

Selitys: asutushistoria

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

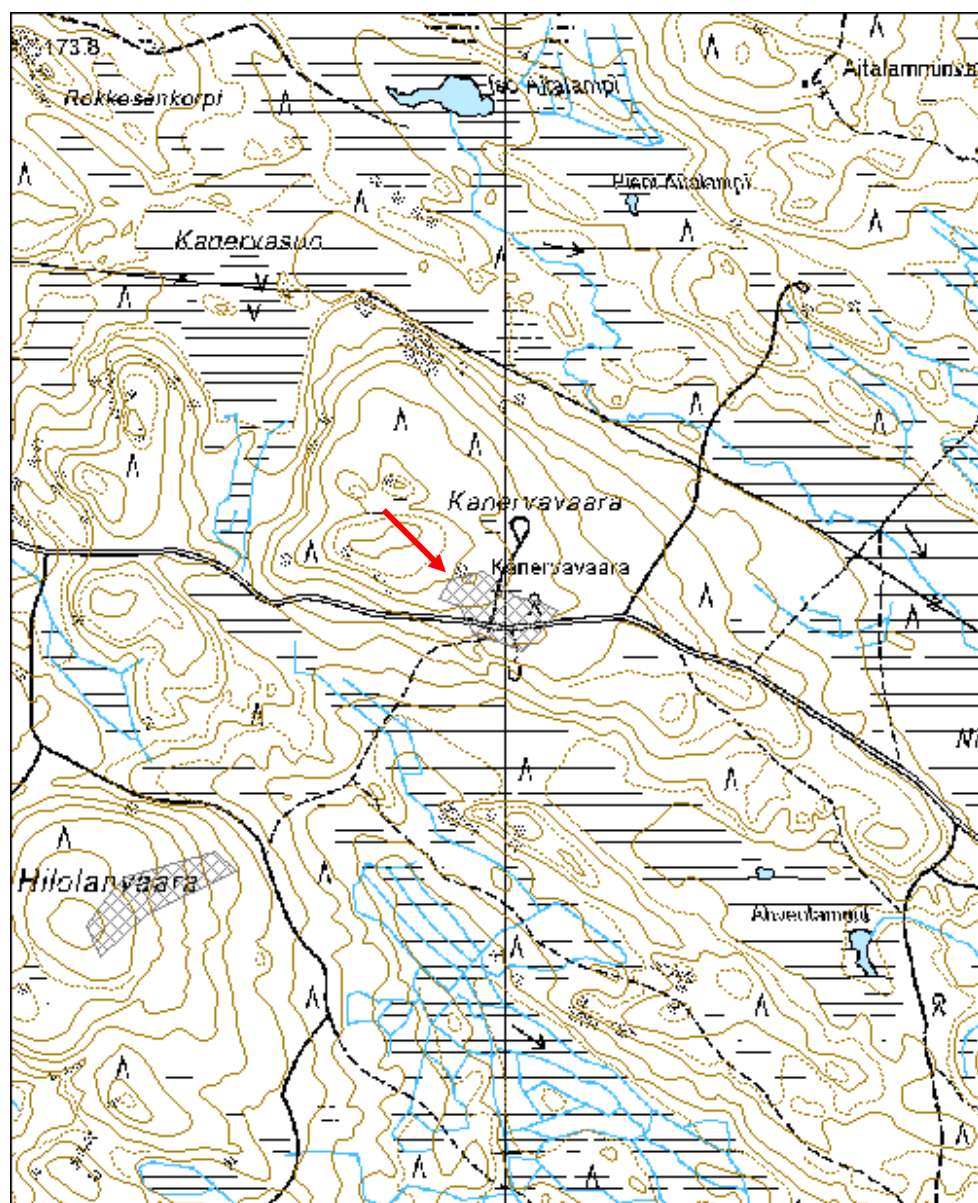

66491: Kanervavaara 1 maatila jäännös. Peltokiviröykkiö alueen kaakkoisreunassa. Taustalla retkeilykeskukseen menevä tie. Luoteesta. J. Taivainen 28.6.2010.

66492: Kanervavaara 1 maatila jäännös. M. Oinosen Mercedes Benz alueen keskellä sijaitsevassa risteyksessä. Kaakosta. J. Taivainen 28.6.2010.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7037962, Y 3669984, Z 185	Mittakaava:	1:10000

Miikkulanlampi 1 metsätyökämpä jäännös**MH-tunnus: 104572**

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7037089, Y 3673550, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löyty Rami Oinoselta saadun tiedon perusteella ja tarkastettiin inventoinnissa 29.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Miikkulanlammen pohjoisrannalla, suunnilleen lammen keskivaiheilla sijaitsevan matalan harjanteen kaakkoispäässä noin 70 metriä rannasta pohjoiseen. Alueen puusto on uudistuskypsää mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kaksi puista lähekkäin sijaitsevaa rakennuksen jäännöstä.

Isompi ja pohjoisempi on selkeästi erottuvan hirsikämpän jäännös. Etelä-pohjoissuuntaisen jäännöksen mitat ovat 6,2 x 8,6 metriä. Jäännöksen lounaisnurkassa on noin 3 x 3 metrisen luonnonkivistä tehdyn tulisijan sammaloitunut jäännös. Etelä- ja pohjoispäädyissä on oviaukot. Pohjoispään oviaukon leveys on metrin, eteläpää on sortunut, joten vain oven tulisijan jäännöksen puoleinen reuna on ehjä. Todennäköisesti tämänkin oviaukon leveys on ollut metrin. Itäseinustalla on lisäksi noin metrin levyisen ikkuna-aukon jäännös, joka sijaitsee noin 1,8 metriä koillisnurkasta etelään.

Pohjoisnurkka on parhaiten säilynyt, siinä on kaikkiaan viisi hirsikerrosta ja korkeutta noin 1,2 metriä. Hirret ovat paksuudeltaan noin 25-30 cm ja niiden joukossa on selvästi myös kelopuita, joissa on palokoroja. Hirret on katkaistu sahalla pitkänurkkaan. Rakennuksen jäännöksen sisäpuolelta löytyi yksi tehdasvalmisteinen naula.

Toinen ja heikosti erottuva rakennuksen jäännös sijaitsee edellä mainitusta kuusi metriä etelään. Kyseessä on 4 x 6 metrisen etelä-pohjoissuuntaisen hirsirakennuksen alin sammaloitunut hirsikerta. Rakennuksen jäännöksen sisällä ei ole havaittavissa merkkejä tulisijasta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on Rami Oinoselta saatujen tietojen mukaan metsätyökämpän jäännös. Isompi tulisijallinen rakennuksen jäännös sopisi asuinrakennukseksi ja sen eteläpuolella oleva tulisijaton rakennuksen jäännös esim. tallirakennukseksi. Rakenteet kuulunevat 1900 -luvulle.

Lisätietoja

Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 29.6.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 3 Huono

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

metsätaloushistoria

Selitys: metsätaloushistoria

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

66528: Miikkulanlampi 1 metsätyökämpä jäännös. Tulisijallisen kämpän jäännös, taustalla Miikkulanlampi. Pohjoisesta. J. Taivainen 29.6.2010.

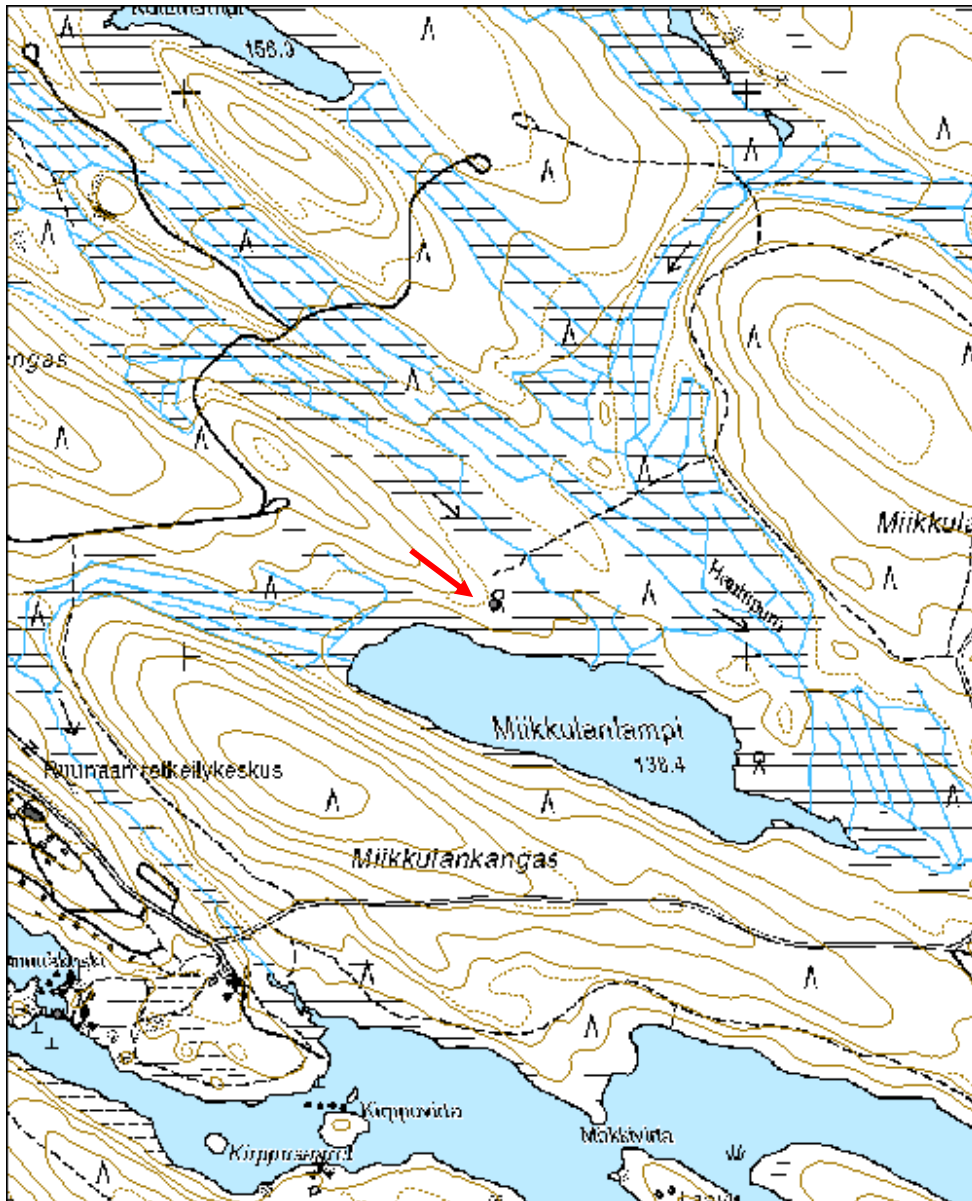

Kulttuuriperintöraportti

Sivu 131 / 146

28.12.2010

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7037089, Y 3673550, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Neitisaari 2 konttipuu**MH-tunnus: 116163**

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7035886, Y 3674024, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin nimekkeellä konttipuu. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 1.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Neitisaaren lounaisrannassa, noin kahdeksan metriä rantaviivasta. Puusto on mäntyä, aluskasvillisuus sammalta ja varvikkoa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kelopuu, jonka pohjoispuoleiseen kylkeen on isketty veistetty puutappi noin 1,8 m korkeuteen. Tapin pituus on noin 20 cm paksuus noin 2,5 x 4 cm. Neliskanttiseksi veistetty tappi on isketty puuhun n. 14 cm:n syvyyteen (mitattu tikulla tapin juurta pitkin).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä lieenee ns. konttipuu, jossa on säilytetty nimensä mukaisesti konttia eli reppua. Tappi on isketty auringonsuojaiselle puun kyljelle sellaiselle korkeudelle, että esim. eväät ovat olleet auringolta ja pieneläimiltä suojassa. Kyseessä voi olla kalastajien tai uittomiesten tekemä konttipuu. Kohde lieenee 1900-luvulta.

Lisätietoja

Oiva Potinkara. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

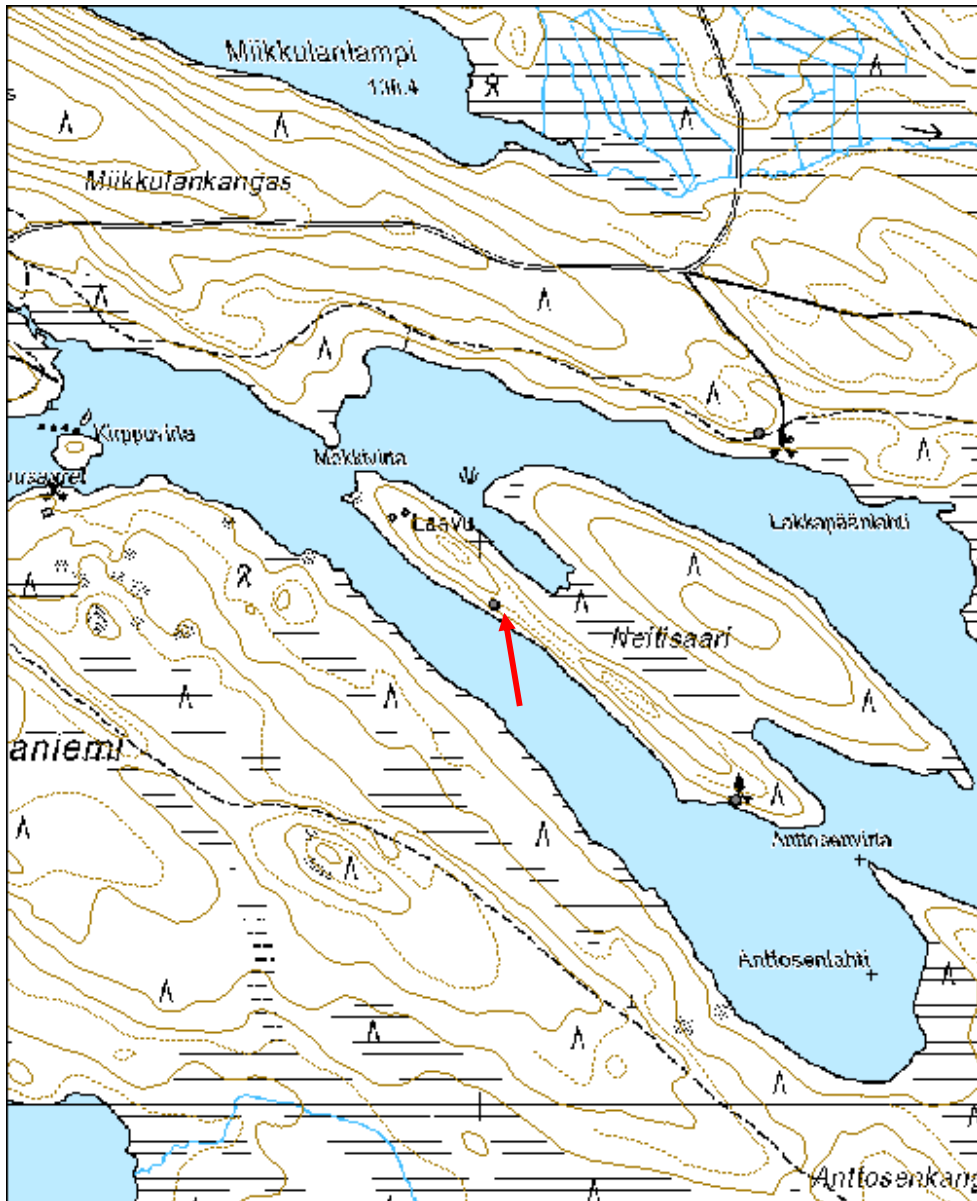
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 1.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	metsätaloushistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	metsätaloushistoria
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Retkeilyalue		

71807: Neitisaari 2 konttipuu. Yleiskuva konttipuusta. Luoteesta. J. Taivainen 1.7.2010.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7035886, Y 3674024, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Ämmäkoski 1 uittopato**MH-tunnus: 116164**

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7036362, Y 3672774, Z 130	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty sekä peruskarttaan, että retkeilykarttaan. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 1.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ämmäkosken niskalla.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kivipato, joka sijaitsee Ämmäkosken niskalla ja sulkee puolet joen kulku-uomasta yhdistämällä pienen saaren mantereeseen. Pato on alaosaan hieman leveämpi ja kapenee ylöspäin. Alaosan leveys on noin kolme ja yläosan noin kaksi ja puoli metriä sekä pituus noin 50 metriä. Padon korkeus alajuoksun puolella on noin 1,4 metriä. Pato on ladottu luonnonkivistä, joita on hieman lohkomalla muotoiltu.

Patorakennelma on nykyisin saareen menevän puisen kävelyreitillä alla.

Kohteen raja

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on kivinen uittopato, joka on hyväkuntoinen. Pato ajoittune 1900 -luvulle.

Lisätietoja

Oiva Potinkara. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 1.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

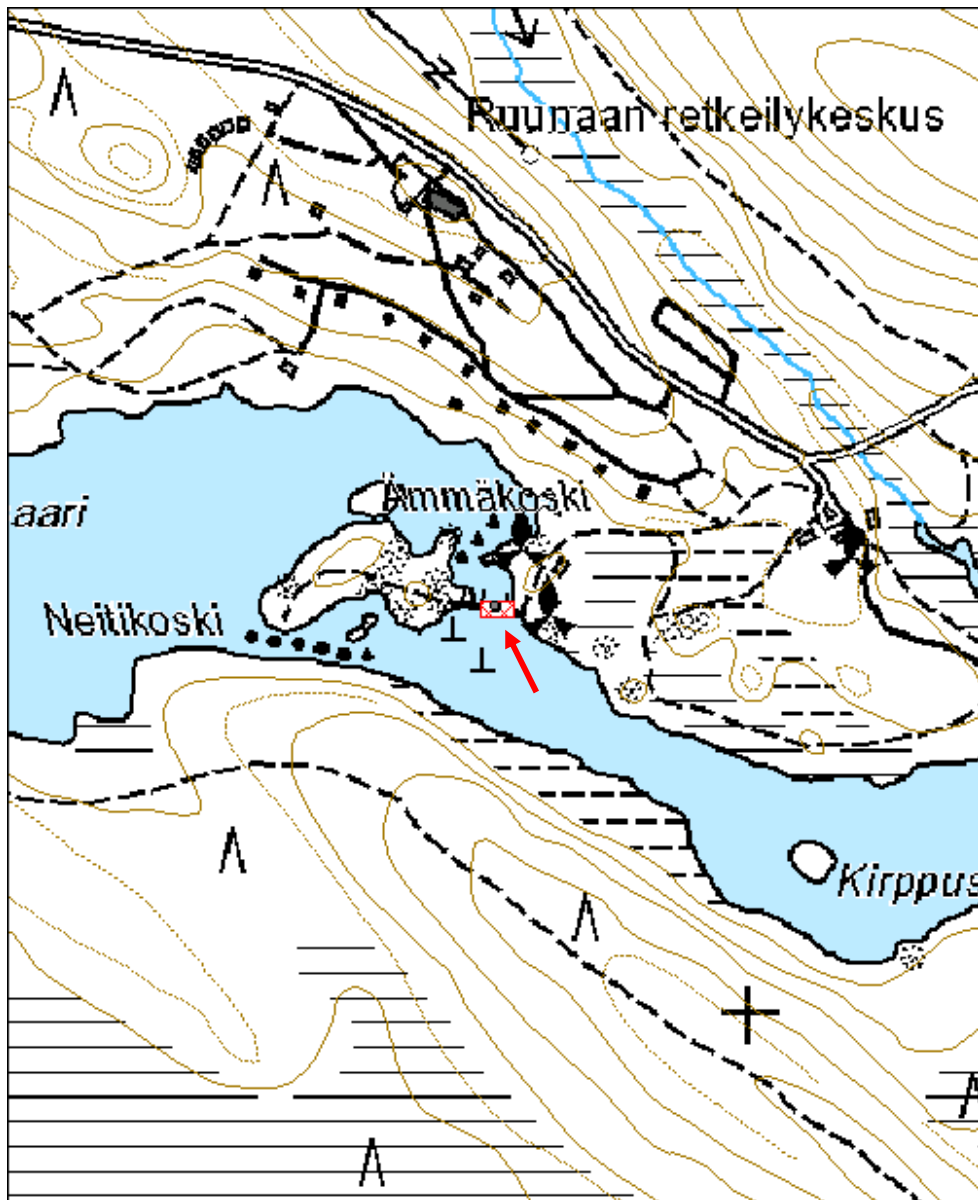
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	uittohistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	uittohistoria

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	retkeilyalue

718180: Ämmäkoski 1 uittopato. Yleiskuva. Lounaasta. J. Taivainen 1.7.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7036362, Y 3672774, Z 130	Mittakaava:	1:5000

Patosaari 1 uittopato**MH-tunnus: 116167**

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7036100, Y 3676359, Z 130	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan ja tarkastettiin inventoinnissa 5.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee mantereen ja Patosaaren välissä.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kivipato, jonka pituus on noin 35 metriä ja leveys noin 2-3 metriä. Vedenpinnasta patorakennelma nousee noin puoli metriä ja sen päältä kulkee reitti Patosaareen. Pato on ladottu luonnonkivistä ja on hyväkuntoinen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on tukinuittoon liittyvä patorakennelma, joka sulkee noin puolet jokiuomasta. Kohde lienee 1900 -luvulta.

Lisätietoja

Oiva Potinkara. Erämaata ja koskien kohinaa. Ruunaan luonnonsuojelu- ja retkeilyalueen historiaa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. sarja A No 69. Vantaa 1997.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

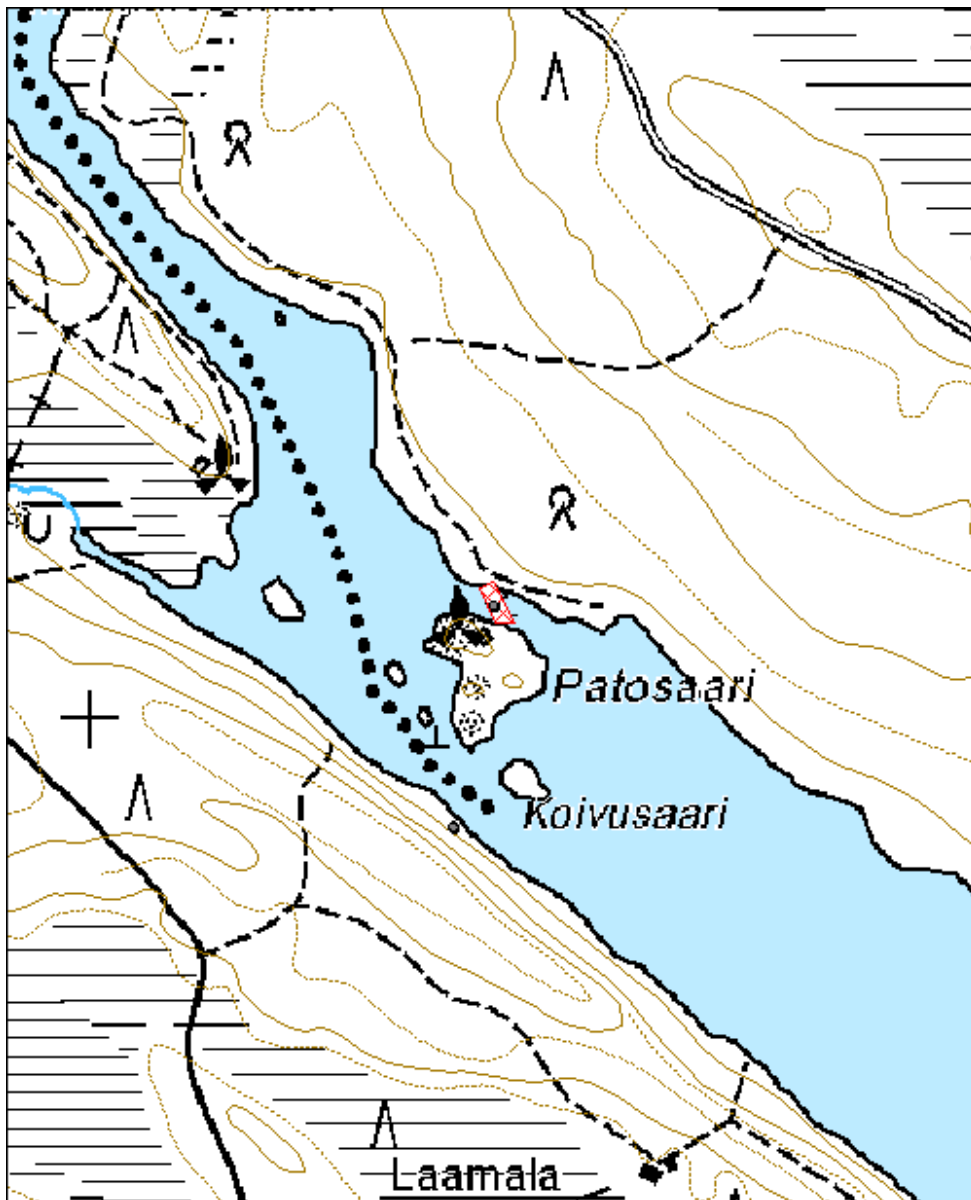
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 5.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	uittohistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	uittohistoria
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	retkeilyalue		

71814: Patosaari 1 uittopato. Yleiskuva. Pohjoisesta. J. Taivainen 5.7.2010.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7036100, Y 3676359, Z 130	Mittakaava:	1:5000

Vastuuniemi 1 merkkipuu

MH-tunnus: 116168

Kohdetyyppi:	7 Kulttipaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7035903, Y 3676323, Z 132	Löydöt:	

Taustatiedot

Markku Oinonen sai kohteesta tiedon metsuri x.x:ltä. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 5.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vastuunniemen jyrkän koillispuolisen rantatörmän juurella noin pari metriä rannasta, melko umpeen kasvaneen polun varressa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on parikymmentä metriä korkea lenko mänty, jonka latvassa näkyy vanha runkoa kiertävä salaman uurtama jälki.

Perimätiedon mukaan paikalla on kuollut tukkijätkä salamaniskusta. Uittomiehet olivat kulkeneet joen vartta noudattelevaa polkua pitkin ja oli noussut ukonilma. Ko. kohdalla salama oli iskenyt mäntyyn ja yksi uittomiehistä oli kuollut. Tapahtuman tarkkaa aikaa ei ole selvillä, mutta se lienee tapahtunut joskus 1950 luvulla sotien jälkeen.

Puuhun iskettiin tapahtuman muistoksi merkit, jotka ovat vieläkin erotettavissa. Ylempänä on koro, johon on isketty kirveellä risti ja parikymmentä senttiä sen alapuolella on toinen koro, jossa on kruunuleimakirveen jälki.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on merkkipuu, johon on lyöty salamaniskussa kuolleen tukkijätjän muistoksi risti ja leimakirveen kruunuleima.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 5.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

**Viranomais-
rekisterinro:**
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: uittohistoria

Selitys: uittohistoria

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

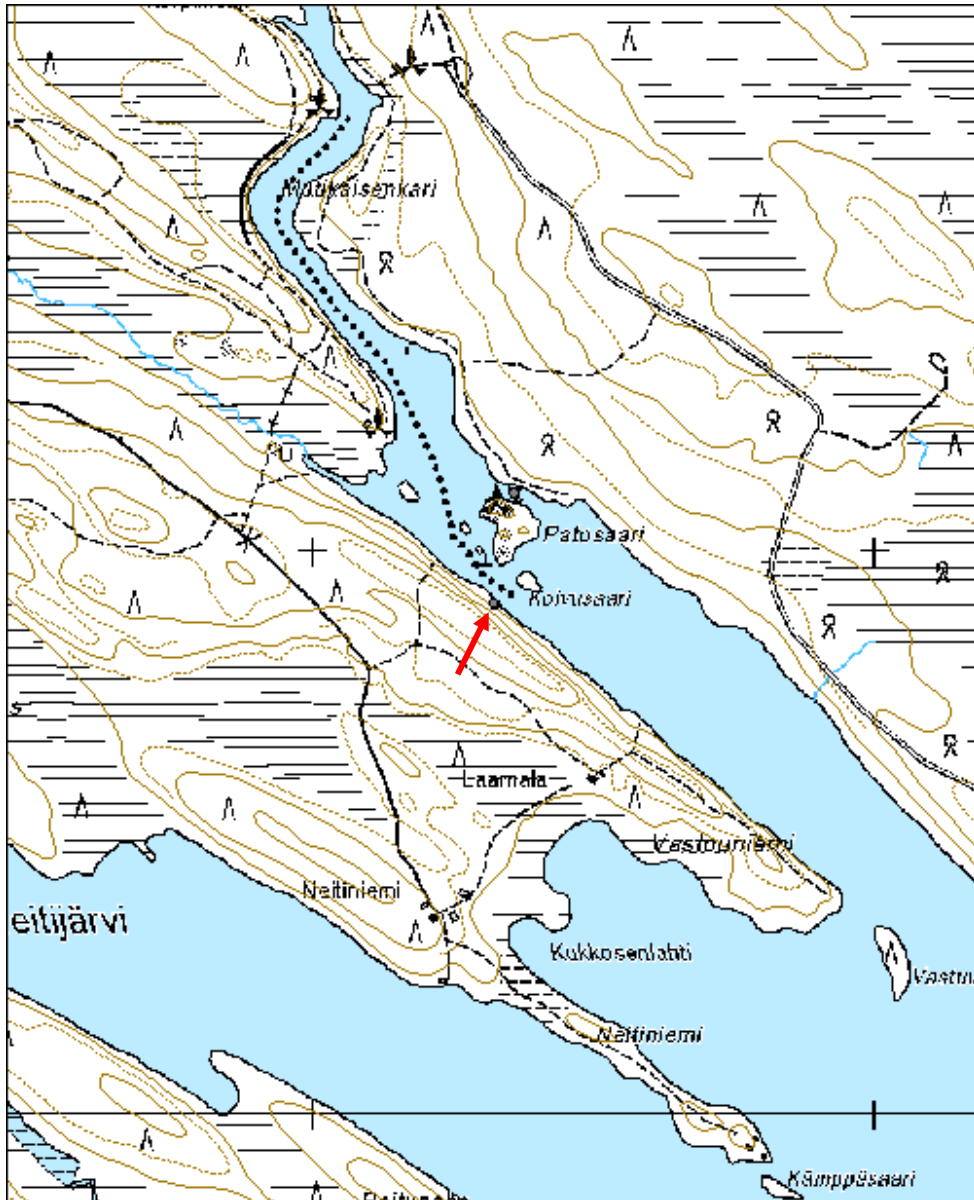
Selitys:

retkeilyalue

71816: Vastuuniemi 1 merkkipuu. Risti ja kruunuleima merkkipuun kyljessä. Lounaasta.
J. Taivainen 5.7.2010.

Kohdetyyppi:	7 Kulttipaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7035903, Y 3676323, Z 132	Mittakaava:	1:10000

Ketveleensuo 1 turvelato jäännös

MH-tunnus: 124181

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	131 Metsätalous Itä-Suomi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	422 LIEKSA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7031773, Y 3668585, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 2.7.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee suon reunassa kangasmaan rajalla, mutta suon puolella.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on heikosti erottuva etelä-pohjoissuuntainen rakennuksen jäännös. Jäännöksestä erottuu alin pyöröpuinen hirsikehä, kooltaan viisi x kymmenen metriä. Hirsien halkaisija on noin 10-15 cm. Hirsikehikko on lähes kokonaan turpeen ja jäkälän peitossa, puiden päät on veistetty kirveellä. Lännen- ja lounaan suunnassa hieman kauempana suolla näkyy veistettyjen pystypuiden jäännöksiä, jotka lienevät turvesuovien jäännöksiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kehikon näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä lienee turveladon jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

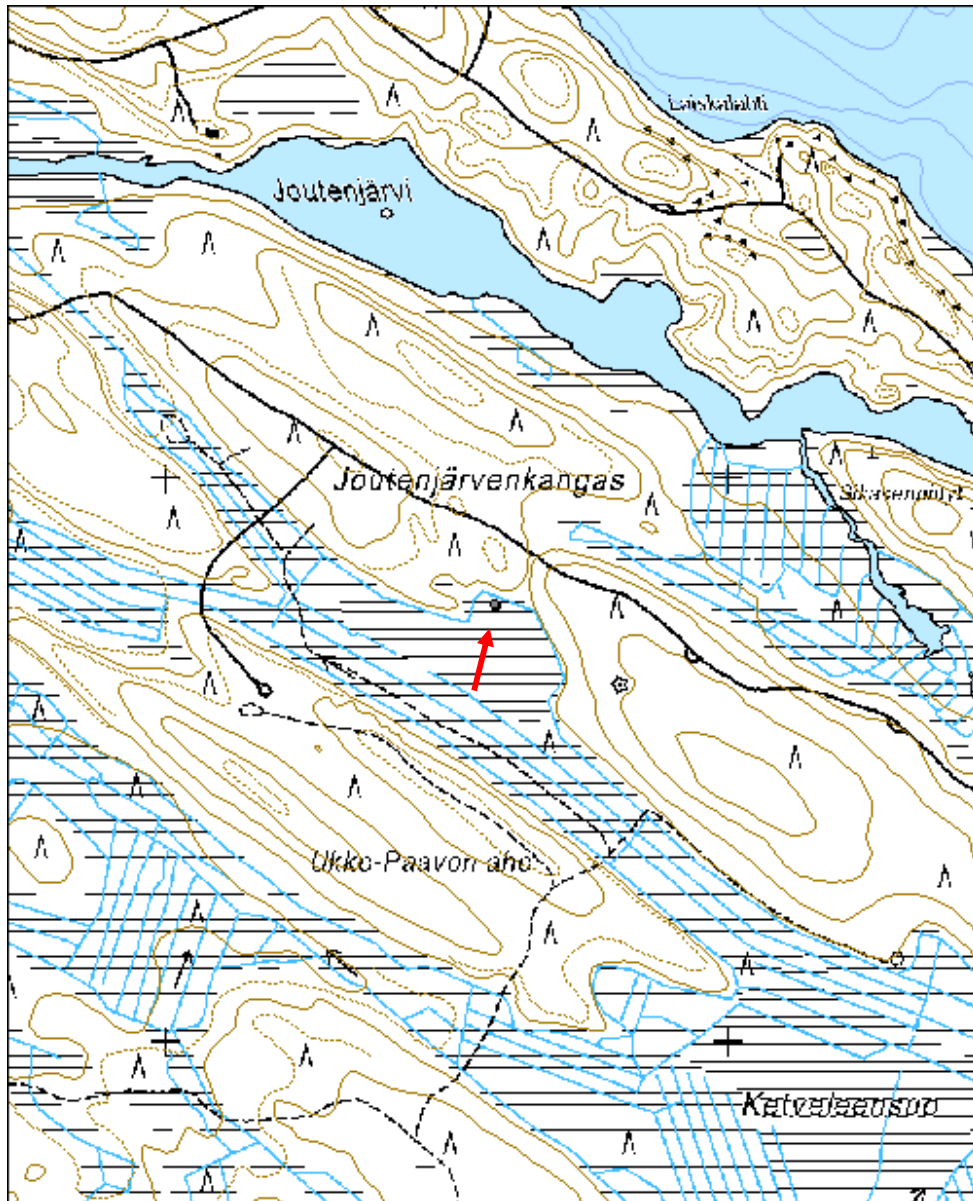
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 2.7.2010 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Ruunaa 2010

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	maataloushistoria	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	maataloushistoria
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

78266: Ketveleensuo 1 turvelato jäännös. Yleiskuva. Ladon paikka suon reunassa kuvan keskellä. Lounaasta. J. Taivainen 2.7.2010.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7031773, Y 3668585, Z 135	Mittakaava:	1:10000

2010

KM 35581

Liekka, Neitisaari 1

KM 35581

Kivikautisia löytöjä, jotka Jouni Taivainen toimitti Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Liekka Neitisaari 1 kivikautiselle asuinpaikalle.

Ks. J. Taivaisen inventointikertomus arkeologian osaston arkistossa.

Diar. 10.12.2010

J.T.

1. Kvartsi-iskoksia, 16 kpl,

17 g

.

Löytöpaikka sijaitsee Neitisaaren kaakkoisrannalla loivalla rantatörmällä retkeilyalueen nuotiopaikan ympäristössä.

p=3674454. i=7035538, z= 135 m mpy

Keskikoordinaatti, GPS-mittaus

Jälkiloki

© Metsähallitus 29.3.2011 13:47
© Maanmittauslaitos 1/MML/10

1:100000

